

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ДСТУ 2587:201Х

Безпека дорожнього руху

РОЗМІТКА ДОРОЖНЯ

Загальні технічні вимоги

(Проект, перша редакція)

Київ
ДП «УкрНДНЦ»
201Х

ПЕРЕДМОВА

- 1 РОЗРОБЛЕНО: Технічний комітет стандартизації «Автомобільні дороги і транспортні споруди» (ТК 307)
- 2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ») від ХХ ___ 201Х р. № ___ з 201_ – ___ – ___
- 3 Цей стандарт розроблено згідно з правилами, установленими в національній стандартизації України
- 4 НА ЗАМІНУ ДСТУ 2587:2010

**Право власності на цей національний стандарт належить державі.
Заборонено повністю чи частково видавати, відтворювати
задля розповсюдження і розповсюджувати як офіційне видання
цей національний стандарт або його частину на будь-яких носіях інформації
без дозволу ДП «УкрНДНЦ» чи уповноваженої ним особи**

ДП «УкрНДНЦ», 201Х

ЗМІСТ

	С.
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Терміни та визначення понять	4
4 Позначки та скорочення	7
5 Класифікація, основні параметри і розміри	8
Таблиця 1 – Горизонтальна розмітка	10
Таблиця 2 – Вертикальна дорожня розмітка	26
6 Загальні технічні вимоги	28
6.1 Загальні положення	28
6.2 Основні показники і характеристики (властивості)	29
6.3 Вимоги щодо призначеності і надійності	39
6.4 Вимоги до сировини, матеріалів	42
7 Вимоги щодо безпеки та охорони довкілля	43
7.1 Вимоги щодо безпеки	43
7.2 Вимоги щодо охорони довкілля	44
8 Методи контролювання	45
9 Правила приймання	48
10 Правила застосування	48
10.1. Загальні правила	48
10.2 Горизонтальна розмітка	55
10.3 Вертикальна розмітка	79
Додаток А (обов'язковий) Геометричні розміри розмітки у вигляді стріл, написів, символів, схеми розташування	82
Додаток Б (довідковий) Приклади застосування розмітки	97
Додаток В (обов'язковий) Метод визначення коефіцієнта яскравості поверхні горизонтальної розмітки при розсіяному денному та штучному освітленні (Q_d).....	123
Додаток Г (обов'язковий) Метод визначення коефіцієнта світлоповертання горизонтальної розмітки (R_L) при її сухому, зволоженому стані та під час дощу.....	126
Додаток Д (обов'язковий) Метод визначення зношеності горизонтальної розмітки по площині	131

прДСТУ ...

Додаток Е (обов'язковий) Метод визначення відстані видимості дорожньої розмітки	134
Додаток Ж (довідковий) Бібліографія	136

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

**Безпека дорожнього руху
РОЗМІТКА ДОРОЖНЯ
Загальні технічні вимоги
Road Safety
Road Markings
General Technical requirements**

Чинний від 200_ – __ – __

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Цей стандарт поширюється на розмітку автомобільних доріг і вулиць (далі – доріг) з удосконаленим покриттям, штучних споруд, елементів облаштування доріг та об'єктів дорожнього сервісу.

1.2 Цей стандарт відповідає вимогам Конвенції про дорожні знаки і сигнали (Відень, 1968 р.) [17].

1.3 Стандарт не поширюється на смуги шумові та вставки розмічальні дорожні, вимоги до яких регулюються згідно з ДСТУ 8732 та ДСТУ 4036 відповідно.

1.4 Вимоги цього стандарту є обов'язковими для застосування на дорогах, незалежно від форм власності та підпорядкування.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті наведено посилання на такі нормативні документи:
ДСТУ 2935:2018 Безпека дорожнього руху. Терміни та визначення понять

ДСТУ 3587–97 Безпека дорожнього руху. Автомобільні дороги, вулиці та залізничні переїзди. Вимоги до експлуатаційного стану

Видання офіційне

прДСТУ ...

ДСТУ 3849-99 Дорожній транспорт. Кольорографічні схеми, розпізнавальні знаки, написи та спеціальні сигнали транспортних засобів оперативних і спеціальних служб. Загальні вимоги

ДСТУ 4036-2001 Безпека дорожнього руху. Вставки розмічальні дорожні. Загальні технічні вимоги

ДСТУ 4050-2001 Спецодяг сигнальний. Жилети. Технічні умови

ДСТУ 4092-2002 Світлофори дорожні. Загальні технічні умови. Правила застосування та вимоги безпеки

ДСТУ 4100:2014 Безпека дорожнього руху. Знаки дорожні. Загальні технічні умови. Правила застосування

ДСТУ 4123:2006 Безпека дорожнього руху. Пристрій примусового зниження швидкості дорожньо-транспортної техніки на вулицях і дорогах. Загальні технічні вимоги

ДСТУ 4179-2003 Рулетки вимірювальні металеві. Технічні умови

ДСТУ 4462.3.01 Охорона природи. Поводження з відходами. Порядок здійснення операцій

ДСТУ 4462.3.02 Охорона природи. Поводження з відходами. Пакування, маркування і захоронення відходів. Правила перевезення відходів. Загальні технічні та організаційні вимоги

ДСТУ 8732:2017 Безпека дорожнього руху. Смуги шумові. Загальні технічні вимоги. Правила застосування

ДСТУ 8746:2017 Автомобільні дороги. Методи вимірювання зчипних властивостей поверхні дорожнього покриття

ДСТУ 8747:2017 Автомобільні дороги. Види та перелік робіт з ремонтів та експлуатаційного утримання

ДСТУ 8749:2017 Безпека дорожнього руху. Огородження та організація дорожнього руху в місцях проведення дорожніх робіт

ДСТУ 8751:2017 Безпека дорожнього руху. Огородження дорожні і напрямні пристрої. Правила використання. Загальні технічні вимоги

ДСТУ 8752:2017 Безпека дорожнього руху. Проект організації дорожнього руху. Правила розроблення, побудови, оформлення. Вимоги до змісту

ДСТУ Б А.1.1-100:2013 Автомобільні дороги. Терміни та визначення понять

ДСТУ Б В.2.3-30:2015 Автомобільні дороги загального користування з трьома смугами руху. Загальні технічні вимоги

ДСТУ-Н Б В.2.2-31:2011 Будинки і споруди. Настанова з облаштування будинків і споруд цивільного призначення елементами доступності для осіб з вадами зору та слуху

ДСТУ-Н Б В.2.3-37:2016 Настанова з влаштування горизонтальної дорожньої розмітки

ДСТУ ГОСТ 427:2009 Линейки измерительные металлические. Технические условия

ДСТУ ГОСТ 7721:2009 Источники света для измерения цвета. Типы. Технические требования. Маркировка

ДСТУ EN ISO 374-1:2017 (EN ISO 374-1:2016, IDT 374-1:2016, IDT) Засоби індивідуального захисту рук. Спеціальні рукавички для захисту від хімічних речовин і мікроорганізмів. Частина 1. Терміни та технічні вимоги

ДСТУ ISO 2812-3:2015 Фарби та лаки. Визначення стійкості до впливу рідин. Частина 3. Метод із застосуванням абсорбуючого середовища

Примітка. Чинність стандартів, на які є посилання в цьому стандарті, перевіряють згідно з офіційними виданнями національного органу стандартизації – каталогом національних нормативних документів і щомісячними показниками національних стандартів.

Якщо стандарт, на який є посилання, замінено новим або до нього внесено зміни, треба застосовувати новий стандарт, охоплюючи всі внесені зміни до нього.

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цьому стандарті вжито терміни, наведені:

– у [1]: автомобільна дорога, автомобільні дороги загального користування, вулиці і дороги міст та інших населених пунктів, об'єкти дорожнього сервісу, проїзна частина, штучні споруди;

– у [2]: велосипедист, видимість у напрямку руху, газон, головна дорога, дорожні умови, дорожня обстановка, житлова зона, залізничний переїзд, зупинка, край проїзної частини, маршрутні транспортні засоби, населений пункт, острівець безпеки, перехрестя, пішохід, пішохідний перехід, прилегла територія, смуга руху, стоянка, темна пора доби, транспортний засіб, удосконалене покриття;

– у [3]: відведені майданчики для паркування, місце для паркування, паркування, спеціально обладнані майданчики для паркування;

– у ДБН В.2.3-4 [11]: автомагістраль, віднесені ліві повороти, смуга укріплена, транспортна розв'язка;

– у ДБН В.2.3-5 [12]: бордюр, велосипедна смуга, велосипедна доріжка, вулиці населених пунктів, дороги населених пунктів, смуга безпеки;

– у ДСТУ 2935: дорожній знак, дорожня розмітка;

– у ДСТУ 4036: вставки розмічальні дорожні; світлоповертальний елемент;

– у ДСТУ 8751: острівець безпеки притротуарний, острівець напрямний, режюджи, світлоповертальний елемент, стовпчик напрямний, тумба сигнальна циліндрична;

– у ДСТУ Б А.1.1-100: аварійний з'їзд, категорія дороги, крайова смуга, крива у плані, організація дорожнього руху, острівець безпеки, перехідно-швидкісна смуга, покриття дорожнє, проїзна частина, розділювальна смуга, смуга відведення, технічні засоби організації дорожнього руху, узбіччя;

– у ДСТУ-Н Б В.2.3-37: коефіцієнт світлоповертання розмітки, коефіцієнт яскравості при розсіяному денному та штучному освітленні розмітки, коефіцієнт яскравості розмітки (білизна), пластик гарячого нанесення для горизонтальної розмітки автомобільних доріг, пластик холодного нанесення для горизонтальної розмітки автомобільних доріг, полімерна стрічка для горизонтальної розмітки автомобільних доріг, профільована розмітка, спрей-пластик для горизонтальної розмітки автомобільних доріг, структурна розмітка, фарба для горизонтальної розмітки автомобільних доріг;

– у ГБН В.2.3-37641918-550 [15]: маршрутний транспорт, посадковий майданчик;

– у ГБН В.2.3-37641918-555 [16]: клин відгону (входу, виходу).

Нижче подано терміни, додатково вжиті в цьому стандарті, та визначення позначених ними понять:

3.1 відстань видимості розмітки

Максимальна відстань, на якій з висоти 1,2 м від поверхні покриття проїзної частини чітко видно елементи розмітки на дорозі. За об'єкт спостереження беруть початок штриха лінії розмітки, стрілки, букви, цифри тощо

3.2 доріжка для пішоходів і велосипедистів (велопішохідна доріжка)

Доріжка з покриттям, конструктивно відокремлена від проїзної частини бордюром чи газоном, призначена для руху як пішоходів так і велосипедистів та позначена відповідним дорожнім знаком згідно з ДСТУ 4100.

Велопішохідні доріжки є двох типів: суміщені (доріжки з поєднаним рухом пішоходів і велосипедистів, які позначені знаком 4.14 "доріжка для пішоходів і велосипедистів" згідно з ДСТУ 4100) та суміжні (доріжки з відокремленими розміткою або кольором покриття зонами для руху

прДСТУ ...

велосипедистів та пішоходів і позначені знаком 4.22 "суміжні пішохідна та велосипедна доріжки" згідно з ДСТУ 4100)

3.3 заїзна кишеня

Елемент облаштування зупинки маршрутного транспорту, розташований за межами проїзної частини, який складається з клинів відгону (входу, виходу) та зупинкового майданчика шириною, не менше ніж 2,5 м

3.4 зносостійкі матеріали для нанесення розмітки

Матеріали, які забезпечують основні технічні показники нанесеної розмітки (відстань видимості, світлоповертальний ефект, коефіцієнт зчеплення) на весь період експлуатації, передбачений цим стандартом

3.5 зупинковий майданчик

Спеціально облаштований майданчик з твердим покриттям для зупинки маршрутного транспорту за межами проїзної частини автомобільної дороги або на окремо виділеній смузі для руху маршрутного транспорту

3.6 крайка проїзної частини

Лінія, що відділяє проїзну частину від узбіччя

3.7 населений пункт

Забудована територія, в'їзди на яку і виїзди з якої позначені відповідними дорожніми знаками згідно з ДСТУ 4100

3.8 переїзд для велосипедистів

Виділена розміткою ділянка дороги чи вулиці, де проїзну частину перетинає доріжка для велосипедистів

3.9 піднятий наземний пішохідний перехід (піднятий пішохідний перехід)

Штучно створене підвищення дорожнього покриття у місці розташування наземного пішохідного переходу з визначеними геометричними параметрами, призначене для зниження швидкості руху транспортних засобів

3.10 пішохідна доріжка

Доріжка з покриттям, призначена для руху пішоходів яка розташована за межами земляного полотна і позначена дорожнім знаком 4.13 "Доріжка для пішоходів" згідно з ДСТУ 4100.

Примітка. На відміну від тротуару пішохідна доріжка може мати самостійний напрямок, не прив'язаний до напрямку дороги

3.11 позначення смуг руху

Нанесення на поверхню покриття проїзної частини дороги ліній розмітки, що визначають межі (ширину) смуг руху

3.12 світлоповертальний ефект

Відносна кількість світла, яка відбивається від об'єкта під кутом, близьким до кута його падіння на зазначений об'єкт

3.13 створ дорожнього знака, створ знака

Площина поперечного перетину дороги яка проходить через місце встановлення дорожнього знака

3.14 тротуар

Елемент дороги, призначений для руху пішоходів, який розташований вздовж проїзної частини та конструктивно відділений від неї бордюром, газоном тощо

Примітка. Тротуар влаштовують переважно в населених пунктах, на штучних спорудах, в тунелях.

3.15 функціональна довговічність розмітки

Термін, протягом якого розмітка зберігає свої основні технічні показники згідно з вимогами цього стандарту та ДСТУ 3587.

4 ПОЗНАКИ ТА СКОРОЧЕННЯ

У цьому стандарті вжито такі позначки та скорочення:

ВРД – вставки розмічальні дорожні;

МКО – міжнародна комісія з освітлення;

НД – нормативний документ;

ОДР – організація дорожнього руху;

прДСТУ ...

ТЗ – транспортний засіб;

ПШС – перехідно-швидкісна смуга;

Q_d – коефіцієнт яскравості при розсіяному денному та штучному освітленні, мкд·м⁻² лк⁻¹·;

R_L – коефіцієнт світлоповертання (поверхні дорожньої розмітки), мкд· м⁻²· лк⁻¹·;

β – коефіцієнт яскравості дорожньої розмітки, %.

5 КЛАСИФІКАЦІЯ, ОСНОВНІ ПАРАМЕТРИ І РОЗМІРИ

5.1 В залежності від місця нанесення, розмітка поділяється на дві групи:

- горизонтальну (таблиця 1);
- вертикальну (таблиця 2).

5.1.1 До горизонтальної розмітки належать поздовжні та поперечні лінії, смуги, написи, стрілки та інші позначки, які наносять спеціальним матеріалом для дорожньої розмітки на поверхню проїзної частини дороги з удосконаленим покриттям, тротуари, пішохідні доріжки, майданчики для стоянки ТЗ тощо.

Розрізняють наступні види горизонтальної розмітки:

- поздовжня (розмітка, що позначає межі смуг руху зустрічних та попутних напрямків, край проїзної частини);
- поперечна (розмітка, що наноситься під кутом до осі проїзної частини на всю її ширину або на ширину окремих смуг руху);
- інші види розмітки (розмітка у вигляді символів і написів, стріли, дублювання зображень дорожніх знаків; розмітка острівців безпеки та напрямних острівців; розмітка, що позначає межі виділеного майданчика для паркування вдовж проїзної частини, місця для паркування на спеціально обладнаних майданчиках; розмітка що позначає місце зупинки маршрутного транспорту; розмітка, що забороняє зупинку чи стоянку ТЗ в окремих місцях тощо).

5.1.2 До вертикальної розмітки належать лінії (смуги) і позначення розташовані у вертикальній площині по відношенню до поверхні дорожнього покриття на елементах облаштування доріг та інженерних спорудах (торцеві поверхні штучних споруд, опори освітлення, напрямні стовпчики, кінцеві та початкові елементи огороження, бордюри тощо), а також світлоповертальні елементи які закріплюють на цих поверхнях.

5.2 Кожному виду розмітки присвоєно числовий номер, що складається з цифр які означають:

- перше число – номер групи, до якої належить розмітка (1 – горизонтальна, 2 – вертикальна);
- друге число – порядковий номер розмітки в групі;
- третє число – різновид розмітки у групі.

5.3 В залежності від призначення горизонтальна розмітка поділяється на:

- постійну;
- тимчасову.

5.3.1 Тимчасову розмітку застосовують:

- у місцях проведення дорожніх робіт згідно з ДСТУ 8749;
- у випадку оперативної зміни в організації дорожнього руху, пов'язаному із забезпеченням безпеки руху;
- у випадку проведення спеціальних заходів.

Функції тимчасової розмітки обмежуються тривалістю виконання дорожніх робіт, або закінченням подій, що зумовили її нанесення.

5.4 Основні параметри горизонтальної та вертикальної дорожньої розмітки та її призначення наведено в таблицях 1, 2 відповідно та в додатку А. Приклади застосування розмітки наведено в додатку Б.

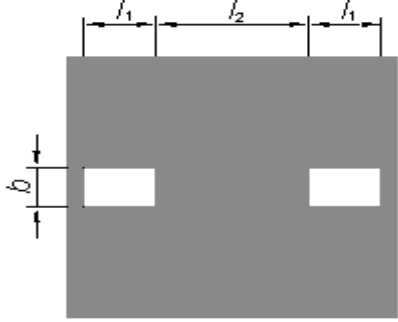
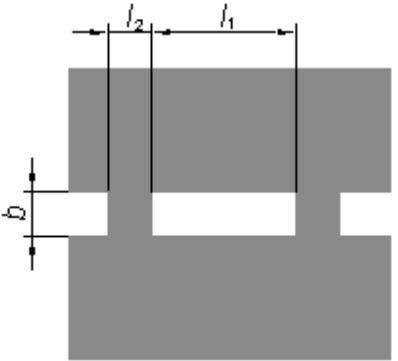
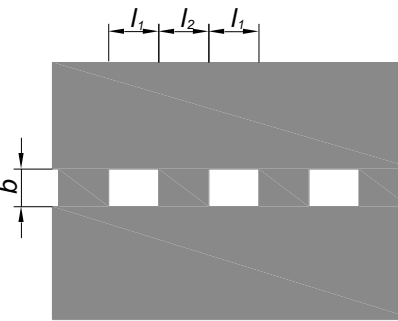
Таблиця 1 – Горизонтальна дорожня розмітка

Номер розмітки	Форма, колір, розміри, м	Призначення. Примітки
1.1	 <p>$b = 0.15^*$; $b = 0.10^{**}$</p>	<p>Розділення транспортних потоків протилежних напрямків (осьова розмітка) на:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дорогах з двома смугами в обох напрямках на ділянках, де водіям ТЗ заборонено виїзд на зустрічну смугу руху; – дорогах з трьома (2+1) смугами руху згідно з ДСТУ Б В.2.3-30 (окрім ділянок, де смуги руху в одному напрямку розмічені розміткою 1.1 (при наближенні до перехрестя, пішохідного переходу тощо. В цьому випадку застосовують осьову розмітку 1.3). <p>Позначення меж смуг руху у попутному напрямку (розділювальна розмітка) на ділянках, де водіям ТЗ заборонено перестроювання на суміжні смуги руху .</p> <p>Позначення межі напрямних островців та островців безпеки.</p> <p>Розділення пішохідного і велосипедного руху на суміжних пішохідних та велосипедних доріжках, позначених знаком 4.22 згідно з ДСТУ 4100.</p> <p>Правила застосування згідно з 10.2.1</p>
1.2	 <p>$b = 0.20$: – автомагістралі, дороги I-б категорії згідно з ДБН В.2.3.4 [11], магістральні дороги згідно з ДБН 360 [9], межі між проїзною частиною і велосипедною смугою або виділеною смугою для руху маршрутних ТЗ згідно з ДБН В.2.3.5 [12].</p> <p>$b = 0.15$: – дороги II категорії згідно з ДБН В.2.3.4 [11], магістральні вулиці загальноміського значення безперервного та регульованого руху згідно з ДБН 360 [9].</p> <p>$b = 0.10$: – інші дороги та вулиці, велосипедні доріжки (за необхідності) згідно з ДБН В.2.3-4 [11], ДБН 360 [9],</p>	<p>Позначення краю проїзної частини (крайова розмітка) на:</p> <ul style="list-style-type: none"> – автомагістралях, дорогах I-б - IV категорії згідно з ДБН В.2.3.4 [11]; – магістральних дорогах та вулицях згідно з ДБН 360 [10]. <p>Позначення межі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – між проїзною частиною і виділеною смугою для руху маршрутних ТЗ згідно з ДБН В.2.3.5 [12]. – між проїзною частиною і велосипедною смугою згідно з ДБН В.2.3.5 [12]. – позначення краю велосипедної доріжки (за умови відсутності штучного освітлення), на ділянках де можливе засліплення велосипедистів, на кривих у плані та в інших випадках за відповідного обґрунтування. <p>Примітка. На автомобільних дорогах загального користування з двома смугами руху в обох напрямках, де ширина проїзної частини менше ніж 6,0 м, крайову розмітку не застосовують.</p> <p>Правила застосування згідно з 10.2.2</p>

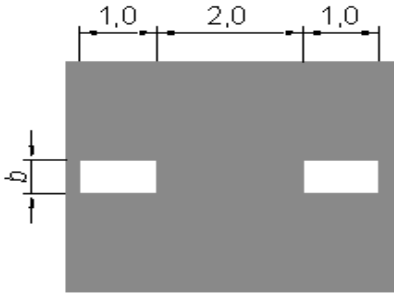
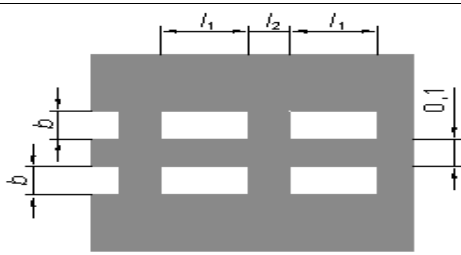
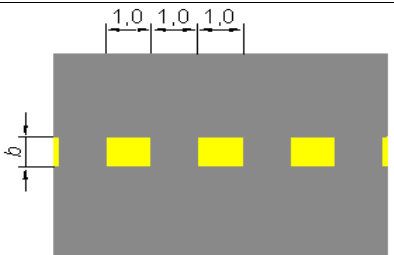
Продовження таблиці 1

Номер розмітки	Форма, колір, розміри, м	Призначення. Примітки
1.3	 <p style="text-align: center;">$b = 0.15$</p>	<p>Розділення транспортних потоків протилежних напрямків (осьова розмітка) на дорогах без розділювальної смуги, що мають чотири і більше смуги руху в обох напрямках.</p> <p>Примітка. Рекомендується наносити розмітку 1.3 на окремих ділянках доріг, що мають три (2+1) смуги руху в обох напрямках згідно з ДСТУ Б В.2.3-30, на яких дві смуги в попутному напрямку позначені розміткою 1.1 (перед перехрестям, наземним пішохідним переходом тощо).</p> <p>Правила застосування згідно з 10.2.3</p>
1.4	 <p>$b = 0.20$: – автомагістралі, дороги I-б категорії згідно з ДБН В.2.3.4 [11], магістральні дороги згідно з ДБН 360 [9].</p> <p>$b = 0.15$: – дороги II категорії згідно з ДБН В.2.3.4 [12], магістральні вулиці загальноміського значення безперервного та регульованого руху згідно з ДБН 360 [9].</p> <p>$b = 0.10$: – інші дороги та вулиці згідно з ДБН В.2.3-4 [11], ДБН 360 [9].</p>	<p>Позначення ділянок доріг, де заборонено зупинку ТЗ (з тієї сторони де вона нанесена).</p> <p>Примітка. Розмітка 1.4 може бути застосована для позначення лівого краю проїзної частини на дорогах I категорії згідно з ДБН В.2.3-4 [11], вулицях і дорогах населених пунктів з центральною розділювальною смугою між проїзними частинами зустрічних напрямків руху згідно з ДБН 360 [9].</p> <p>Правила застосування згідно з 10.2.4</p>

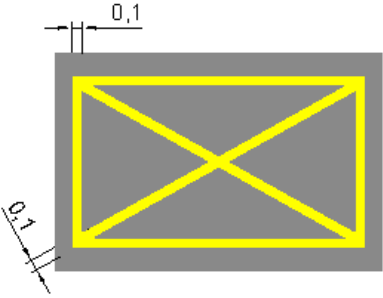
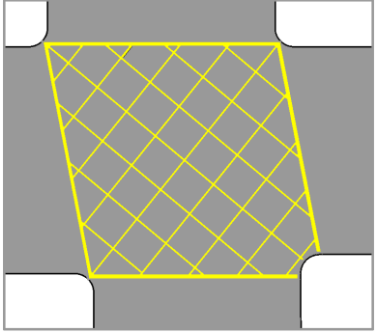
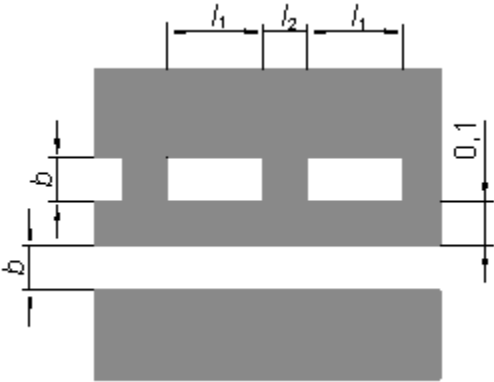
Продовження таблиці 1

Номер розмітки	Форма, колір, розміри, м	Призначення. Примітки
1.5	 <p style="text-align: center;"> $b = 0.15^*$; $b = 0.10^{**}$ $l_1 : l_2 = 1 : 2$ (для швидкості руху, v, км/год.) $V \leq 50$: $l_1 = (1.0 - 3.0)$; $l_2 = (2.0 - 6.0)$; $50 < V \leq 90$: $l_1 = (3.0 - 4.0)$; $l_2 = (6.0 - 8.0)$; $V > 90$: $l_1 = (4.0 - 5.0)$; $l_2 = (8.0 - 10.0)$; </p>	<p>Розділення транспортних потоків протилежних напрямків (осьова розмітка) на дорогах що мають дві смуги руху в обох напрямках і де дозволено виїжджати на смугу зустрічного руху.</p> <p>Позначення меж смуг руху в попутному напрямку (розділювальна розмітка), окрім випадків де застосовують розмітку 1.1 чи 1.11.</p> <p>Розділення смуг протилежних напрямків на велосипедних доріжках з двостороннім рухом.</p> <p>Правила застосування згідно з 10.2.5</p>
1.6	 <p style="text-align: center;"> $b = 0.15^*$; $b = 0.10^{**}$ $l_1 : l_2 = 2 : 1$ (для швидкості руху, v, км/год.) $V \leq 50$: $l_1 = (2.0 - 6.0)$; $l_2 = (1.0 - 3.0)$; $50 < V \leq 90$: $l_1 = (6.0 - 8.0)$; $l_2 = (3.0 - 4.0)$; $V > 90$: $l_1 = (8.0 - 10.0)$; $l_2 = (4.0 - 5.0)$; </p>	<p>Позначення наближення (лінія наближення) до суцільної лінії розмітки за номерами 1.1, 1.11 та 1.24</p> <p>Примітка. Розмітка 1.6 може бути нанесена у поєднанні з розміткою 1.19</p> <p>Правила застосування згідно з 10.2.6</p>
1.7	 <p> $b = 0.15$ – для позначення розривів у осьовій розмітці 1.1; 1.3; $b = 0.10$ – для застосування у інших випадках $l_1 : l_2 = 1 : 1$; $l_1 = 1.0$; $l_2 = 1.0$. Примітка. Дозволено $l_1 = 0,5$; $l_2 = 0,5$ (на кривих малого радіуса, для позначення розривів у розмітці 1.1; 1.3 та 1.2); </p>	<p>Позначення смуг руху в межах перехрестя (напрямна розмітка) при необхідності вказати траєкторію руху ТЗ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – при зміні напрямку головної дороги; – зміщенні траєкторії руху за перехрестям; – на складних перехрестях для позначення напрямку головної дороги; – на розв'язках кільцевого типу. <p>Позначення розривів у розмітці 1.1 та 1.3 (осьова) на ділянках, де дозволено поворот ліворуч та розворот з обох напрямків руху.</p> <p>Позначення розривів у розмітці 1.2 на перехрестях, суміщеному в'їзді (виїзді) до прилеглої території (на розділених в'їзді та виїзді замість розмітки 1.7 можна застосувати розмітку 1.11.)</p> <p>Правила застосування згідно з 10.2.7</p>

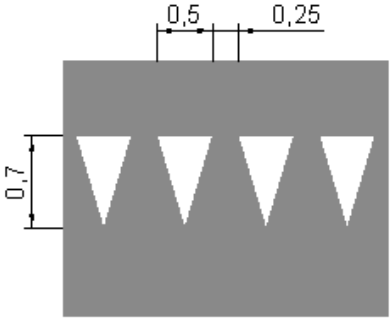
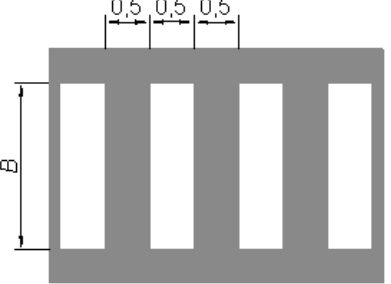
Продовження таблиці 1

Номер розмітки	Форма, колір, розміри, м	Призначення. Примітки
1.8	 <p>$b = 0.30$: – автомагістралі згідно з ДБН В.2.3.4 [11], $b = 0.20$: – інші дороги та вулиці згідно з ДБН В.2.3-4 [11], ДБН 360 [9].</p>	<p>Позначення межі між основною смугою руху і смугами гальмування та розгону, виділеною смугою для лівого повороту чи розвороту. Позначення в'їзду та виїзду до заїзної кишені зупинкового майданчика. Правила застосування згідно з 10.2.8</p>
1.9	 <p>$b = 0.15^*$; $b = 0.10^{**}$ $l_1 : l_2 = 2 : 1$ (для швидкості руху, v, км/год.) $V \leq 50$: $l_1 = (2.0 - 6.0)$; $l_2 = (1.0 - 3.0)$; $50 < V \leq 90$: $l_1 = (6.0 - 8.0)$; $l_2 = (3.0 - 4.0)$; $V > 90$: $l_1 = (8.0 - 10.0)$; $l_2 = (4.0 - 5.0)$;</p>	<p>Позначення меж смуги для реверсивного руху у разі застосування відповідних дорожніх знаків згідно з ДСТУ 4100 та світлофорів згідно з ДСТУ 4092 Правила застосування згідно з 10.2.9.</p>
1.10.1	 <p>$b = 0.20$: – автомагістралі, дороги I-б категорії згідно з ДБН В.2.3.4 [11], магістральні дороги згідно з ДБН 360 [9]. $b = 0.15$: – дороги II категорії згідно з ДБН В.2.3.4 [11], магістральні вулиці загальноміського значення безперервного та регульованого руху згідно з ДБН 360 [9]. $b = 0.10$: – інші дороги та вулиці згідно з ДБН В.2.3-4 [11], ДБН 360 [9].</p>	<p>Позначення ділянок доріг, де заборонено стоянку ТЗ (з тієї сторони де вона нанесена). Правила застосування згідно з 10.2.10.1.</p>

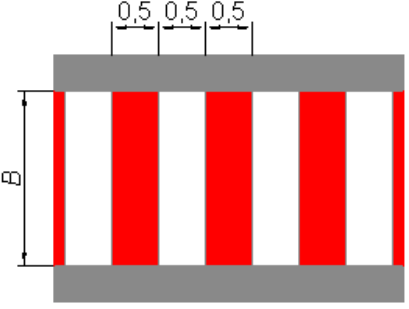
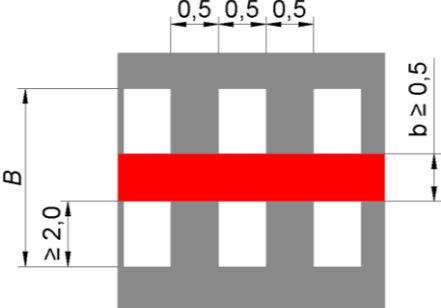
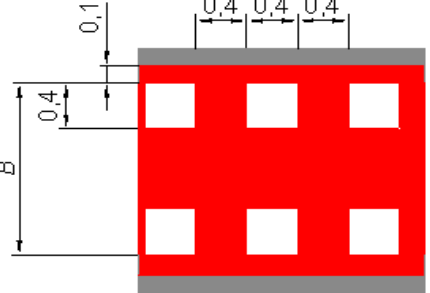
Продовження таблиці 1

Номер розмітки	Форма, колір, розміри, м	Призначення. Примітки
1.10.2		<p>Позначення, за необхідності, місць перед виїздом з прилеглої території, де заборонено стоянку ТЗ (у разі спостереження регулярних порушень водіями правил паркування згідно з [2])</p> <p>Примітка. Розмітка не є обов'язковою для застосування і використовується як превентивний засіб Правила застосування згідно з 310.2.10.2.</p>
1.10.3	 <p>Розміри згідно з рисунком Б.22 додатка Б</p>	<p>Позначення зони перехрестя (коробчаста розмітка) на яку заборонено в'їзд при виникненні затору (у разі спостереження регулярних порушень водіями правил проїзду перехресть згідно з [2])</p> <p>Примітка. Розмітка не є обов'язковою для застосування і використовується як превентивний засіб Правила застосування згідно з 10.2.10.3.</p>
1.11	 <p>$b = 0.15^*$; $b = 0.10^{**}$ $l_1 : l_2 = 2 : 1$ $V \leq 50$ $l_1 = (2.0 - 6.0)$; $l_2 = (1.0 - 3.0)$; $50 < V \leq 90$: $l_1 = (6.0 - 8.0)$; $l_2 = (3.0 - 4.0)$; $V > 90$: $l_1 = (8.0 - 10.0)$; $l_2 = (4.0 - 5.0)$;</p> <p>Примітка. Довжина штриха і проміжку між штрихами розмітки повинні бути такими ж, як у лінії наближення до неї (розмітки 1.6), а при її відсутності (в місцях розривів розмітки 1.1, 1.2, 1.3) може бути зменшена до: $l_1 = 0,50$; $l_2 = 0,25$.</p>	<p>Розділення транспортних потоків зустрічних чи попутних напрямків (бар'єрна лінія) у разі заборони виїзду на зустрічну смугу чи на смугу руху у попутньому напрямку зі сторони, де нанесено суцільну лінію розмітки.</p> <p>Позначення розривів у розмітці 1.2 на відокремлених в'їзді та виїзді до (з) прилеглої території (на суміщених в'їзді (виїзді) – замість розмітки 1.11 застосовують розмітку 1.7.) Правила застосування згідно з 10.2.11.</p>

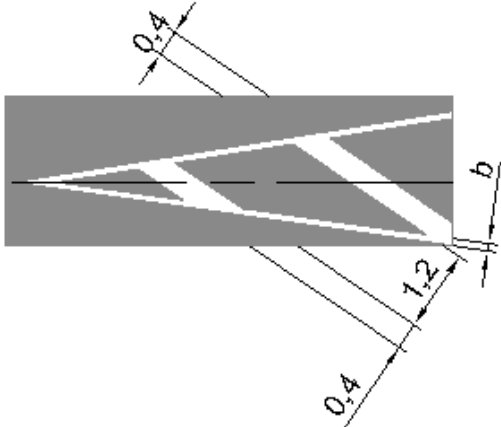
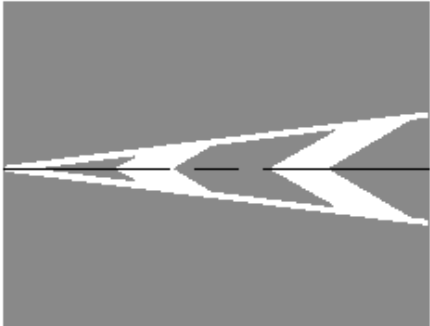
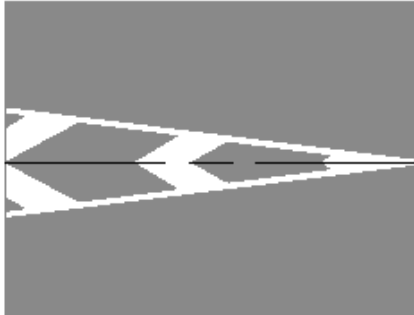
Продовження таблиці 1

Номер розмітки	Форма, колір, розміри, м	Призначення. Примітки
1.12		<p>Позначення місць на проїзній частині та велосипедній смузі для зупинки ТЗ і велосипедистів (стоп-лінія) перед перехрестям, залізничним переїздом тощо за наявності дорожніх знаків 2.2 "Проїзд без зупинки заборонено" або 5.62 "Місце зупинки" згідно з ДСТУ 4100.</p> <p>Примітка . Перед розміткою 1.12 на проїзній частині може бути нанесена розмітка 1.21 "STOP" Правила застосування згідно з 10.2.12</p>
1.13		<p>Позначення місця де водій (велосипедист на велосипедній смузі) повинен, у разі потреби, зупинитися (за наявності знака 2.1 "Дати дорогу" згідно з ДСТУ 4100), щоб дати дорогу ТЗ, що наближаються до нерегульованого перехрестя по головній дорозі у відповідності до Правил дорожнього руху [2].</p> <p>Позначення місця на велосипедній доріжці перед виїздом на проїзну частину поза перехрестям де велосипедист відповідно до Правил дорожнього руху [2] повинен дати дорогу іншим ТЗ, що рухаються по дорозі</p> <p>Примітка. Перед розміткою 1.13 може бути нанесена розмітка 1.20 Правила застосування згідно з 10.2.13</p>
1.14.1	 <p>B - по розрахунку, в залежності від інтенсивності пішохідного руху згідно з 10.2.14.1, але не менше ніж</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4,0 м на дорогах загального користування згідно з [4], на магістральних дорогах та магістральних вулицях загальноміського значення безперервного та регульованого руху згідно з ДБН 360 [9] та інших дорогах і вулицях, якими користуються люди з обмеженими фізичними можливостями. - 2,5 м на дорогах та вулицях населених пунктів згідно з ДБН 360 [9] що не суміщені з дорогами загального користування за умови, якщо пішохідним переходом не користуються люди з обмеженими фізичними можливостями. <p>Максимальна ширина розмітки – 10,0 м</p>	<p>Позначення нерегульованого і регульованого пішохідного переходу на проїзній частині дороги чи на велосипедній доріжці</p> <p>Правила застосування згідно з 10.2.14, 10.2.14.1.</p>

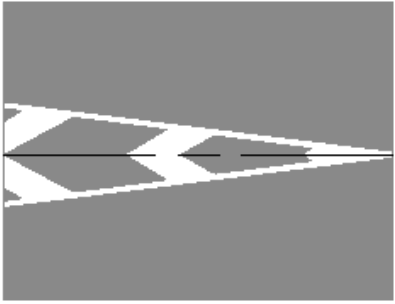
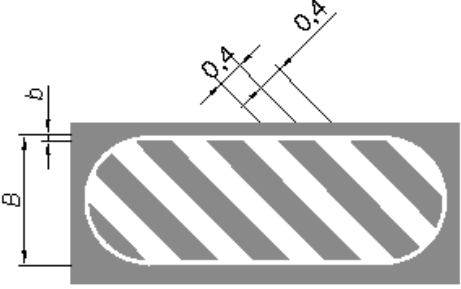
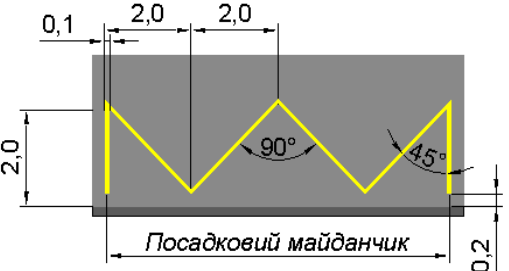
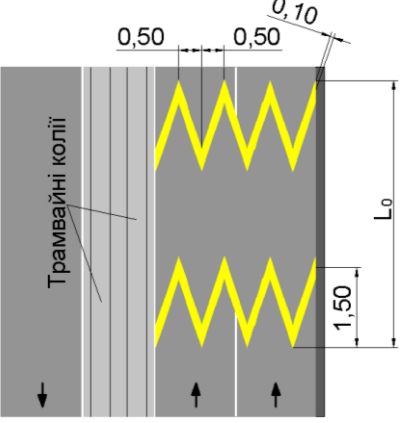
Продовження таблиці 1

Номер розмітки	Форма, колір, розміри, м	Призначення. Примітки
1.14.2	 <p style="text-align: center;">$10,0 \geq B \geq 4,0$</p>	<p>Позначення нерегульованого і регульованого пішохідного переходу у місцях з підвищеною вірогідністю виникнення ДТП за участю пішоходів (біля дошкільних та навчальних закладів, поліклінік, торговельних центрів, на ділянках концентрації ДТП тощо) Правила застосування згідно з 10.2.14, 10.2.14.2</p>
1.14.3	 <p style="text-align: center;">$10,0 \geq B \geq 4,5$</p> <p><i>b</i> – ширина напрямної доріжки з тактильним дорожнім показником відповідно до таблиці 4.1 ДСТУ-Н Б В.2.2-31</p>	<p>Позначення нерегульованого і регульованого пішохідного переходу, яким користуються особи з вадами зору Правила застосування згідно з 10.2.14, 10.2.14.3</p>
1.15	 <p>$B \geq 1,8$ – для велосипедної доріжки з одностороннім рухом; $B \geq 3,0$ – для велосипедної доріжки з двостороннім рухом</p>	<p>Позначення зони, де проїзну частину перетинає доріжка для велосипедистів (велосипедний переїзд) або доріжка для вершників позначені відповідними дорожніми знаками згідно з ДСТУ 4100.</p> <p>Примітка. Ширина смуги (<i>B</i>) повинна бути не вужча ніж ширина прилеглої ділянки велосипедної доріжки (доріжки для вершників). Правила застосування згідно з 10.2.15</p>

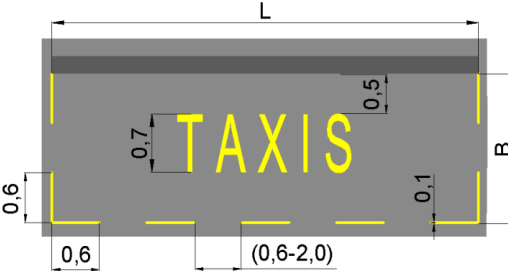
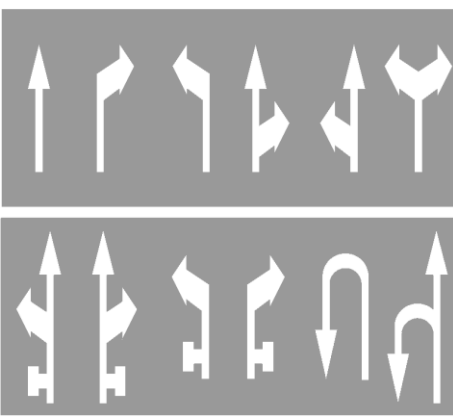
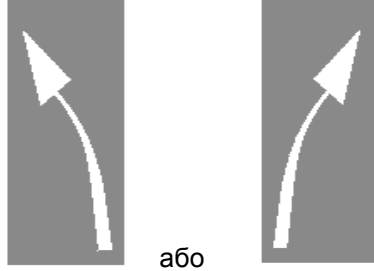

Продовження таблиці 1

Номер розмітки	Форма, колір, розміри, м	Призначення. Примітки
1.16.1	 <p>$b = 0.15^*$ та $b = 0.10^{**}$ Нахил лінії шириною 0.4 м: $1:3 \geq 1:m \geq 1:2$ Примітка. Контури напрямного острівця визначаються межами смуг протилежних напрямків руху</p>	<p>Позначення напрямного острівця, що розділяє транспортні потоки протилежних напрямків, Правила застосування згідно з 10.2.16.</p>
1.16.2	 <p>Розміри згідно з розмірами розмітки 1.16.1. Контури острівця визначаються межами смуг розділення руху ТЗ у попутному напрямку</p>	<p>Позначення напрямного острівця, що розділяє транспортні потоки одного напрямку. Правила застосування згідно з 10.2.16.</p>
1.16.3	 <p>Розміри згідно з розмірами розмітки 1.16.1. Контури острівця визначаються межами смуг злиття попутних напрямків руху.</p>	<p>Позначення напрямного острівця у місцях злиття транспортних потоків одного напрямку. Правила застосування згідно з 10.2.16.</p>

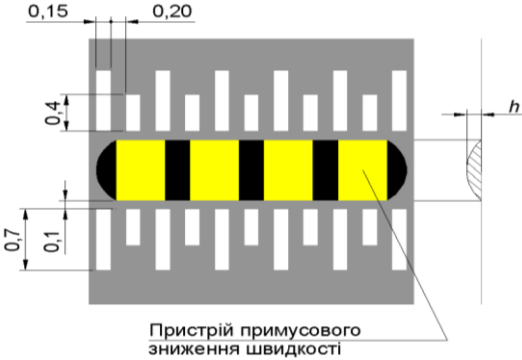
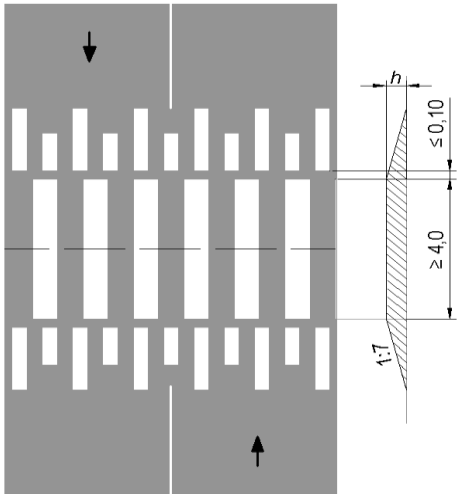
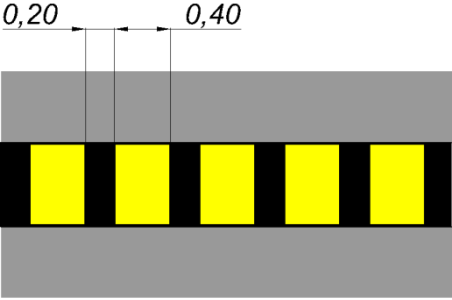
Продовження таблиці 1

Номер розмітки	Форма, колір, розміри, м	Призначення. Примітки
1.16.3	 <p>Розміри згідно з розмірами розмітки 1.16.1. Контури острівця визначаються межами смуг злиття попутних напрямків руху</p>	<p>Позначення прямого острівця у місцях злиття транспортних потоків одного напрямку. Правила застосування згідно з 10.2.16.</p>
1.16.4	 <p>$B \geq 0,9$ (в стислих умовах – 0,7) $b = 0,15^*$; $b = 0,10^{**}$ Нахил лінії шириною 0,4 м – 45°</p>	<p>Позначення острівця безпеки, що знаходиться в одному рівні з проїзною частиною на розділювальній смузі Правила застосування згідно з 10.2.16</p>
1.17.1	 <p>Посадковий майданчик</p>	<p>Позначення зупинок маршрутного транспорту згідно з ДБН В.2.3-5 [12] в населених пунктах, влаштованих без заїзної кишені. Правила застосування згідно з 10.2.17</p>
1.17,2	 <p>Трамвайні колії</p> <p>L_0 – довжина зупинки пункту трамвая</p>	<p>Позначення ділянки проїзної частини в межах зупинки трамваю, позначеної дорожніми знаками 5.42.1 "Пункт зупинки трамваю" і 4.42.2 "Кінець пункту зупинки трамваю" згідно з ДСТУ 4100, у випадку розташування трамвайних колій посередині проїзної частини. Правила застосування згідно з 10.2.17</p>

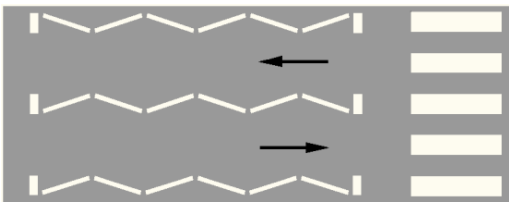
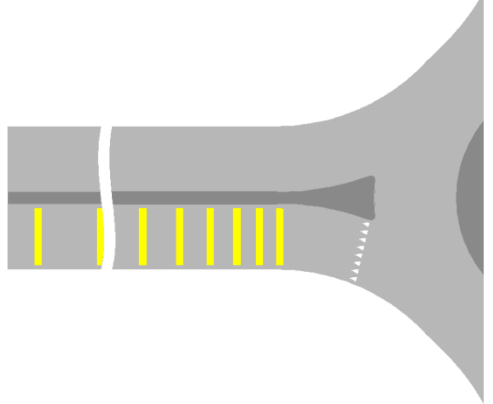

Продовження таблиці 1

Номер розмітки	Форма, колір, розміри, м	Призначення. Примітки
1.17.3	 <p>$B \geq 3.5; L \geq 20$ м.</p> <p>Примітка: Легенду рекомендовано повторювати через кожні (10 – 12) м. Розміри легенди згідно з рисунком А.4 в) додатка А.</p>	<p>Позначення зони для стоянки таксі вздовж тротуару у відведених місцях. Правила застосування згідно з 10.2.17</p>
1.18	 <p>Розміри згідно з рисунком А.1 додатка А</p>	<p>Позначення дозволених напрямків руху по смугах на перехресті.</p> <p>Примітка. Розмітка 1.18 може бути застосована на дорогах з одностороннім рухом для підтвердження напрямку руху. Правила застосування згідно з 10.2.18.</p>
1.19	 <p>або</p> <p>Розміри згідно з рисунком А.2 додатка А</p>	<p>Позначення:</p> <ul style="list-style-type: none"> – наближення до ділянок, де проїзна частина звужується на одну смугу руху в попутному напрямку; – закінчення смуги розгону. <p>Примітка. Розмітка 1.19 може бути нанесена у поєднанні з розміткою 1.6 поза населеним пунктом, як додаткове попередження про необхідність закінчення маневру обгону. Правила застосування згідно з 10.2.19.</p>
1.20	 <p>Розміри згідно з рисунком А.3 додатка А.</p>	<p>Позначення наближення до поперечної розмітки за номером 1.13. Правила застосування згідно з 10.2.20.</p>

Продовження таблиці 1

Номер розмітки	Форма, колір, розміри, м	Призначення. Примітки
1.21	 <p>Розміри згідно з рисунком А.4 додатка А.</p>	<p>Позначення наближення до поперечної розмітки за номером 1.12. Правила застосування згідно з 10.2.21.</p>
1.22	 <p>Пристрій примусового зниження швидкості</p> <p>h – відповідно до ДСТУ 4123</p> <p>$0,10 \geq h \geq 0,07$</p>	<p>Позначення наближення до пристрою примусового зниження швидкості згідно з ДСТУ 4123, ділянки дороги з піднятим пішохідним переходом чи велосипедним переїздом.</p> <p>Правила застосування згідно з 10.2.22.</p>
1.23		<p>Позначення поверхні пристрою примусового зниження швидкості згідно з ДСТУ 4123</p>

Продовження таблиці 1

Номер розмітки	Форма, колір, розміри, м	Призначення. Примітки
1.24	 <p>Розміри згідно з рисунком А.5 додатка А</p>	<p>Позначення наближення до пішохідного переходу (1.14.1 – 1.14.3) чи велосипедного переїзду (1.15) за межами перехрестя.</p> <p>Примітка. Розмітка не є обов'язковою для застосування і використовується як додатковий превентивний засіб. Правила застосування згідно з 10.2.24.</p>
1.25	 <p>Розміри згідно з рисунком Б.30 додатка Б</p>	<p>Позначення наближення до кільцевої розв'язки.</p> <p>Примітка. Розмітка не є обов'язковою для застосування і використовується як додатковий превентивний засіб. Правила застосування згідно з 10.2.25.</p>
1.26	 <p>Розміри згідно з рисунком А.7 додатка А</p>	<p>Позначення на проїзній частині номера та маршруту дороги.</p> <p>Правила застосування згідно з 10.2.26</p>
1.27	 <p>Розміри згідно з рисунком А.8 додатка А</p>	<p>Позначення виділеної смуги для руху маршрутних ТЗ згідно з ДБН В.2.3-5 [12]. Правила застосування згідно з 10.2.27</p>

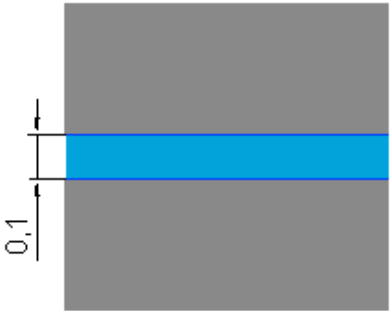
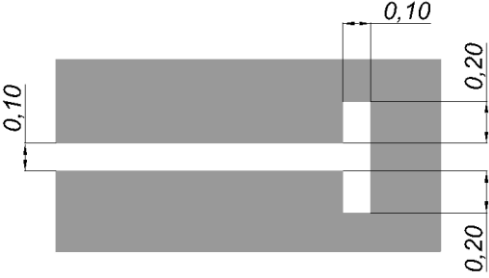

Продовження таблиці 1

Номер розмітки	Форма, колір, розміри, м	Призначення. Примітки
1.28.1	 <p>Розміри позначень згідно з рисунком А.8, А.9 а) додатка А</p>	<p>Позначення виділеної смуги для суміщеного руху маршрутних ТЗ та велосипедистів згідно з ДБН В.2.3-5 [12]. Правила застосування згідно з 10.2.28.</p>
1.28.2	 <p>Розміри згідно з рисунком А.10 а) додатка А</p>	<p>Позначення доріжки що позначена знаком 4.14 "Доріжка для пішоходів і велосипедистів" згідно з ДСТУ 4100 (велосипедно-пішохідна доріжка),. Правила застосування згідно з 10.2.29.</p>
1.28.3	 <p>Розміри згідно з рисунком А.10 б) додатка А</p>	<p>Позначення на проїзній частині вулиць і доріг населених пунктів місцевого значення виділеного коридору (де дозволено згідно з ДБН Б.В.2.3-5 [12] змішаний рух велосипедистів з рухом ТЗ у попутному напрямку) який є продовженням велосипедного маршруту. Правила застосування згідно з 10.2.30.</p>

Продовження таблиці 1

Номер розмітки	Форма, колір, розміри, м	Призначення. Примітки
1.29	 <p data-bbox="403 678 826 741">Розміри згідно з рисунком А.11 а) додатка А</p>	<p data-bbox="906 443 1522 566">Позначення (дублювання) на покритті проїзної частини зображення дорожнього знака 1.32 «Пішохідний перехід» згідно з ДСТУ 4100. Правила застосування згідно з 10.2.31.</p>
1.30	 <p data-bbox="403 1115 826 1178">Розміри згідно з рисунком А.11 б) додатка А</p>	<p data-bbox="906 891 1522 1014">Позначення (дублювання) на покритті проїзної частини зображення дорожнього знака 1.39 «Інша небезпека» згідно з ДСТУ 4100. Правила застосування згідно з 10.2.31.</p>
1.31	 <p data-bbox="403 1552 826 1615">Розміри згідно з рисунком А.11 в) додатка А</p>	<p data-bbox="906 1328 1522 1473">Позначення (дублювання) на покритті проїзної частини зображення дорожнього знака 3.29 «Обмеження максимальної швидкості» згідно з ДСТУ 4100. Правила застосування згідно з 10.2.31.</p>
1.32	 <p data-bbox="403 1977 826 2040">Розміри згідно з рисунком А.11 г) додатка А</p>	<p data-bbox="906 1675 1522 1865">Позначення (дублювання) на покритті проїзної частини зображення дорожнього знака 5.39 «Зона стоянки» згідно з ДСТУ 4100 для позначення відведених майданчиків для паркування ТЗ. Правила застосування згідно з 10.2.31</p>

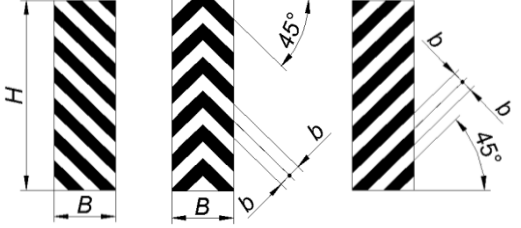
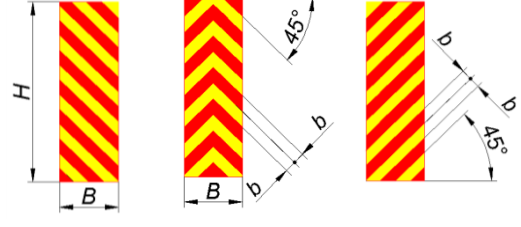
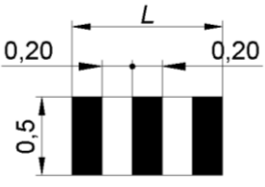
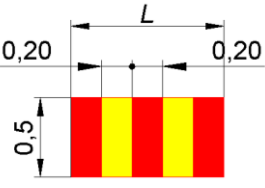
Продовження таблиці 1

Номер розмітки	Форма, колір, розміри, м	Призначення. Примітки
1.33		<p>Позначення відведених майданчиків для паркування ТЗ, розміщених в межах проїзної частини вулиці, дороги або тротуару за обумовлених умов (оплата за стоянку, обмежена тривалість стоянки, тільки для використання певною категорією користувачів), що підтверджено встановленням відповідних дорожніх знаків згідно з ДСТУ 4100.</p> <p>Примітка. На відведених майданчиках для паркування, виділених розміткою 1.33, окремі місця для паркування можна не розмічати, окрім виділених місць для осіб з обмеженими фізичними можливостями позначених розміткою 1.35.. Правила застосування згідно з 10.2.32</p>
1.34		<p>Позначення межі окремих місць для паркування ТЗ. Правила застосування згідно з 10.2.33</p>
1.35	 <p>Розміри згідно з рисунком А.11 д) додатка А</p>	<p>Позначення місць для паркування ТЗ, які перевозять осіб з обмеженими фізичними можливостями. Правила застосування згідно з 10.2.34.</p>
1.36	 <p>Розміри згідно з рисунком А.9 а), А.9 б) додатка А</p>	<p>Позначення доріжки для велосипедистів та велосипедної смуги Правила застосування згідно з 10.2.35..</p>

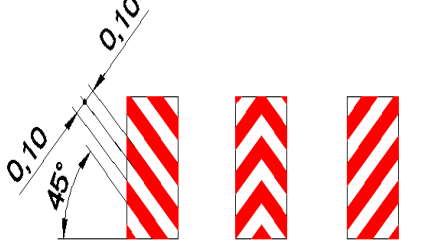
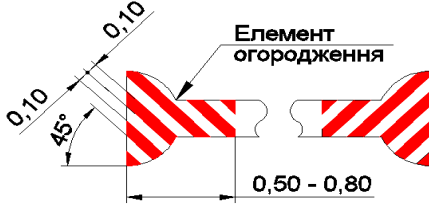
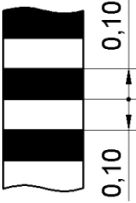
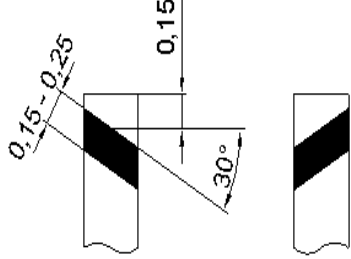
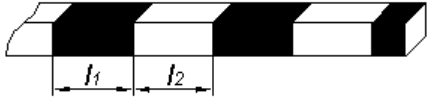
Продовження таблиці 1

Номер розмітки	Форма, колір, розміри, м	Призначення. Примітки
1.37	 <p>Розміри згідно з рисунком А.12 а), А.12 б) додатка А</p>	<p>Позначення напрямку руху на велосипедній доріжці, велосипедній смузі Правила застосування згідно з 10.2.36.</p>
1.38	 <p>Розміри згідно з рисунком А.11 е) додатка А</p>	<p>Позначення місць для заправки електромобілів. Правила застосування згідно з 10.2.37.</p>
1.39.1		<p>Позначення наближення до ділянок доріг на які є вихід з території шкіл, що прилягають безпосередньо до даної дороги</p> <p>Примітка. Розмітку необхідно наносити у створі дорожніх знаків 1.33 "Діти" згідно з ДСТУ 4100. Розмітку 1.40.1 – у створі першого знака 1.33; розмітку 1.40.2 - у створі другого знака 1.33..</p> <p>Правила застосування згідно з 10.2.38.</p>
1.39.2	 <p>Розміри згідно з рисунком А.4 б) додатка А</p>	
<p>* Для I та II категорії згідно з ДБН В.2.3-4 [12], магістральних доріг та магістральних вулиць загальноміського значення згідно з ДБН 360 [9].</p> <p>** Для інших доріг та вулиць згідно з ДБН В.2.3-4[11], ДБН 360 [9]. території об'єктів сервісу, велосипедних доріжок з двохстороннім рухом згідно з ДБН В.2.3-5 [12], суміжних пішохідних і велосипедних доріжок позначених знаком 4.22 згідно з ДСТУ 4100</p>		

Таблиця 2 – Вертикальна дорожня розмітка

Номер розмітки	Форма, колір, розміри, м. Примітки	Призначення. Примітки
2.1.1 – 2.1.6	 <p>2.1.1 2.1.2 2.1.3</p>	<p>Позначення торцевих частин штучних споруд, опор штучного освітлення та інших вертикальних поверхонь масивних перешкод, розташованих на розділювальній смузі на відстані менше ніж 5,0 м від крайки проїзної частини (за наявності бордюру – 0,75 м) та інших об'єктів, що представляють собою небезпеку для ТЗ.</p> <p>Розмітку (2.1.4 – 2.1.6) необхідно використовувати на ділянках концентрації ДТП, ділянках з підвищеною вірогідністю виникнення ДТП та на інших ділянках за відповідного обґрунтування</p> <p>Правила застосування згідно з 10.3.1.</p>
	 <p>2.1.4 2.1.5 2.1.6</p> <p>$H < 2,0, B \leq 0,3, b = 0,10;$ $H < 2,0, 0,3 < B \leq 0,5, b = 0,15;$ $H \geq 2,0, B = 0,5, b = 0,20$</p>	
2.2.1	 <p>$L \geq 1,0$</p>	<p>Позначення нижнього краю прогону штучної споруди, конструкції тунелів, якщо відстань від нього до поверхні дорожнього покриття дорівнює або менше ніж 5,0 м.</p> <p>Правила застосування згідно з 10.3.2</p>
2.2.2	 <p>$L \geq 1,0$</p>	<p>Позначення нижнього краю прогону штучної споруди, якщо:</p> <ul style="list-style-type: none"> – відстань до поверхні дорожнього покриття менша ніж 3,8 м; – видимість у напрямку руху обмежена; – в інших випадках, за відповідного обґрунтування. <p>Правила застосування згідно з 10.3.2</p>

Продовження таблиці 2

Номер розмітки	Форма, колір, розміри, м. Примітки	Призначення. Примітки
2.3.1 – 2.3.3	 <p style="text-align: center;">2.3.1 2.3.2 2.3.3</p> <p style="text-align: center;">2.31 2.3.3</p>	<p>Позначення поверхонь сигнальних щитів*, що встановлені під дорожніми знаками (4.7 — 4.9) (об'їзд перешкоди) згідно з ДСТУ 4100; бічної поверхні початкового та кінцевого елементів огороження бар'єрного типу, виготовленого з не оцинкованих матеріалів та торцевої поверхні амортизаційних пристроїв згідно з EN 1317-3 [18]</p> <p>* Розміри сигнальних щитів згідно з ДСТУ 8751 становлять (0,70 м × 0,30 м). Правила застосування згідно з 10.3.3</p>
2.4.		<p>Позначення круглих сигнальних тумб, встановлених на розділювальній смузі, напрямному островці або островці безпеки із знаками 4.7 — 4.9 (об'їзд перешкоди) згідно з ДСТУ 4100.</p> <p>Примітка. Замість сигнальних тумб можна застосовувати сигнальні щити з розміткою 2.3.1 – 2.3.3. Правила застосування згідно з 10.3.4.</p>
2.5.1, 2.5.2.	 <p style="text-align: center;">2.5.1 2.5.2</p>	<p>Позначення напрямного стовпчика згідно з ДСТУ 8751.</p> <p>Примітка. Посередині розмітки розміщують світлоповертальний елемент згідно з 6.1.5. Правила застосування згідно з 10.3.5.</p>
2.6	 <p>– На прямолінійних ділянках, при швидкості руху, v, км/год.:</p> <p>$v \leq 50$ $l_1 = l_2 = 1,0$;</p> <p>$v > 50$ $l_1 = l_2 = 2,0$;</p> <p>– на островцях безпеки, напрямних островцях, початковій ділянці розділювальної смуги:</p> <p>$l_1 = 0,2$; $l_2 = 0,4$;</p> <p>– на центральному островці кільцевої розв'язки:</p> <p>$l_1 = 0,5$; $l_2 = 0,5$;</p>	<p>Позначення бордюру на небезпечній ділянці дороги (направного островця, островця безпеки, зупинки маршрутного транспорту, початкової ділянки розділювальної смуги, центрального островця кільцевої розв'язки, крутих спусках тощо)</p> <p>Примітка 1. Допускається не наносити розмітку 2.6 на бордюри, якщо на них встановлені вставки розмічальні дорожні згідно з ДСТУ 4036, або вони мають світловідбивну поверхню білого кольору.</p> <p>Примітка 2. Допускається використання інших кольорів розмітки 2.6 на бордюрах, встановлених на території об'єктів сервісу, окрім тих, що прилягають до автомобільної дороги загального користування. Правила застосування згідно з 10.3.6.</p>

6 ЗАГАЛЬНІ ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ

6.1 Загальні положення

6.1.1 Для нанесення горизонтальної розмітки потрібно застосовувати сертифіковані в установленому порядку матеріали відповідно до ДСТУ-Н Б В.2.3-37 (фарби, пластики гарячого чи холодного нанесення, спрей - пластики, полімерні стрічки, мікрокульки скляні).

На дорогах і вулицях населених пунктів вимощених бруківкою допускається у місцях нанесення розмітки застосування кольорових елементів мощення виготовлених із бетонної плитки, згідно з чинними НД.

6.1.2 Товщина горизонтальної розмітки залежить від матеріалу та технології нанесення, але вона не повинна виступати над проїзною частиною більше ніж на 6 мм згідно з [17]. Мінімальна товщина розмітки регламентується виключно забезпеченням її основних показників (відстань видимості, коефіцієнт світлоповертання, функціональна довговічність).

Профільована розмітка для позначення краю проїзної частини (шумові смуги) не повинна виступати над проїзною частиною більше ніж на 13 мм згідно з ДСТУ 8732.

6.1.3 Якщо з дорожньою розміткою застосовують ВРД згідно з ДСТУ 4036, вони не повинні виступати над проїзною частиною більше ніж на 25 мм над рівнем проїзної частини згідно з [17].

6.1.4 Колір світлоповертальних елементів, розташованих на напрямних стовпчиках чи дорожніх огородженнях згідно з [17], а також ВРД згідно з ДСТУ 4036 повинен бути:

– червоний, для позначення краю проїзної частини у попутному напрямку (в т.ч. лівого краю на розділювальній смузі та навколо центрального острівця кільцевої розв'язки);

– білий, для позначення лівого краю проїзної частини на дорогах з двома та трьома смугами руху;

– білий, для позначення острівців безпеки та напрямних острівців, пішохідних переходів та переїздів для велосипедистів, лівого краю велосипедних смуг, осі проїзної частини;

– зелений, для позначення перехідно-швидкісних смуг.

Приклади застосування ВРД наведено на рисунку Б.1 додатка Б.

6.1.5 Світлоповертальні елементи, які встановлюють на лицьовій стороні дорожніх огорожень та напрямних стовпчиків згідно з ДСТУ 8751, повинні мати форму: прямокутну (висотою і шириною не менше ніж 100 мм × 40 мм відповідно), або округлу (діаметром не менше ніж 70 мм).

Світлоповертальні елементи не повинні виступати за конструкцію бар'єрного огороження в бік проїзної частини. Площина елемента повинна бути перпендикулярною до напрямку погляду водія з відстані 150 м (дозволено відхилення в бік проїзної частини не більше ніж на 30°).

6.1.6 Поверх дорожніх огорожень можна встановлювати сигнальні щитки із світлоповертальною поверхнею, які мають форму трапеції (висотою і шириною нижнього та верхнього країв, не менше ніж (220 мм × 140 мм × 100 мм) відповідно.

6.1.7 Коефіцієнт світлоповертання елементів повинен становити не менше ніж $100 \text{ мкд} \cdot \text{лк}^{-1} \cdot \text{м}^{-2}$.

6.1.7 Вертикальну розмітку необхідно виконувати фарбами, емалями згідно з НД, а також дозволено застосовувати плівку із світлоповертальними властивостями відповідно до ДСТУ 4100.

6.2 Основні показники і характеристики (властивості)

6.2.1 Постійна горизонтальна розмітка повинна бути білого кольору. Термін "білий" включає сріблястий та світло-сірий відтінки. Але для окремих видів розмітки, де обумовлені окремі вимоги чи обмеження, застосовують жовтий, синій (блакитний) кольори, або поєднання кольорів червоного та білого відповідно до таблиці 1.

прДСТУ ...

Тимчасова горизонтальна розмітка повинна бути оранжевого кольору. При нанесенні тимчасової горизонтальної розмітки видаляти постійну розмітку не обов'язково.

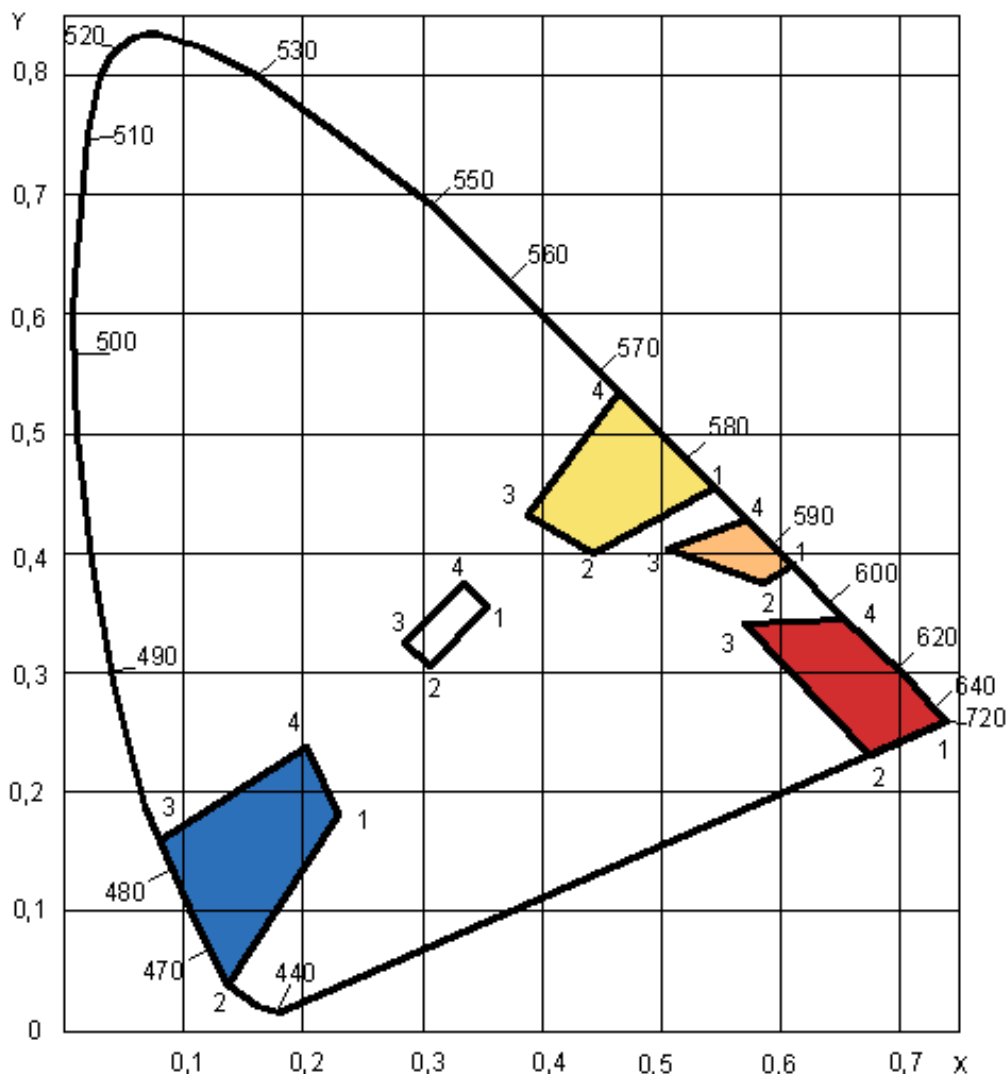
6.2.2 Вертикальна розмітка являє собою поєднання кольорів: чорно-білого, червоно-білого, або жовто-червоного відповідно до таблиці 2.

6.2.3 Координати колірності X і Y в системі (МКО) для дорожньої розмітки у сухому стані повинні знаходитися у межах допустимого діапазону, визначеного граничними лініями колірних зон, відповідно до таблиці 3 та рисунка 1.

Таблиця 3 – Координати X і Y кутових точок граничних ліній колірних зон для дорожньої розмітки (білий і жовтий кольори згідно з [19])

Колір розмітки	Позначення координат	Координати колірності для кутових точок			
		1	2	3	4
Білий	X	0,355	0,305	0,285	0,335
	Y	0,355	0,305	0,325	0,375
Жовтий	X	0,545	0,443	0,389	0,465
	Y	0,455	0,399	0,431	0,535
Оранжевий (для тимчасової розмітки)	X	0,610	0,585	0,506	0,570
	Y	0,390	0,375	0,404	0,429
Червоний	X	0,735	0,674	0,569	0,655
	Y	0,265	0,236	0,341	0,345
Синій (блакитний)	X	0,230	0,138	0,080	0,206
	Y	0,180	0,036	0,164	0,247

Примітка. Координати колірності для горизонтальної розмітки чорного кольору не нормуються.

Рисунок 1 – Графік колірних зон дорожньої розмітки в коліметричній системі (МКО) 1931 року

Координати колірності X і Y точок перетину граничних ліній колірних зон вертикальної розмітки, виконаної із застосуванням світлоповертальних матеріалів, повинні відповідати вимогам ДСТУ 4100

6.2.4 До основних характеристик дорожньої розмітки, належать:

- коефіцієнт яскравості (β), % (таблиця 4).
- коефіцієнт яскравості при розсіяному денному та штучному освітленні (Q_d), мкд·лк⁻¹·м⁻² (таблиця 5);
- коефіцієнт світлоповертання (R_L), при сухому, зволоженому покритті та під час дощу, мкд·лк⁻¹·м⁻² (таблиці 6,7,8).

прДСТУ ...

Вимоги до окремих показників мають градацію по класам якості характеристик дорожньої розмітки [19], в залежності від конкретних умов застосування (на проїзній частині чи за її межами, в залежності від інтенсивності руху, виду покриття проїзної частини тощо).

6.2.4.1 Коефіцієнт яскравості (β) для горизонтальної розмітки в сухому стані повинен відповідати значенням наведеним в таблиці 4.

Таблиця 4 – Коефіцієнт яскравості горизонтальної розмітки (β)

Колір горизонтальної розмітки	Вид дорожнього покриття	Клас горизонтальної розмітки по коефіцієнту яскравості	Коефіцієнт яскравості (β), не менше ніж
Білий	Асфальтобетон	<i>B0</i>	Не нормується
		<i>B2</i>	0,30
		<i>B3</i>	0,40
		<i>B4</i>	0,50
	Цементобетон	<i>B5</i>	0,60
		<i>B0</i>	Не нормується
		<i>B3</i>	0,40
		<i>B4</i>	0,50
Жовтий, оранжевий	Асфальтобетон або цементобетон	<i>B5</i>	0,60
		<i>B0</i>	Не нормується
		<i>B1</i>	0,20
		<i>B2</i>	0,30
Жовтий, оранжевий	Асфальтобетон або цементобетон	<i>B3</i>	0,40
		<i>B0</i>	Не нормується
		<i>B1</i>	0,20
		<i>B2</i>	0,30

Примітка 1. Клас *B0* передбачений для випадків, коли денна видимість розмітки визначається за допомогою коефіцієнта яскравості при розсіяному освітленні (Q_d) згідно з 6.2.4.2, а також якщо дорожнє покриття має текстуру $\geq 4,5$ мм.

Примітка 2. Коефіцієнт яскравості горизонтальної розмітки червоного, чорного та синього (блакитного) кольорів не нормується

6.2.4.2 Коефіцієнт яскравості при розсіяному денному та штучному освітленні (Q_d) для дорожньої розмітки повинен відповідати значенням наведеним в таблиці 5.

Таблиця 5 – Коефіцієнт яскравості при розсіяному денному та штучному освітленні дорожньої розмітки (Q_d) на сухому покритті

Колір горизонтальної розмітки	Вид дорожнього покриття	Клас горизонтальної розмітки по коефіцієнту яскравості при розсіяному денному та штучному освітленні	Мінімальне значення коефіцієнта яскравості при розсіяному освітленні Q_d , мкд·м ⁻² ·лк ⁻¹ , не менше ніж
Білий	Асфальтобетон	Q0	Не нормується
		Q2	100
		Q3	130
		Q4	160
	Цементобетон	Q0	Не нормується
		Q3	130
		Q4	160
		Q5	200
Жовтий, оранжевий	Асфальтобетон або цементобетон	Q0	Не нормується
		Q1	80
		Q2	100
		Q3	130
<p>Примітка 1. Клас Q0 передбачений для випадків, коли денна видимість розмітки визначається за допомогою коефіцієнта яскравості β (згідно з 6.2.4.1)</p> <p>Примітка 2. Коефіцієнт яскравості при розсіяному освітленні (Q_d) для горизонтальної розмітки червоного, синього та чорного кольорів не нормується</p>			

6.2.4.3 Для вимірювання світловідбивних властивостей розмітки при освітленні її фарами автомобіля, використовують коефіцієнт світлоповертання (R_L), який для горизонтальної розмітки при її сухому стані повинен відповідати значенням наведеним у таблиці 6, при зволоженому стані – таблиці 7, під час дощу – таблиці 8.

Коефіцієнт світлоповертання (R_L) горизонтальної розмітки при її сухому, зволоженому стані та під час дощу для червоного, чорного та синього (блакитного) кольорів не нормуються.

Таблиця 6 – Коефіцієнт світлоповертання горизонтальної розмітки при її сухому стані

Колір горизонтальної розмітки	Клас горизонтальної розмітки по коефіцієнту світлоповертання	Мінімальне значення коефіцієнта світлоповертання (R_L), мкд·м ⁻² ·лк ⁻¹ , не менше ніж
Білий	<i>R0</i>	Не нормується
	<i>R2</i>	100
	<i>R3</i>	150
	<i>R4</i>	200
	<i>R5</i>	300
Жовтий	<i>R0</i>	Не нормується
	<i>R1</i>	80
	<i>R3</i>	150
	<i>R4</i>	200
Оранжевий	<i>R0</i>	Не нормується
	<i>R3</i>	150
	<i>R5</i>	300
Примітка . Клас R0 відповідає умовам, коли видимість дорожньої розмітки досягається без отримання ефекту світлоповертання під світлом фар автомобіля.		

Таблиця 7 – Коефіцієнт світлоповертання горизонтальної розмітки білого, жовтого і оранжевого кольорів при її зволоженому стані

Умови контролювання	Клас горизонтальної розмітки по коефіцієнту світлоповертання	Мінімальне значення коефіцієнта світлоповертання (R_L), мкд·м ⁻² ·лк ⁻¹ , не менше ніж
Через 1 хв. після зволоження поверхні розмітки (відповідно до Д.2 додатка Д)	<i>RW0</i>	Не нормується
	<i>RW1</i>	25
	<i>RW2</i>	35
	<i>RW3</i>	50
	<i>RW4</i>	75
Примітка . Клас RW0 призначений для випадків, коли застосування розмітки із світловідбивними властивостями не є обов'язковим з економічних чи технологічних причин		

Таблиця 8 – Коефіцієнт світлоповертання горизонтальної розмітки білого, жовтого і оранжевого кольорів під час дощу

Умови контролювання	Клас горизонтальної розмітки по коефіцієнту світлоповертання під час дощу	Мінімальне значення коефіцієнта світлоповертання (R_L), мкд·м ⁻² ·лк ⁻¹ , не менше ніж
Мінімум через 5 хв. після імітації рівномірних опадів або під час дощу інтенсивністю 20 мм/год/ (відповідно до Д.3 додатка Д).	<i>RR0</i>	Не нормується
	<i>RR1</i>	25
	<i>RR2</i>	35
	<i>RR3</i>	50
	<i>RR4</i>	75
Примітка . Клас RR0 призначений для випадків, коли застосування розмітки із світловідбивними властивостями не є обов'язковим з економічних чи технологічних причин		

6.2.5 Встановлені у 6.2.4.1 – 6.2.4.3 значення повинні зберігатися для горизонтальної дорожньої розмітки виконаної:

– фарбою зі світлоповертальним ефектом, пластиками гарячого чи холодного нанесення товщиною сухого шару до 1,5 мм включно – протягом перших двох місяців експлуатації;

– пластиками гарячого чи холодного нанесення товщиною сухого шару понад 1,5 мм (без врахування виступів профільованої розмітки) – протягом перших трьох місяців експлуатації;

– полімерною стрічкою – протягом перших шести місяців експлуатації.

При подальшій експлуатації розмітки протягом терміну функціональної довговічності згідно з 6.3.3 допускається зниження значень, наведених у 6.2.4.1 – 6.2.4.3, не більше ніж на 25 %.

6.2.6 При невідповідності горизонтальної розмітки вимогам стандарту – вона підлягає відновленню.

Допускається тимчасова невідповідність горизонтальної розмітки значенням коефіцієнта яскравості горизонтальної розмітки (β) та коефіцієнта світлоповертання горизонтальної розмітки при її сухому стані

прДСТУ ...

(R_L), наведеним відповідно в таблицях 4, 6 в зимовий період, або в період, коли неможливо провести роботи по відновленню горизонтальної розмітки із-за погодно-кліматичних умов.

6.2.7 Рекомендована область застосування дорожньої розмітки різних класів якості для різних категорій автомобільних доріг загального користування згідно з ДБН В.2.3.4 [11] наведено в таблиці 9, вулиць і доріг населених пунктів згідно з ДБН 360 [9] – в таблиці 10.

Таблиця 9 – Рекомендована область застосування дорожньої розмітки різних класів якості для різних категорій автомобільних доріг загального користування згідно з ДБН В.2.3.4 [11]

Колір горизонтальної розмітки	Рівень горизонтальної розмітки відповідно до 5.4	Мінімальний клас горизонтальної розмітки за основними характеристиками відповідно до таблиць (4 – 8) для категорій автомобільних доріг згідно з ДБН В.2.3-4 [11]			
		I	II	III	IV, V
Постійна горизонтальна розмітка, розташована на проїзній частині					
Білий	I	<i>B4(B5), Q4(Q5), R4, RW2, RR0</i>	<i>B3(B4), Q3(Q4), R4, RW1, RR0</i>	<i>B3(B4), Q3(Q4), R3, RW1, RR0</i>	<i>B2(B3), Q2(Q3), R2, RW1, RR0</i>
	II, III	<i>B4(B5), Q4(Q5), R4, RW4, RR4</i>	<i>B3(B4), Q3(Q4), R4, RW3, RR3</i>	<i>B2(B3), Q2(Q3), R3, RW2, RR2</i>	<i>B2(B3), Q2(Q3), R2, RW2, RR1</i>
Жовтий	I	<i>B3, Q3, R4, RW2, RR0</i>	<i>B2, Q2, R3, RW1, RR0</i>	<i>B2, Q2, R1, RW1, RR0</i>	<i>B1, Q1, R1, RW1, RR0</i>
	II, III	<i>B3, Q3, R4, RW4, RR3</i>	<i>B2, Q2, R3, RW3, RR2</i>	<i>B2, Q2, R1, RW2, RR1</i>	<i>B1, Q1, R1, RW2, RR1</i>
Постійна горизонтальна розмітка, розташована за межами проїзної частини (на прилеглий території)					
Білий	I	<i>B3(B4), Q3(Q4), R0, RW0, RR0</i>	<i>B2(B3), Q2(Q3), R0, RW0, RR0</i>	<i>B2(B3), Q2(Q3), R0, RW0, RR0</i>	<i>B2(B3), Q2(Q3), R0, RW0, RR0</i>
	II, III	<i>B3(B4), Q3(Q4), R0, RW0, RR0</i>	<i>B2(B3), Q2(Q3), R0, RW0, RR0</i>	<i>B2(B3), Q2(Q3), R0, RW0, RR0</i>	<i>B2(B3), Q2(Q3), R0, RW0, RR0</i>
Тимчасова горизонтальна розмітка, розташована на проїзній частині					
Оранжевий	I	<i>B3, Q3, R4, RW2, RR0</i>	<i>B2, Q2, R3, RW1, RR0</i>	<i>B2, Q2, R3, RW1, RR0</i>	<i>B1, Q1, R1, RW1, RR0</i>
	II, III	<i>B3, Q3, R4, RW4, RR3</i>	<i>B2, Q2, R3, RW3, RR2</i>	<i>B2, Q2, R3, RW2, RR1</i>	<i>B1, Q1, R1, RW2, RR1</i>
Тимчасова горизонтальна розмітка, розташована за межами проїзної частини (на прилеглий території)					
Оранжевий		<i>B3, Q3, R0, RW0, RR0</i>	<i>B2, Q2, R0, RW0, RR0</i>	<i>B2, Q2, R0, RW0, RR0</i>	<i>B2, Q2, R0, RW0, RR0</i>
		<i>B3, Q3, R0, RW0, RR0</i>	<i>B2, Q2, R0, RW0, RR0</i>	<i>B2, Q2, R0, RW0, RR0</i>	<i>B2, Q2, R0, RW0, RR0</i>

Примітка 1. В дужках наведено показники для цементобетонного покриття.

Примітка 2. При визначенні денної видимості по коефіцієнту яскравості (β) приймається клас Q0, а при визначенні денної видимості по коефіцієнту яскравості при розсіяному денному та штучному освітленні (Q_d), приймається клас B0.

Примітка 3. Для горизонтальної розмітки 1.23 коефіцієнт світлоповертання (R_L) не нормується.

Примітка 4. Умовні позначки показників: (B0 - B5) – клас горизонтальної розмітки по коефіцієнту яскравості (таблиця 4); (Q0 - Q5) – клас горизонтальної розмітки по коефіцієнту яскравості при розсіяному денному та штучному освітленні (таблиця 5); (R0 - R5) – клас горизонтальної розмітки по коефіцієнту світлоповертання при її сухому стані (таблиця 6); (RW0 - RW4) – клас горизонтальної розмітки по коефіцієнту світлоповертання при її зволоженому стані (таблиця 7); (RR0 - RR4) – клас горизонтальної розмітки по коефіцієнту світлоповертання під час дощу (таблиця 8).

Примітка 5. Допускається застосування більш високого класу горизонтальної розмітки, або нижчого класу по деяким показникам за рішенням власника доріг, оскільки класи високої продуктивності не завжди можуть бути досягнуті одночасно по всім показникам.

Таблиця 10 – Рекомендована область застосування дорожньої розмітки різних класів якості для різних категорій вулиць і доріг населених пунктів згідно з ДБН 360 [9]

Колір горизонтальної розмітки	Рівень горизонтальної розмітки відповідно до 5.4	Мінімальний клас горизонтальної розмітки за основними характеристиками відповідно до таблиць (4 – 8) для категорій доріг і вулиць згідно з ДБН 360 [9]		
		Магістральні дороги, магістральні вулиця загальноміського значення безперервного руху M6, M8, A4, A6, A8	Магістральні вулиці районного значення B4, B4, B2, B2	Інші вулиці і дороги (місцевого значення, сільських населених пунктів) Г2, E2, Ж2, 32, П2, П1
Постійна горизонтальна розмітка, розташована на проїзній частині				
Білий	I	<i>B4(B5), Q4(Q5), R3, RW1, RR0</i>	<i>B3(B4), Q3(Q4), R2, RW1, RR0</i>	<i>B2(B3), Q2(Q3), R2, RW1, RR0</i>
	II. III	<i>B4(B5), Q4(Q5), R3, RW2, RR2</i>	<i>B3(B4), Q3(Q4), R2, RW2, RR1</i>	<i>B2(B3), Q2(Q3), R2, RW2, RR1</i>
Жовтий	I	<i>B3, Q3, R1, RW0, RR0</i>	<i>B2, Q2, R1, RW0, RR0</i>	<i>B1, Q1, R1, RW0, RR0</i>
	II. III	<i>B3, Q3, RW1, RR1</i>	<i>B2, Q2, R1, RW1, RR1</i>	<i>B1, Q1, R1, RW1, RR1</i>
Постійна горизонтальна розмітка, розташована за межами проїзної частини (на прилеглий території)				
Білий	I	<i>B3(B4), Q3(Q4), R0, RW0, RR0</i>	<i>B2(B3), Q2(Q3), R0, RW0, RR0</i>	<i>B2(B3), Q2(Q3), R0, RW0, RR0</i>
	II. III	<i>B3, B4, Q3(Q4), R0, RW0, RR0</i>	<i>B2(B3), Q2(Q3), R0, RW0, RR0</i>	<i>B2(B3), Q2(Q3), R0, RW, RR0</i>
Тимчасова горизонтальна розмітка, розташована на проїзній частині				
Оранжевий	I	<i>B3, Q3, R3, RW1, RR0</i>	<i>B2, Q2, R1, RW1, RR0</i>	<i>B1, Q1, R1, RW1, RR0</i>
	II. III	<i>B3, Q3, R3, RW2, RR2</i>	<i>B2, Q2, R1, RW2, RR1</i>	<i>B1, Q1, R1, RW2, RR1</i>
Тимчасова горизонтальна розмітка, розташована за межами проїзної частини (на прилеглий території)				
Оранжевий	I	<i>B3, Q3, R0, RW0, RR0</i>	<i>B2, Q2, R0, RW0, RR0</i>	<i>B2, Q2, R0, RW0, RR0</i>
	II. III	<i>B3, Q3, R0, RW0, RR0</i>	<i>B2, Q2, R0, RW0, RR0</i>	<i>B2, Q2, R0, RW0, RR0</i>
<p>Примітка 1. В дужках наведено дані для цементобетонного покриття.</p> <p>Примітка 2. При визначенні денної видимості по коефіцієнту яскравості (β) приймається клас <i>Q0</i>, а при визначенні денної видимості по коефіцієнту яскравості при розсіяному денному та штучному освітленні (Q_d), приймається клас <i>B0</i>.</p> <p>Примітка 3. Для горизонтальної розмітки 1.23 коефіцієнт світлоповертання (R_L) не нормується.</p> <p>Примітка 4. Допускається застосування більш високого класу горизонтальної розмітки або нижчого класу по деяким показникам за рішенням місцевих та комунальних органів влади, оскільки класи високої продуктивності не завжди можуть бути досягнуті одночасно по всім показникам..</p>				

прДСТУ...

6.2.8 Світлоповертальний ефект повинна мати горизонтальна розмітка білого та жовтого кольорів, а також тимчасова розмітка оранжевого кольору, елементи вертикальної розмітки білого, червоного та жовтого кольорів:

– на автомобільних дорогах загального користування згідно з ДБН В.2.3-4 [11];

– вулицях і дорогах населених пунктів згідно з ДБН 360 [9] на яких штучне освітлення відсутнє, або не відповідає вимогам ДБН В.2.5-28 [12].

6.2.9 Контраст яскравості горизонтальної розмітки і дорожнього покриття та білих і чорних елементів вертикальної розмітки для щойно нанесеної розмітки повинен становити не менше ніж 0,6. Під час експлуатації розмітки не повинно бути зниження цього показника більше ніж у два рази.

6.2.10 Коефіцієнт яскравості (β) елементів вертикальної розмітки нанесених фарбою білого кольору повинен становити, не менше ніж 0,6.

Коефіцієнт яскравості (β) елементів вертикальної розмітки виконаної із світлоповертальних матеріалів повинен відповідати вимогам ДСТУ 4100.

6.3 Вимоги щодо призначеності та надійності

6.3.1 Основне призначення розмітки – забезпечення візуального орієнтування водіїв при виборі напрямку і режимів руху за різних дорожніх умов; інформування та попередження про небезпеку та умови руху; позначення ділянок для пересічення проїзної частини пішоходами та велосипедистами.

6.3.2 Розмітка повинна бути видима як у світлу, так і в темну пору доби на відстані, що забезпечує безпеку руху.

Мінімальні значення відстані видимості розмітки на проїзній частині, в залежності від дозволеної швидкості руху для різної пори доби (день, ніч, сутінки), наведено у таблицях 11, 12, 13 відповідно.

Таблиця 11 – Мінімальні значення відстані видимості розмітки у світлу пору доби

Дозволена швидкість руху, км/год.	Відстань видимості розмітки, м			
	горизонтальної			вертикальної
	поздовжньої	поперечної	інших видів	
≥ 110	200	200	200	200
90	135	135	135	135
50	90	70	90	90

Таблиця 12 – Мінімальні значення відстані видимості розмітки у темну пору доби

Дозволена швидкість руху, км/год.	Відстань видимості розмітки, м				
	горизонтальної				вертикальної
	крім крайової	крайової	поперечної	інших видів	
≥ 110	145	185	190	190	190
90	100	110	115	120	120
50	70	60	60	70	70

Таблиця 13 – Мінімальні значення відстані видимості розмітки у сутінках

Дозволена швидкість руху, км/год.	Відстань видимості розмітки, м			
	горизонтальної			вертикальної
	поздовжньої	поперечної	інших видів	
≥ 110	95	130	95	95
90	65	80	65	65
50	45	45	45	45

Примітка 1. Ранкові сутінки — півгодинний період часу до сходу сонця.

Примітка 2. Вечірні сутінки — півгодинний період часу після заходу сонця.

6.3.3 Функціональна довговічність постійної дорожньої розмітки повинна бути не менша ніж зазначено в таблиці 14.

Таблиця 14 – Функціональна довговічність постійної дорожньої розмітки

Вид матеріалу для дорожньої розмітки	Функціональна довговічність розмітки (поперечної / поздовжньої та інших видів розмітки згідно з 5.1.1), місяців, не менше ніж		
	При інтенсивності руху , авт/добу		
	більше ніж 20 000	від 20 000 до 10 000	менше ніж 10 000
Фарба	(3 / 5)	3 / 6	6 / 12
Спрей - пластик	6 / 8	8 / 12	12 / 18
Пластик гарячого чи холодного нанесення	8 / 12	12 / 18	36 / 36
Полімерна стрічка	24/ 36	24 / 36	-

Примітка. При виборі матеріалу для дорожньої розмітки для конкретної ділянки дороги потрібно враховувати залишковий міжремонтний строк експлуатації дорожнього покриття та виконання запланованих робіт з капітального та поточного ремонтів згідно з ДСТУ 8747.

6.3.4 Протягом терміну функціональної довговічності зношеність горизонтальної розмітки по площині, виконаної фарбою, не повинен перевищувати 50 %, виконаної спреї – пластиком, пластиком та полімерною стрічкою – 25 %.

6.3.5 Функціональна довговічність вертикальної розмітки виконаної фарбою повинна бути не менша ніж 1 рік, із світлоповертальних матеріалів – у відповідності до ДСТУ 4100.

При невідповідності вертикально розмітки вимогам стандарту вона підлягає відновленню.

6.3.6 Показник коефіцієнта зчеплення колеса автомобіля з поверхнею горизонтальної розмітки у вологому стані повинен становити від 75 % до 125 % значення коефіцієнта зчеплення дорожнього покриття на яке нанесена розмітка, але не може бути меншим, ніж мінімальне значення згідно з ДСТУ 3587.

6.3.6.1 Рекомендовано, щоб показник коефіцієнта зчеплення поперечної розмітки 1.25 (згідно з таблиці 1), був вищий на 25 % від

прДСТУ ...

значення коефіцієнта зчеплення дорожнього покриття на яке вона нанесена.

6.3.6.2 Коефіцієнт зчеплення для структурної горизонтальної розмітки згідно з ДСТУ-Н Б В.2.3-37 не нормується.

6.3.7 Лінійні розміри горизонтальної розмітки повинні відповідати наведеним в таблиці 1. Допустиме максимальне відхилення не повинно перевищувати вказаного в таблиці 15.

Таблиця 15 – Допустиме максимальне відхилення лінійних розмірів горизонтальної розмітки відповідно до таблиці 1.

Лінійний розмір горизонтальної розмітки, м	Допустиме відхилення, м
до 0,20 включно	$\pm 0,01$
від 0,20 до 0,40 включно	$\pm 0,02$
Більше ніж 0,40	$\pm 0,05$

6.3.8 Допустиме максимальне відхилення горизонтальної розмітки від проектного положення в поперечному напрямку не повинно перевищувати 0,05 м, початкового і кінцевого положення в поздовжньому напрямку – 0,10 м .

Відхилення кутів нахилу елементів вертикальної розмітки не повинно перевищувати 2°.

6.3.9 При невідповідності горизонтальної розмітки вимогам стандарту вона підлягає відновленню.

6.4 Вимоги до сировини, матеріалів

6.4.1 Матеріали, які використовують для нанесення дорожньої розмітки згідно з ДСТУ-Н Б В.2.3-37 не повинні спричиняти ковзання і бути стійкими до стирання та впливу погодно-кліматичних умов.

В процесі експлуатації вони не повинні змінювати свої характеристики під дією:

- температури повітря від мінус 30 °С до плюс 40 °С;
- відносної вологості повітря 98 % за температури плюс 25 °С;
- 25 % розчину хлоридів за температури від мінус 20 °С до плюс 5 С;
- сонячної радіації.

6.4.2 Для нанесення постійної горизонтальної розмітки треба застосовувати матеріали з терміном зносостійкості, не меншим ніж термін функціональної довговічності згідно з 6.3.3 (з урахуванням 6.3.4) .

6.4.3 Для тимчасової горизонтальної розмітки треба застосовувати матеріали із низькою зносостійкістю від одного до двох місяців, або з можливістю швидкого їх видалення не залишаючи слідів та руйнування дорожнього покриття.

6.4.4 Матеріали для світлоповертальних елементів має бути визначено у технічних умовах на їх виготовлення.

7 ВИМОГИ ЩОДО БЕЗПЕКИ ТА ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ

7.1 Вимоги щодо безпеки

7.1.1 Улаштування дорожньої розмітки необхідно виконувати відповідно до схеми організації дорожнього руху згідно з ДСТУ 8752.

7.1.2 Під час виконання робіт по нанесенню дорожньої розмітки необхідно дотримуватися Правил дорожнього руху відповідно до [2] та охорони праці – НПАОП 63.21-1.01 [8].

7.1.3 Технологічний транспорт, машини і механізми, що застосовуються для виконання робіт, повинні бути у технічно справному стані та обладнані розпізнавальними знаками згідно з ДСТУ 3849.

7.1.4 Машини і механізми, які виконують розмічальні роботи, повинні мати включені проблискові маячки жовтого (оранжевого) кольору відповідно до ДСТУ 3849. У процесі виконання роботи, їх габарити не повинні виходити за межі огороження зони проведення робіт.

7.1.5 Роботи по нанесенню поздовжньої горизонтальної розмітки повинні виконуватися за напрямком руху транспорту.

прДСТУ ...

7.1.6 Ремонт та технічне обслуговування дорожніх машин та механізмів здійснюють на спеціально облаштованих майданчиках.

7.1.7 Ділянки дороги, на яких проводяться роботи по нанесенню дорожньої розмітки, повинні бути тимчасово огорожені відповідно до ДСТУ 8749.

7.1.8 Робітники, які працюють на дорозі, повинні перебувати в межах огороженої ділянки згідно з ДСТУ 8749, бути одягнені у спецодяг відповідно до ДСТУ 4050, а також оранжеві жилети і такого ж кольору головний убір; мати засоби індивідуального захисту згідно з ДСТУ EN ISO 374-1:2017 (EN ISO 374-1:2016, IDT 374-1:2016, IDT).

7.1.9 Улаштування дорожньої розмітки дозволено виконувати особам, яким виповнилося 18 років та які пройшли медичний огляд відповідно до [5]; професійну підготовку згідно з НАПБ А.01.001 [6] та НПАОП 0.004 [7]; інструктаж з безпеки праці, виробничої санітарії, пожежної та електробезпеки згідно з НПАОП 63.21-1.01-09 [8].

7.1.10 Проїзд транспорту по розмічених лініях розмітки, дозволяють згідно з ДСТУ-Н Б В.2.3-37, не раніше ніж через:

– 30 хв. після влаштування пластиком холодного чи гарячого нанесення:

– 20 хв. після нанесення розмітки фарбою за температури повітря і покриття, більше ніж 20°C та 30 хв. за температури, менше ніж 20°C. При витраті фарби 800 г/м² і більше - час для відкриття проїзду збільшують на 20 хв.

Для відкриття руху потрібно прибрати тимчасово встановлені технічні засоби організації дорожнього руху згідно з ДСТУ 8752.

7.2 Вимоги щодо охорони довкілля

7.2.1 Матеріали, застосовані для влаштування дорожньої розмітки, не повинні бути токсичними.

7.2.2 Тара і залишки матеріалів, що використовувалися; відходи, що з'явилися під час проведення робіт з видалення старої розмітки підлягають утилізації згідно з ДСТУ 4462.3.01 та ДСТУ 4462.3.02.

8 МЕТОДИ КОНТРОЛЮВАННЯ

8.1 Контролювання розмітки на відповідність вимогам стандарту треба проводити за температури повітря не нижче ніж 0°C, відносній вологості не більше ніж 80 % та атмосферного тиску – від 710 мм рт. ст. до 780 мм рт. ст, якщо не вказано інше.

8.2 Протяжність зони вимірювання при обстеженні експлуатаційного стану розмітки повинна складати, не менше ніж 10 % від загальної протяжності контрольованої ділянки.

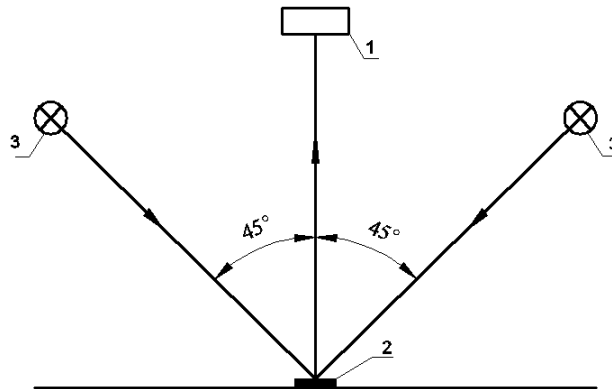
8.3 Контроль якості матеріалів для дорожньої розмітки, розмічальних робіт та приймальний контроль якості нанесеної розмітки необхідно проводити відповідно до ДСТУ-Н Б В.2.3-37. Приймальний контроль проводять не раніше ніж через 15 днів після нанесення розмітки.

8.4 Перевірку геометричних розмірів (відповідно до таблиць, 1, 2) та відхилення поперечної та поздовжньої розмітки від проектного положення (відповідно до 6.3.7, 6.3.8) здійснюють повіреними вимірювальними інструментами: металевою лінійкою – згідно з ДСТУ ГОСТ 427, металевою рулеткою – згідно з ДСТУ 4179, геодезичними приладами згідно з НД. Допускається застосовувати інші засоби вимірювання, метрологічні характеристики яких дозволяють визначати показники що контролюються із заданою точністю.

8.5 Вимірювання координат колірності X, Y розмітки визначають за допомогою спектрофотометра чи колориметра, коефіцієнта яскравості (β) за допомогою фотоблискоміра, рефлектметра (або їх аналогів) повірених у встановленому порядку, з використанням стандартного джерела світла D_{65} згідно з ДСТУ ГОСТ 7721. Джерело світла повинно бути розташоване до поверхні розмітки (мінімальна площа поверхні розмітки повинна бути,

прДСТУ ...

не менша ніж 5 см^2) під кутом $(45 \pm 5)^\circ$, а фотоприймач вимірювального приладу – під кутом $(0 \pm 10)^\circ$. Кути вимірюються по відношенню до нормалі до поверхні дорожньої розмітки (рисунок 2).

Умовні позначки

- 1 – фотоприймач;   3 – стандартне джерело світла.
2 – розмітка;

Примітка. Для профільованої розмітки визначена величина коефіцієнта яскравості (β) не завжди правильна. Для такого типу дорожньої розмітки видимість при денному світлі та при штучному освітленні можна оцінити тільки за коефіцієнтом яскравості при розсіяному освітленні (Q_d).

Рисунок 2 – Схема вимірювання координат колірності і коефіцієнта яскравості (β) розмітки

8.5.1 Поверхня дорожньої розмітки, на якій здійснюються вимірювання, повинна бути сухою та чистою

Методика визначення коефіцієнта яскравості (β) горизонтальної розмітки наступна:

а) Для визначення коефіцієнта яскравості (β) розмітки, вибирають ділянку автомобільної дороги протяжністю близько 1000 м, так щоб вона охоплювала типову частину розмітки.

б) Показники коефіцієнта яскравості (β) вимірюють на трьох рівномірно розташованих ділянках довжиною, не менше ніж 5 м на кожній з яких виконують:

1) 9 замірів в 9 послідовно і рівномірно розташованих точках – для суцільної лінії розмітки;

2) 3 заміри на трьох послідовно розташованих штрихах – для пунктирних ліній розмітки;

8.5.2 При визначенні коефіцієнта яскравості (β) на інших видах розмітки (пішохідні переходи, стріли, символи, написи тощо) – кількість замірів повинна бути, не менша ніж 3.

8.5.3 За кінцевий результат приймають середньоарифметичне значення отриманих результатів.

8.5.4 Коефіцієнт яскравості розмітки (β) можна визначати за координатою кольору Y . Він чисельно дорівнює координаті кольору Y , і повинен бути, не меншим ніж зазначено у таблиці 3.

8.5.5 Координати колірності X і Y горизонтальної розмітки повинні знаходитися у межах допустимого діапазону, визначеного граничними лініями колірних зон (рисунок 1).

8.5.6 Контроль кольору розмітки дозволено проводити методом візуального порівняння з повіреними еталонними зразками, затвердженими у встановленому порядку, за денного розсіяного світла й спостереження в напрямку, перпендикулярному до поверхні розмітки.

8.6 Фотометричні та колориметричні характеристики вертикальної розмітки необхідно визначати згідно з ДСТУ 4100.

8.7 Метод визначення коефіцієнта яскравості поверхні розмітки при розсіяному денному та штучному освітленні (Q_d), наведено у додатку В.

8.8 Метод визначення коефіцієнта світлоповертання горизонтальної розмітки при її сухому, зволоженому стані та під час дощу, наведено у додатку Г.

8.9 Метод визначення зношеності горизонтальної розмітки по площині, наведено у додатку Д.

8.10 Метод визначення відстані видимості дорожньої розмітки, наведено у додатку Е.

8.11 Зчіпні якості дорожнього покриття визначають згідно з ДСТУ 8746.

прДСТУ ...

8.12 Контраст яскравості для щойно нанесеної горизонтальної розмітки і дорожнього покриття на яке вона нанесена (або сусідніх елементів вертикальної розмітки) повинен становити не менше ніж 0,6.

Під час експлуатації розмітки не повинно бути зниження цього показника більше ніж удвічі.

8.13 Випробування розмітки на стійкість до статичного впливу води й насиченого розчину хлоридів (відповідно до 6.4.1) виконують згідно з ДСТУ ISO 2812.

8.14 Світлоповертальні елементи перевіряють на відповідність технічним умовам на їх виготовлення. Зовнішній вигляд елемента контролюють візуально. Не повинно бути видимих пошкоджень конструкції та світлоповертальної поверхні.

8.15 Контроль експлуатаційного стану розмітки та терміни її відновлення здійснюють згідно з ДСТУ 3587. За необхідності, можуть бути виконані додаткові контрольні перевірки працівниками дорожніх структур, або іншими уповноваженими на це особами.

9 ПРАВИЛА ПРИЙМАННЯ

9.1 Приймання виконаних робіт по нанесенню розмітки потрібно проводити згідно з ДСТУ- Н Б В.2.3-37 не раніше ніж через 15 днів після її нанесення.

9.2 Протяжність зони контролю при прийманні робіт повинна складати не менше ніж 10 % від загальної протяжності повздовжньої чи загальної кількості поперечної та інших видів горизонтальної розмітки, вертикальної розмітки.

10 ПРАВИЛА ЗАСТОСУВАННЯ

10.1 Загальні правила

10.1.1 Розмітку на вулично-дорожній мережі потрібно наносити на дорогах з удосконаленим покриттям відповідно до проектів організації

дорожнього руху згідно з ДСТУ 8751, погоджених та затверджених у встановленому порядку.

Горизонтальна розмітка може використовуватися самостійно або з дорожніми знаками згідно з ДСТУ 4100, але розмітка не повинна суперечити вимогам дорожніх знаків.

10.1.2 На дорогах I та II категорії загального користування; магістральних дорогах регульованого руху, магістральних вулицях загальноміського значення безперервного та регульованого руху згідно з ДБН В.2.3-4 [11] та ДБН 360 [9] відповідно, для постійної дорожньої розмітки потрібно застосовувати матеріали з тривалим терміном зносостійкості з метою забезпечення необхідної функціональної довговічності згідно з 6.3.3.

10.1.3 Ширину смуг руху що розмічають потрібно приймати з урахуванням категорій доріг і вулиць згідно з ДБН В.2.3-4 [11] та ДБН В.2.3-5 [12].

10.1.3.1 В населених пунктах допускається зменшувати ширину смуг до 2,75 м на дорогах і вулицях, які призначені для руху легкових автомобілів та позначені відповідним дорожнім знаком згідно з ДСТУ 4100.

10.1.3.2 В місцях виконання дорожніх робіт ширина смуги руху повинна становити, не менше ніж 3,0 м, при цьому повинно бути введено обмеження максимальної швидкості, не більше ніж 40 км/год.

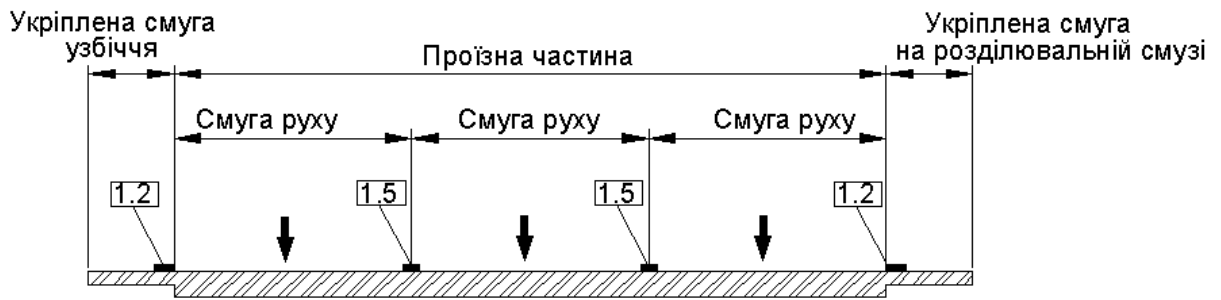
10.1.3.3 У разі, якщо радіус кривих у плані не перевищує 50 м, розмітку потрібно наносити так, щоб було витримано відношення ширини внутрішньої смуги до зовнішньої відповідно до таблиці 16 (для автомобільних доріг з трьома смугами руху (2 + 1) згідно з ДСТУ Б В.2.3-30 це відношення зберігається для крайніх смуг, а середню смугу застосовують як розділювальну);

Таблиця 16 – Відношення ширини внутрішньої смуги руху до зовнішньої на кривих у плані

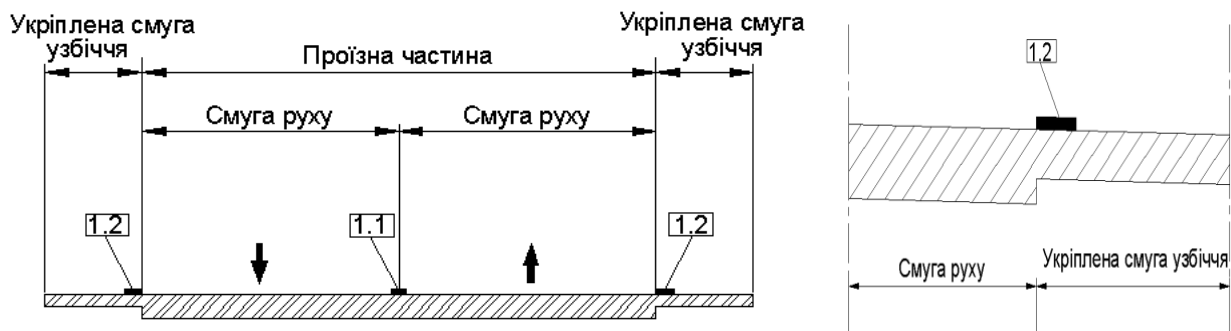
Радіус кривої в плані по зовнішньому краю проїзної частини, м	Відношення ширини внутрішньої смуги руху до зовнішньої
≥ 500	1,00
≥ 400	1,01
≥ 200	1,02
≥ 100	1,04
≥ 80	1,05
≥ 70	1,06
≥ 60	1,07
≥ 50	1,08
≥ 40	1,10
≥ 30	1,20
≥ 20	1,30
≥ 10	1,40

10.1.3.4 Ширину смуг руху на проїзній частині вимірюють між осями ліній розмітки 1.1, 1.3 1.5, 1.6, 1.11 та ближнім краєм крайової лінії розмітки 1.2, за наявності укріпленої смуги узбіччя, або краю проїзної частини, якщо така відсутня відповідно до 10.1.4. Ширину смуг руху на цементобетонних покриттях вимірюють з урахуванням 10.1.4.2.

10.1.4 Вісь лінії осьової дорожньої розмітки та розмітки що розділяє смуги руху, повинна проходити по межі цих смуг. Внутрішній край лінії крайової розмітки повинен проходити по межі проїзної частини дороги у разі наявності укріпленої смуги узбіччя (рисунки 3 а), 3 б)), а у разі її відсутності – крайова лінія розмітки повинна бути зміщена від краю проїзної частини на (0,05 - 0,10) м (рисунок 4).

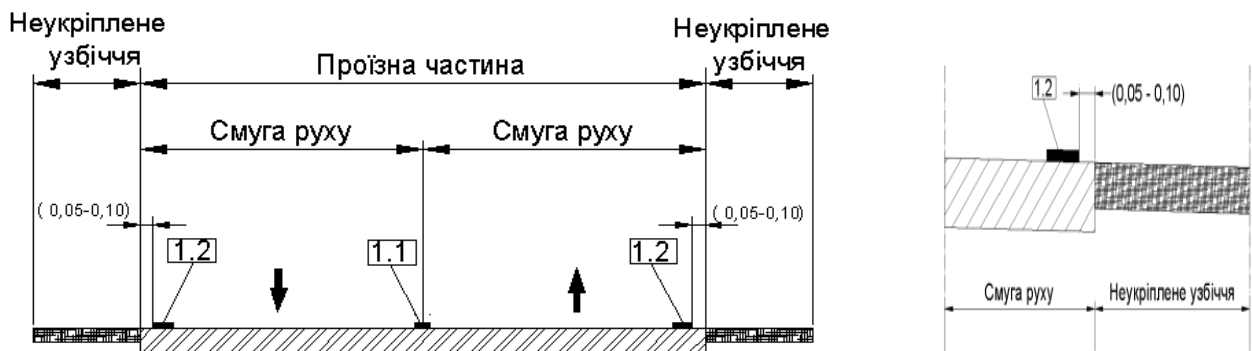

а) Автомобільна дорога з розділювальною смугою

б) Автомобільна дорога з укріпленою смугою узбіччя

Рисунок 3 – Схема нанесення розмітки на автомобільних дорогах з укріпленою смугою узбіччя

Рисунок 4 – Схема нанесення розмітки на автомобільних дорогах без укріпленої смуги узбіччя

10.1.4.1 Розмітку за номером 1.11 потрібно наносити так, щоб її суцільна лінія була продовженням попередньої лінії розмітки (рисунок Б.2 додатка Б).

10.1.4.2 На цементобетонних покриттях, у разі збігу осі ліній дорожньої розмітки з поздовжнім швом, дозволено наносити розмітку:

прДСТУ ...

– 1.1, 1.5 і 1.6 (для розділення ТЗ зустрічних напрямків) – з будь-якої сторони від поздовжнього шва покриття;

– 1.3, 1.11 (для розділення ТЗ зустрічних напрямків) – симетрично з обох боків від поздовжнього шва;

– 1.1, 1.5, 1.6 і 1.8 (для позначення смуг руху попутних напрямків, в'їзді та виїзду до зупинкового майданчика) – ліворуч від шва по ходу руху;

– 1.2 (для позначення краю проїзної частини) – ліворуч від шва по ходу руху при відсутності укріпленої смуги узбіччя, праворуч – за її наявності.

Ближній край лінії розмітки від поздовжнього шва цементобетонного покриття повинен бути на відстані, не більше ніж 0,10 м.

10.1.5 Розмітку 1.1, 1.2, 1.4, 1.10.1, 1.5, 1.6, 1.11.1 потрібно переривати у місцях розташування пішохідних переходів (1.14.1 – 1.14.3), велосипедних переїздів (1.15).

Розмітку 1.2, 1.4, 1.10.1 потрібно переривати біля зупинок громадського транспорту, зони зупинки таксі (розмітка 1.17.1, 1.17.2, 1.17.3 відповідно).

10.1.6 Крайову лінією розмітки 1.2 не треба наносити, якщо ширина проїзної частини становить, менше ніж 6,0 м. Дозволено, її наносити на штучних спорудах, небезпечних ділянках доріг (криві в плані з радіусом менше ніж 150 м в населених пунктах та менше ніж 500 м поза населеними пунктами, ділянки з незабезпеченою видимістю у напрямку руху, місця звуження проїзної частини, ділянки концентрації ДТП тощо). У цьому випадку її слід наносити по самому краю проїзної частини.

10.1.7 Світлоповертальні елементи на дорожніх огородженнях першої групи згідно з ДСТУ 8751 потрібно встановлювати:

– на прямолінійних ділянках доріг через (20 – 30) м;

– за довжини огороження менше ніж 40 м, на ньому повинно бути встановлено, не менше ніж три зазначені елементи (на початку, в середині та в кінці огороження);

– на огороженнях, розташованих на мостах, шляхопроводах, естакадах світлоповертальні елементи повинні бути встановлені через (6 – 12) м.

На дорожніх огороженнях, встановлених на кривих у плані, світлоповертальні елементи потрібно встановлювати відповідно до таблиці 17.

Таблиця 17 – Відстань між світлоповертальними елементами на дорожніх огороженнях у межах кривих у плані

У метрах

Радіус кривої в плані, м	Відстань між світлоповертальними елементами	
	по зовнішній стороні кривої	по внутрішній стороні кривої
30 м і менше	3	6
40	4	8
50	5	10
100	10	20
200	15	20
300 м і більше	20	20

10.1.8 ВРД потрібно застосовувати згідно з ДСТУ 4036 при необхідності поліпшити зорове орієнтування водіїв на автомобільних дорогах (вулицях) у темну пору доби та сконцентрувати їх увагу на небезпечних елементах автомобільних доріг.

10.1.8.1 При встановленні ВРД повинна бути забезпечена направленість світлоповертальних елементів тільки тим учасникам дорожнього руху, для яких вони призначені.

10.1.8.2 Колір ВРД потрібно приймати згідно з 6.1.4, в залежності від місця їх застосування.

прДСТУ ...

10.1.8.3 ВРД, рекомендовано встановлювати:

– на відстані 0,1 м від крайової лінії розмітки 1.2 із зовнішнього краю (за наявності бордюру, ВРД можна встановлювати поверх нього). У разі застосування ВРД на дорогах, де немає крайової розмітки, ВРД можна встановлювати на відстані 0,2 м від краю проїзної частини;

– по осі проїзної частини – між лініями розмітки 1.3, по лінії розмітки 1.1, 1.5 (рекомендовано посередині розривів), 1.6 (рекомендовано посередині розривів), 1.11 (по суцільній лінії розмітки);

– між смугами руху в попутному напрямку – на лініях розмітки 1.5, 1.6 (рекомендовано посередині розривів) та 1.1;

– на ПШС – на лінії розмітки 1.8 (рекомендовано посередині розривів);

– перед нерегульованими пішохідними переходами, велосипедними переїздами – на відстані (0,1 – 0,5) м на осі кожної білої смуги розмітки 1.14.1, 1.14.2, 1.14.3, 1.15;

– на острівцях безпеки, напрямних острівцях та на транспортних розв'язках кільцевого типу ВРД можна встановлювати поверх бордюру, або на розмітці 1.1 з кроком відповідно до таблиці 18.

Таблиця 18 – Відстань між ВРД на транспортних розв'язках кільцевого типу та напрямних острівцях

У метрах

Місце розташування ВРД	Відстань між ВРД
Внутрішня та зовнішня частини кільцевої розв'язки	2,0
Основа напрямного острівця	0,3
Вершина напрямного острівця	ВРД (2 шт.) поруч одна до одної
Бічні сторони напрямного острівця	(1,0 – 0,5)

Приклади встановлення ВРД наведено на рисунку Б.1 додатка Б.

10.1.8.4 На прямолінійних ділянках автомобільних доріг (вулиць), небезпечних ділянках та на кривих у плані радіусом менше ніж 1000 м, відстань між ВРД по лінії розмітки потрібно приймати згідно з ДСТУ 4036.

10.1.8.5 Напрямні стовпчики згідно з ДСТУ 8751 повинні мати світлоповертальні елементи: праворуч за напрямком руху червоного кольору, а ліворуч білого. Світлоповертальні елементи можуть бути прямокутної форми (висота і ширина не менше ніж 100 мм і 40 мм відповідно), або округлої форми – діаметром не менше ніж 70 мм.

10.1.9 Тактильні покажчики для осіб з вадами зору потрібно передбачати згідно з 4.1.2 і таблиці 4.1 ДСТУ-Н Б В.2.2-31 на тротуарах і острівцях безпеки в населених пунктах перед пішохідними переходами та на зупинках маршрутного транспорту.

Колір тактильних покажчиків повинен бути контрастним до покриття на яке вони нанесені.

10.1.10 Для елементів горизонтальної розмітки (написів, символів тощо), що не передбачені цим стандартом і є додатковим засобом інформації, який не запроваджує будь-яких обмежень руху, потрібно застосовувати розміри основних елементів, наведених на масштабній сітці у додатку А.

10.2 Горизонтальна розмітка

10.2.1 Розмітку 1.1 застосовують:

а) для розділення транспортних потоків протилежних напрямків (осьова розмітка) на дорогах з двома смугами руху в обох напрямках на ділянках, де водіям ТЗ заборонено виїзд на зустрічну смугу руху:

– на ділянках доріг у межах кривих у плані та поздовжньому профілі, на яких не забезпечена відстань видимості у напрямку руху (M) відповідно до таблиці 19. Приклади нанесення розмітки на кривих у плані та поздовжньому профілі, в залежності від умов забезпечення видимості (M), наведено на рисунку Б.2 додатка Б;

Таблиця 19 – Мінімальна відстань видимості у напрямку руху, що забезпечує безпеку в залежності від швидкості

Дозволена швидкість руху, км/год.	Мінімальна відстань видимості у напрямку руху, м
110	350
100	320
90	290
80	260
60	160
50	120
40	100

Примітка. Для швидкостей, не вказаних в таблиці, відповідна величина відстані видимості у напрямку руху визначається за допомогою інтерполяції чи екстраполяції

– на підходах до залізничних переїздів на відстані до розмітки 1.12 не менше ніж 100 м, або 110 м до ближньої рейки (рисунок Б.3 додатка Б).

Примітка. Замість розмітки 1.1, виходячи з дорожньої обстановки, можна застосовувати розмітку 1.11 (суцільна лінія зі сторони смуги руху у напрямку до залізничного переїзду (рисунок Б.4 додатка Б);

– перед перехрестям на відстані до розмітки 1.12, 1.13, або краю проїзних частин доріг що перетинаються, не менше ніж 20 м (40 м)^{*)} (рисунок Б.5 додатка Б);

– перед пішохідним переходом, велосипедним переїздом на відстані від ближнього краю розмітки, не менше ніж 50 м (100 м) (рисунки Б.5, Б.6 додатка Б);

– перед засобами примусового зниження швидкості згідно з ДСТУ 4123 на відстані, не менше ніж 20 м (рисунок Б.7 додатка Б);

– на мостах, естакадах, шляхопроводах і під ними, у тунелях;

^{*)} У дужках вказано розмір елементів розмітки для ділянок доріг, де дозволено швидкість руху понад 50 км/год., розмір поряд без дужок — до 50 км/год. Те ж саме далі по тексту.

– на кривих у плані, радіус яких менше ніж 500 м поза межами населених пунктів, та менше ніж 150 м – у населених пунктах, а також на підходах до них на відстані, не менше ніж 50 м і 100 м – відповідно. У разі, якщо радіус кривих у плані не перевищує 50 м, розмітку потрібно наносити згідно з 10.1.3.3;

– перед напрямними острівцями на відстані не менше ніж 20 м (40 м) (рисунки Б.1 в), Б.8 додатка Б);

– на інших ділянках, де заборонено обгін усім ТЗ таі встановлено відповідні дорожні знаки згідно з ДСТУ 4100;

б) на дорогах з трьома (2+1) смугами руху в обох напрямках згідно з ДСТУ Б В.2.3-30:

– для розділення транспортних потоків протилежних напрямків (осьова розмітка);

Примітка. У випадку, коли на ділянці дороги (2+1) смуги руху у попутному напрямку розмічені розміткою 1.1 (наприклад, при наближенні до перехрестя, пішохідного переходу тощо), як осьову потрібно застосовувати розмітку 1.3 на відстані 20 м (40 м).

– при зміні кількості смуг в одному напрямку для плавного відхилення траєкторії руху ТЗ (перехідні лінії з влаштуванням між ними острівця безпеки (рисунок Б.9 а) додатка Б);

Примітка: При зменшенні кількості смуг для руху в одному напрямку, відхилення суцільної лінії розмітки від попередньої траєкторії руху, перехідна лінія повинна мати нахил у межах (1:10 – 1:15) за дозволеної швидкості руху на ділянці, не більше ніж 50 км/год., (1:20 – 1:30) – від 50 км/год. до 90 км/год. та (1:40 – 1:50) – більше ніж 90 км/год. (рисунки Б.9 а), Б.10 додатка А).

в) для позначення меж смуг в одному напрямку (розділювальна розмітка) при їх кількості дві і більше на ділянках, де водіям ТЗ заборонено перестроювання на суміжні смуги за напрямком руху:

– перед перехрестям на відстані до розмітки 1.12, 1.13 чи краю проїзних частин доріг, що перетинаються, не менше ніж 20 м (40 м) (рисунок Б.11 додатка Б);

– перед пішохідним переходом, велосипедним переїздом на відстані від ближнього краю розмітки, не менше ніж 20 м (40 м);

прДСТУ ...

– на підходах до залізничного переїзду, на відстані, не менше ніж 20 м (40 м) до розмітки 1.12, або до ближньої рейки 30 м і 50 м відповідно (рисунок Б.12 додатка Б);

– перед засобами примусового зниження швидкості згідно з ДСТУ 4123 на відстані, не менше ніж 20 м;

г) для позначення меж напрямних острівців, острівців безпеки тощо, в'їзд ТЗ на які заборонено (рисунки Б.13, Б.14 додатка Б);

д) для розділення пішохідного і велосипедного руху на суміжних пішохідних та велосипедних доріжках, позначених знаком 4.22 згідно з ДСТУ 4100.

е) для розділення смуг руху протилежних напрямків на велосипедних доріжках з двостороннім рухом на відстані, не менше ніж 20 м на підходах до перехрещення з проїзною частиною (рисунок Б.6 додатка Б);

10.2.2 Розмітку 1.2 застосовують:

а) для позначення краю проїзної частини (крайова лінія) з боку узбіччя (тротуару) або розділювальної смуги на автомобільних дорогах I – IV категорії згідно з ДБН В.2.3.4 [11], дорогах та вулицях згідно з ДБН 360 [9], окрім випадків зазначених у 10.1.5, 10.1.6 (рисунки Б.2 – Б.12 додатка Б);

б) для позначення межі між основною смугою руху і спеціально виділеною смугою (крайньою правою) для руху маршрутних ТЗ згідно з ДБН В.2.3.5 [12] (рисунок Б.14 додатка Б);

в) для позначення межі між основною смугою руху і велосипедною смугою згідно з ДБН В.2.3.5 [12];

г) для позначення межі між основною смугою руху і ПШС (чи заїзною кишенею) між розміткою 1.8 що нанесена на ділянках перестроювання на смугу гальмування та із смуги розгону чи в'їзду (виїзду) із заїзної кишені (за відсутності напрямного острівця) (рисунок Б.5 додатка Б).

Примітка. У разі нанесення розмітки 1.2 для позначення межі між основною смугою руху і ПШС її довжина має бути не більше ніж 0,25 довжини смуги розгону від її початку та не менше ніж 0,25 довжини смуги гальмування від її кінця.

д) для позначення краю велосипедної доріжки на ділянках, де відсутнє штучне освітлення і можливе засліплення велосипедистів фарами ТЗ; на кривих у плані та в інших випадках, за відповідного обґрунтування.

10.2.2.1 На дорогах загального користування згідно з ДБН В.2.3-4 [11] крайову лінію розмітки потрібно наносити і за наявності бордюру відповідно до [18], на відстані, не менше ніж 0,1 м від бордюру.

На вулицях і дорогах населених пунктів згідно з ДБН В.2.3-5 [12], за наявності бордюру, крайову лінію допускається не наносити, за винятком штучних споруд та небезпечних ділянок (криві в плані з радіусом, менше ніж 150 м; ділянки з обмеженою видимістю тощо).

10.2.2.2 На автомобільних дорогах загального користування I категорії згідно з ДБН В.2.3-4 [11] розмітку 1.2 рекомендовано наносити профільовану згідно з ДСТУ-Н Б.В.2.3-37, якщо на ділянці дороги не влаштовані поздовжні шумові смуги методом фрезерування згідно з ДСТУ 8732.

10.2.3 Розмітку 1.3 застосовують для розділення транспортних потоків протилежних напрямків (осьова лінія) на автомобільних дорогах без розділювальної смуги, що мають чотири і більше смуг руху в обох напрямках (рисунки Б.11, Б.12 додатка Б).

На автомобільних дорогах з трьома (2+1) смугами руху в обох напрямках згідно з ДСТУ Б В.2.3-30 рекомендовано застосовувати розмітку 1.3 на ділянках, де дві смуги у попутному напрямку позначені розміткою 1.1 згідно з 10.2.1 в).

10.2.4 Розмітку 1.4 (жовтого кольору) застосовують на ділянках доріг, де потрібно заборонити зупинку ТЗ (з тієї сторони де вона нанесена).

прДСТУ ...

10.2.4.1 Розмітку можна застосовувати, як в комплексі із знаком 3.34 "Зупинку заборонено" згідно з ДСТУ 4100, так і самостійно.

10.2.4.2 Розмітку 1.4 потрібно наносити на відстані (0,05 – 0,10)м від краю проїзної частини або поверх бордюру (рисунки Б.5, Б.15 а) додатка Б).

Примітка. У разі, якщо уже нанесено розмітку 1.2, розмітку 1.4 можна нанести поруч із зовнішньої сторони розмітки 1.2 згідно з [15].

10.2.5 Розмітку 1.5 застосовують для:

– розділення транспортних потоків протилежних напрямків (осьова лінія) на дорогах, що мають не більше ніж дві смуги руху в обох напрямках і де дозволено виїжджати на смугу зустрічного руху (рисунки Б.1 б), Б.1 в), Б.2, Б.7 додатка Б), крім випадків, зазначених у 10.2.1;

– позначення меж смуг руху за їх кількості дві чи більше в одному напрямку (рисунки Б.9 – Б.12 додатка Б), крім випадків, зазначених у 10.2.1;

– позначення смуг руху протилежних напрямків на велосипедних доріжках (рисунок Б.5 додатка Б), крім випадку зазначеному 10.2.1 е) .

10.2.6 Розмітку 1.6 (лінія наближення) застосовують для позначення наближення до розмітки 1.1, 1.11 та 1.24 і наносять на відстані, не менше ніж 50 м (100 м) перед нею (рисунки Б.1– Б.4, Б.11 додатка Б).

10.2.6.1 Сумісно із розміткою 1.6 дозволено застосовувати розмітку 1.19 (комплексна розмітка), що є додатковим попередженням для водія про те, що потрібно повернутися до правої смуги руху. Розмітку 1.19 можна наносити, як у розривах між лініями розмітки 1.6 (рисунки Б.2 а), Б.3, Б.4 додатка Б), так і взамін окремих її ліній (рисунок Б.16 додатка Б).

10.2.6.2 Кількість стрілок розмітки 1.19 у поєднанні з розміткою 1.6 повинна бути від 2 до 4, в залежності від дорожньої обстановки. При нанесенні більше ніж двох стрілок, відстань між послідовно розміщеними стрілками рекомендовано скорочувати по мірі наближення до небезпечної

ділянки (рисунки Б.3, Б.4, Б.16 б) додатка Б). При нанесенні двох стрілок – їх слід наносити безпосередньо перед розміткою 1.1 чи 1.11.

10.2.7 Розмітку 1.7 застосовують для позначення:

а) смуг руху в межах перехрестя за необхідності показати траєкторію руху ТЗ чи підкреслити межу смуги руху:

1) у разі зміни напрямку руху головної дороги, або зміщенні її траєкторії руху за перехрестям (рисунки Б.11, Б.17 а) додатка Б);

2) на складних чи широких перехрестях для виділення смуг руху головної дороги;

3) на коловій частині кільцевих розв'язок (рисунок Б.17 б) додатка Б);

б) розривів:

1) у розмітці 1.1 чи 1.3 (осьова) на ділянках доріг, де дозволено поворот ліворуч та розворот для обох напрямків руху (рисунки Б.17 в), Б.17 г) додатка Б);

2) у розмітці 1.2 (крайова) на перехрестях, при суміщеному в'їзді (виїзді) до прилеглої території (рисунок Б.17 в) додатка Б).

Примітка. На відокремлених в'їзді та виїзді до прилеглої території, замість розмітки 1.7 рекомендовано застосовувати розмітку 1.11 (рисунки Б.17 в, Б.18) додатка Б)..

Довжина штриха і проміжку між штрихами розмітки 1.7, нанесеної у місці розривів розмітки 1.1, 1.3, 1.2 та на кривих у плані малого радіуса, може бути зменшена до 0,5 м.

10.2.8 Розмітку 1.8 застосовують для позначення:

– межі між основною смугою руху і смугами гальмування та розгону (ПШС) (рисунки Б.8, Б.18, Б.19 додатка Б). В межах ПШС розмітку 1.8 потрібно наносити від початку відгону смуги гальмування до початку розмітки 1.2 (нанесеної згідно з 10.2.2 г)) та від розмітки 1.2 до закінчення відгону смуги розгону;

– межі між основною смугою руху і виділеною смугою для лівого повороту чи розвороту;

прДСТУ ...

– в'їзду (виїзду) до заїзної кишені зупинкового майданчика маршрутних ТЗ (рисунок Б.5 Додатка Б).

10.2.9 Розмітку 1.9 (реверсивна лінія) потрібно застосовувати у комплексі з дорожніми знаками за номерами 5.13, 5.15 згідно з ДСТУ 4100 та транспортними світлофорами типу 4 (реверсивний) згідно з ДСТУ 4092 для:

– позначення смуг руху, що призначені для руху в реверсивному режимі відповідно до [2] (рисунок Б.20 додатка Б);

– розділення транспортних потоків протилежних напрямків на ділянках доріг на яких застосовується реверсивне регулювання (при включених сигналах світлофорів).

10.2.10 Розмітку 1.10.1, 1.10.2 та 1.10.3 (жовтого кольору) застосовують на ділянках доріг, де потрібно заборонити стоянку ТЗ.

10.2.10.1 Розмітку 1.10.1 застосовують: на ділянках доріг, де потрібно заборонити стоянку ТЗ на проїзній частині з тієї сторони, де вона нанесена (у т.ч. на тротуарі). Її можна застосовувати, як в комплексі із знаком 3.35 "Стоянку заборонено" згідно з ДСТУ 4100, так і самостійно. Розмітку 1.10.1 у цьому випадку наносять на відстані (0,05 – 0,10) м від краю проїзної частини чи поверху бордюру (рисунок Б.15 а) додатка Б). Розмітка переривається в місцях передбачених 10.1.5;

Примітка. У разі, якщо уже нанесено розмітку 1.2, розмітку 1.10.1 можна нанести поруч із зовнішньої сторони розмітки 1.2 згідно з [17].

10.2.10.2 Розмітку 1.10.2 дозволено застосовувати в населених пунктах, як превентивний засіб, для заборони стоянки ТЗ у місцях виїзду з прилеглої території, у разі:

– спостереження регулярних порушень водіями правил паркування згідно з [2];

– створення затору перед перехрестям навпроти в'їзду (виїзду) до прилеглої території.

Розмітку 1.10.2 наносять на ділянку дороги (вулиці) вздовж тротуару навпроти виїзду з прилеглої території (рисунок Б.21 додатка Б). Розміри розмітки, в залежності від місця розташування, повинні відповідати ширині виїзду з прилеглих територій та ширині ділянки дороги (вулиці), де потрібно заборонити стоянку ТЗ. За необхідності, розмітку 1.10.2 дозволено наносити на тротуарі.

10.2.10.3 Розмітку 1.10.3 (коробчаста розмітка) дозволено застосовувати, як превентивний засіб, на перехресті доріг у разі спостереження регулярних заторів унаслідок недостатньої їх пропускної здатності та порушень водіяма правил проїзду перехресть згідно з [2] .

Розмітку 1.10.3 можна наносити на всю ширину перехрестя, або тільки на окремі смуги руху (рисунок Б.22 додатка Б).

10.2.11 Розмітку 1.11 застосовують для розділення транспортних потоків попутних чи протилежних напрямків руху (бар'єрна лінія) при необхідності заборони виїзду на зустрічну смугу руху чи перестроювання ТЗ з однієї смуги в іншу зі сторони, де нанесено суцільну лінію розмітки:

а) Розмітку 1.11 застосовують для розділення транспортних потоків протилежних напрямків:

1) на ділянках доріг з обмеженою видимістю у напрямку руху, зокрема на підйомах і спусках, кривих у плані. Суцільна лінія розмітки 1.11 на таких ділянках повинна бути з боку смуги, з якої потрібно заборонити виїзд на смугу зустрічного руху (рисунки Б.2 а), Б.2 г) додатка Б).

2) дозволено застосовувати розмітку 1.11 перед наземними пішохідними переходами, перехрещеннями з доріжкою для велосипедистів, перехрестями на відстані, не менше ніж 20 м (40 м), а також перед залізничними переїздами на відстані не менше ніж 100 м до розмітки 1.12, якщо інтенсивність руху менше ніж 3000 од./добу. При цьому суцільна лінія розмітки має бути з боку смуги руху у бік зазначених ділянок дороги (рисунок Б.4 додатка Б).

прДСТУ ...

Примітка. Коефіцієнт приведення ТЗ до легкового автомобіля - відповідно до таблиці А додатка А ДБН В.2.3-4 [11]).

б) Розмітку 1.11 застосовують для розділення транспортних потоків попутних напрямків:

1) на ділянках підйомів, де в бік підйому є дві смуги руху, на відстані не менше ніж 50 м до вершини підйому і 30 м за нею. При цьому суцільна лінія розмітки 1.11 повинна бути з боку правої смуги;

2) на ділянках доріг з двома та більше смугами в одному напрямку, за необхідності заборони перестроювання на сусідні (ліву чи праву) смуги руху (рисунок Б.14 додатка Б);

в) для позначення розривів у розмітці 1.1, 1.3 (осьова), де дозволено поворот ліворуч чи розворот зі сторони одного напрямку руху. При цьому суцільна лінія розмітки 1.11 повинна бути з боку смуги руху з якої маневр заборонено (рисунок Б.17 в) додатка Б);

г) для позначення розривів у розмітці 1.2 (крайова) у відокремлених місцях в'їзду та виїзду до прилеглої території (рисунки Б.4, Б.17 в) додатка Б);

Примітка. На суміщених в'їзді (виїзді) до прилеглої території, замість розмітки 1.11 рекомендовано застосовувати розмітку 1.7 (рисунки Б.17 в, Б.18) додатка Б).

Довжина штриха і проміжку між штрихами розмітки 1.11 повинні бути такими ж, як у лінії наближення розмітки 1.6, а при її відсутності (у місці розривів розмітки 1.1, 1.3, 1.2) може бути зменшена відповідно до 1,0 м і 0,5 м.

10.2.12 Розмітку 1.12 (Стоп-лінія) потрібно наносити на смузі (смугах) руху (у т.ч. на велосипедній смузі) перед перехрестям, залізничним переїздом тощо за наявності дорожніх знаків 2.2 «Проїзд без зупинки заборонено» або 5.62 "Місце зупинки" згідно з ДСТУ 4100 (якщо рух ТЗ регулюється світлофорами згідно з ДСТУ 4092).

10.2.12.1 У місцях, де рух регулюється світлофором, розмітку 1.12 (Стоп-лінія) потрібно наносити з урахуванням забезпечення видимості сигналів світлофора водіями перших ТЗ, що зупинилися перед нею. При

цьому відстань від розмітки 1.12 до транспортного світлофора має бути не менше ніж 5 м при його розташуванні над проїзною частиною і не менше ніж 3 м - при розташуванні світлофора збоку від проїзної частини (рисунки Б.11, Б. 22 додатка Б).

За наявності транспортного світлофора типу 3 згідно з ДСТУ 4092, відстань від світлофора, встановленого збоку від проїзної частини, до розмітки 1.12 дозволено зменшити до 1 м.

10.2.12.2 За наявності велосипедної смуги, розмітку 1.12 (Стоп лінія) на ній рекомендовано наносити на відстані не менше ніж 5 м від розмітки 1.12, що нанесена на сусідній смузі для руху ТЗ (рисунок Д. 23 б) додатка Д).

10.2.12.3 Перед залізничним переїздом розмітку 1.12 (Стоп-лінію) потрібно наносити на відстані не менше ніж 5 м від шлагбаума чи світлофора, у разі, якщо їх немає — на відстані не менше ніж 10 м від ближньої рейки (рисунки Б.4, Б.12 додатка Б).

10.2.12.4 Перед позначеними розміткою пішохідним переходом чи велосипедним переїздом розмітку 1.12 потрібно наносити на відстані не менше ніж 1 м до ближнього краю розмітки 1.14.1 – 1.14.3 чи 1.5 (рисунки Б.5, Б.11 додатка Б).

10.2.12.5 Перед нерегульованим перехрестям за наявності дорожнього знака 2.2 «Проїзд без зупинки заборонено» згідно з ДСТУ 4100 стоп лінію наносять так, щоб водій, що зупинився, міг бачити ТЗ які рухаються головною дорогою, але на відстані не менше ніж 1 м до проїзної частини головної дороги.

10.2.12.6 Розмітку 1.12 (Стоп лінія) потрібно наносити під прямим кутом до осі смуг руху (як по всій ширині проїзної частини одного напрямку, так і окремо по кожній смузі руху).

10.2.12.7 Перед розміткою 1.12 (Стоп-лінія) може бути нанесена розмітка 1.21 (STOP) на відстані (2 – 25) м (рисунки Б.23 б), в) додатка Б).

10.2.13 Розмітку 1.13 застосовують:

прДСТУ ...

– на смузі (смугах) руху перед перехрестям (у т.ч. і на велосипедній смузі) за наявності дорожнього знака 2.1 «Дати дорогу» згідно з ДСТУ 4100, як правило у тих випадках, коли цей знак з будь-яких причин не може бути встановлений безпосередньо у тому місці, де водій (велосипедист) зобов'язаний уступити дорогу (рисунки Б.5, Б14, Б.17 б), Б.17 г), Б.18, Б.19 додатка Б);

– для позначення місця зупинки велосипедиста на велосипедній доріжці перед виїздом на проїзну частину поза перехрестям, де велосипедист зобов'язаний уступити дорогу іншим ТЗ, що рухаються по дорозі (рисунок Б.6 додатка Б).

10.2.13.1 Розмітку 1.13 дозволено наносити як по всій ширині проїзної частини одного напрямку руху, так і окремо по кожній смузі руху.

Розмітку потрібно наносити під прямим кутом до осі смуг руху (велосипедної доріжки), якомога ближче до проїзної частини головної дороги (дороги з якою пересікається велосипедна доріжка) з урахуванням забезпечення видимості ТЗ які наближаються.

10.2.13.2 Перед розміткою 1.13 на кожній смузі руху може бути нанесена розмітка 1.20. Відстань між основою трикутника розмітки 1.20 і розміткою 1.13 повинна бути (2 – 25) м (рисунок Б.17 г) додатка Б). (Рекомендовано, при дозволений швидкості до 50 км/год. – (2 – 10) м, більше ніж 50 км/год. – (10 – 25) м).

10.2.14 Розмітку (1.14.1—1.14.3) застосовують для позначення нерегульованих і регульованих пішохідних переходів на проїзній частині дороги чи на велосипедній доріжці. Розмітку (1.14.1—1.14.3) потрібно застосовувати як на нерегульованих, так і на регульованих світлофорами згідно з ДСТУ 4092 пішохідних переходах .

10.2.14.1 Ширину пішохідного переходу визначають з урахуванням інтенсивності пішохідного руху з розрахунку 1 м на кожних 500 пішоходів за годину, при цьому ширина переходу повинна бути, не менше ніж:

– 4,0 м – на дорогах загального користування згідно з [4]; на магістральних дорогах та магістральних вулицях загальноміського значення безперервного та регульованого руху згідно з ДБН 360 [9]; на інших дорогах і вулицях, якими користуються люди з обмеженими фізичними можливостями.

– 2,5 м – на дорогах загального користування місцевого значення згідно з [4], та інших дорогах та вулицях населених пунктів згідно з ДБН 360 [9] за умови, якщо пішохідним переходом не користуються люди з обмеженими фізичними можливостями.

Максимальна ширина розмітки пішохідного переходу, не більше ніж 10,0 м.

10.2.14.2 Розмітку 1.14.2 застосовують у місцях з підвищеною вірогідністю виникнення ДТП (на ділянках концентрації ДТП, біля дошкільних закладів, шкіл, на дорогах з острівцем безпеки позначеним розміткою 1.16.4 тощо (рисунок Б.16 додатка Б).

Ширина пішохідного переходу повинна бути, не менше ніж 4,0 м і не більше ніж 10,0 м.

10.2.14.3 Розмітку 1.14.3 із влаштуванням напрямної доріжки з тактильним покриттям (відповідно до таблиці 4.1 ДСТУ-Н Б В.2.2-31), застосовують на дорогах і вулицях населених пунктів для позначення пішохідних переходів, якими користуються особи з вадами зору.

Ширина пішохідного переходу повинна бути не менше ніж 4,5 м і не більше ніж 10,0 м.

10.2.14.4 Розмітку пішохідних переходів (1.14.1 – 1.14.3), як правило, потрібно наносити під прямим кутом до осі проїзної частини (рисунки Б.1, Б.5, Б.17 б) додатка Б). У виправданих випадках, наприклад, у зоні перехрестя, можна позначати пішохідний перехід під нахилом до осі дороги, не більше ніж (1 : 3).

Сторони розмітки пішохідного переходу повинні бути паралельні осі дороги і осі пішохідного переходу (рисунок Б.17 а) додатка Б).

прДСТУ ...

10.2.14.5 Розмітку пішохідних переходів на нерегульованому перехресті рекомендовано влаштовувати на відстані, не менше ніж 5 м від перехрестя (рисунок Б.24 додатка Б).

10.2.14.6 При влаштуванні пішохідних переходів через дороги з розділювальною смугою чи острівцем безпеки класу 1 (згідно з 6.5.2.3 ДСТУ 8751), перевагу потрібно надавати зигзагоподібним пішохідним переходам, влаштованим назустріч напрямку руху ТЗ (рисунок Б.25 а) додатка Б).

Приклади влаштування розмітки пішохідного переходу на перехресті з додатковою смугою для лівого повороту та на автомобільній дорозі з трьома смугами руху за межами перехрестя та на вулиці з одностороннім рухом із застосуванням засобів примусового сповільнення руху, наведено на рисунках Б.25 б), в), Б.26 г) додатка Б.

10.2.14.7 Розмітку пішохідних переходів (1.14.1 – 1.14.3), у разі влаштування перед ними поперечних шумових смуг згідно з ДСТУ 8732, потрібно виконувати із пластику гарячого або холодного нанесення згідно з ДСТУ-Н Б В.2.3-37.

Розмітку пішохідних переходів 1.14.2, 1.14.3 рекомендовано виконувати із пластику гарячого або холодного нанесення згідно з ДСТУ-Н Б В.2.3-37 для покращення їх видимості.

10.2.15 Розмітку 1.15 застосовують для позначення зони, де проїзну частину перетинає доріжка для велосипедистів (велосипедний переїзд) чи доріжка для вершників, позначені відповідно дорожніми знаками 4.12 "Доріжка для велосипедистів" та 4.15 "Доріжка для вершників" згідно з ДСТУ 4100.

Місце перетину доріжки для вершників потрібно віддаляти від пішохідного переходу чи велосипедного переїзду на відстань (3,0 – 5,0) м.

10.2.15.1 Ширина велосипедного переїзду повинна бути, не менше ніж 1,8 м для велосипедної доріжки з рухом в одному напрямку і, не менше ніж 3,0 м – з рухом в обох напрямках та не повинна бути вужча, ніж

ширина прилеглої ділянки велосипедної доріжки (рисунки Б.5, Б.6, Б.17 додатка Б).

10.2.15.2 Розмітку 1.15 має бути нанесено перпендикулярно до осі проїзної частини дороги. У виправданих випадках (наприклад, у зоні перехрестя) велосипедний переїзд можна позначати із похилом до осі дороги, не більше ніж (1 : 3).

Сторони розмітки повинні бути паралельні осі дороги і осі велосипедного переїзду.

10.2.16 Розмітки 1.16.1 – 1.16.3 застосовують для позначення напрямних острівців (рисунки Б.1 в), Б.9, Б.16, Б.18, Б.25 а), в) додатка Б), а розмітку 1.16.4 – для позначення острівця безпеки, що заходиться в одному рівні з проїзною частиною на розділювальній смузі (рисунки Б.16, Б.25 б) додатка Б).

10.2.16.1 Розмітка 1.16.1 має бути нанесена в місцях розділення транспортних потоків протилежних напрямків (рисунки Б.1 в), Б.9, Б.16, Б.18, Б.25 б), Б.25 в) додатка Б), розмітка 1.16.2 – в місцях розділення транспортних потоків одного напрямку (рисунок Б.8 додатка Б), а розмітка 1.16.3 – в місцях злиття транспортних потоків одного напрямку (рисунок Б.26 додатка Б).

10.2.16.2 На напрямних острівцях, що мають площу, не менше ніж 10 м², розмітки (1.16.1 – 1.16.3) потрібно виконувати відповідно до рисунка Б.13 додатка Б. Кількість ліній в межах острівця повинна бути, не менше ніж три. Зовнішній контур острівця позначають розміткою 1.1.

10.2.16.3 Розмітку 1.16.4 потрібно застосовувати для позначення острівця безпеки, що знаходиться в одному рівні з проїзною частиною і розташований на розділювальній смузі (рисунок Б.25 б) додатка Б), або на напрямному острівці (рисунок Б.16 б) додатка Б). Ширина розмітки напрямного острівця повинна бути, не менше ніж 0,9 м (в стислих умовах – дозволено 0,7 м).

прДСТУ ...

10.2.17 Розмітки 1.17.1 – 1.17.3 застосовують:

– 1.17.1 – для позначення в населених пунктах зупинок маршрутних ТЗ (автобусів, тролейбусів), влаштованих без заїзної кишені (рисунки Б.27 а), в) додатка Б);

– 1.17.2 – для позначення ділянки проїзної частини у межах зупинки трамваю, позначеної дорожніми знаками 5.42.1 "Пункт зупинки трамвая" і 4.42.2 "Кінець пункту зупинки трамвая" згідно з ДСТУ 4100, у випадку розташування трамвайних колій посередині проїзної частини (рисунки Б.27 а), б) додатка Б);

– 1.17.3 – для позначення зони стоянки таксі за послідовного розташування таксі вздовж тротуару (рисунок Б.28 додатка Б).

10.2.17.1 Довжину розмітки 1.17.1, 1.17.2 потрібно визначати з урахуванням довжини посадкового майданчика для висадки-посадки чи очікування пасажирів на зупинці з урахуванням кількості маршрутних ТЗ, що одночасно зупиняються для висадки (посадки) пасажирів згідно з 5.4.10 ДБН В.2.3-5 [12] але, не менше ніж 30 м.

Початок розмітки 1.17.1 повинен співпадати з місцем встановлення дорожніх знаків 5.41.1 "Пункт зупинки автобуса", 5.43.1 "Пункт зупинки тролейбуса", кінець – з місцем встановлення знаків 5.41.2 "Кінець пункту зупинки автобуса" і 5.43.2 "Кінець пункту зупинки тролейбуса" згідно з ДСТУ 4100. Початок і кінець розмітки 1.17.2 – відповідно з місцем встановлення знаків 5.42.1 "Пункт зупинки трамвая" і 5.42.2 "Кінець пункту зупинки трамвая" (рисунок Б.27 а) додатка Б). Інші параметри розмітки 1.17.1 та 1.17.2 наведено відповідно на рисунках Б.27 в), Б.27 б) додатка Б).

10.2.17.2 Розмітка 1.17.3 складається з переривчатої лінії яка обмежує зону стоянки таксі та напису (легенди) "TAXIS" (рисунки Б.28 додатка Б, А.4 в) додатка А). Довжина зони стоянки таксі може бути любою але, не менше ніж 20 м, ширина – 3,5 м. Напис (легенду) "TAXIS" потрібно розміщувати посередині зони позначеної розміткою 1.17.3 (якщо

довжина стоянки 20 м) і, рекомендовано повторювати через кожні (10 – 12) м, у разі більшої її довжини. Розміри легенди згідно з рисунком А.4 в) додатка А.

Зони стоянки таксі рекомендовано позначати біля аеропортів, залізничних станцій, автовокзалів, культурно-розважальних закладів, готелів та в інших місцях, погоджених в установленому порядку.

10.2.18 Розмітку 1.18 застосовують:

– на ділянках доріг з двома і більше смугами руху в одному напрямку для зазначення дозволених на перехресті напрямків руху по смугах (рисунки Б.8, Б.11, Б.14, Б.18, Б.19, Б.25 б) додатка Б);

– на окремих територіях, об'єктах дорожнього сервісу, спеціально обладнаних майданчиках для паркування тощо, з метою зазначення дозволених напрямків руху по смугах чи у проїздах.

Розмір стрілок розмітки 1.18 визначається у залежності від швидкісного режиму руху (таблиця А.1 додатка А).

10.2.18.1 Перед перехрестям повинні бути послідовно нанесені дві (три) чи більше стрілок розмітки 1.18 з відстанню між ними від 20 м до 30 м (таблиця 20).

Таблиця 20 – Рекомендована відстань між послідовно розташованими стрілками розмітки 1.18
У метрах

Дозволена швидкість руху, км/год.	Кількість стрілок розмітки 1.18	Відстань між стрілками
не більше ніж 40	2	20
від 40 до 50	2, 3	20
більше ніж 50	(3 – 5)	30

Примітка. Якщо вказану кількість стріл не має можливості нанести, наприклад, із-за недостатньої протяжності смуги тощо, кількість стріл дозволено зменшувати до 2.

10.2.18.2 Основа стрілки, найближчої до перехрестя, повинна бути на рівні початку розмітки 1.1, що розділяє потоки попутних напрямків руху (рисунок Б.8 додатка Б).

прДСТУ ...

Межі стрілок розмітки по ширині повинні бути на однаковій відстані відносно осі смуги відповідного напрямку руху (рисунок А.1 додатка А).

10.2.18.3 Розмітку 1.18 із зображенням тупика можна наносити перед перехрестям доріг з проїзними частинами, що розділені бульваром чи широкою розділювальною смугою, якщо поворот на найближчу проїзну частину заборонено.

Цю розмітку не наносять, якщо ширина бульвару чи розділювальної смуги дозволяє нанести стріли без зображення тупика відповідно до умов, наведених у цьому пункті.

10.2.19 Розмітку 1.19 застосовують:

– перед ділянками доріг, де зменшується кількість смуг руху у попутному напрямку (рисунки Б.9 а), Б.10 додатка Б);

– дозволено застосовувати у поєднанні з розміткою 1.6, нанесеною перед розміткою 1.1 чи 1.11, що розділяє транспортні потоки протилежних напрямків, за умови обмеженої видимості у напрямку руху (рисунок Б.2 а) додатка Б) чи перед небезпечною ділянкою (рисунки Б.3, Б.4 Б.16 додатка Б).

10.2.19.1 Розмір стрілок розмітки 1.19 потрібно приймати в залежності від дозволеної швидкості руху (рисунок А.2 додатка А). Межі стрілки по ширині повинні бути на однаковій відстані відносно осі смуги руху або розмітки 1.6

10.2.19.2 Кількість стрілок розмітки 1.19 на смузі руху повинна бути не менше ніж дві. Послідовно розміщені стрілки (дві, три та більше) має бути нанесено з відстанню між ними 15 м, 30 м, 45 м (30 м, 60 м, 90 м) тощо (рисунок Б.9 а), Б.26 додатка Б). Останню із стрілок рекомендовано наносити за 15 м (30 м) перед початком відгону смуги розгону (перехідної лінії).

10.2.19.3 Застосування стрілок розмітки 1.19 у поєднанні з розміткою 1.6 (у проміжках між штрихами або взамін окремих штрихів розмітки 1.6) потрібно виконувати відповідно до 10.2.6.1, 10.2.6.2.

10.2.20 Розмітку 1.20 можна застосовувати для позначення наближення до розмітки 1.13. Її потрібно наносити на кожній смузі руху.

Відстань між основою трикутника розмітки 1.20 і розміткою 1.13 повинна бути (2 – 25) м. В залежності від дозволеної швидкості рекомендовано призначати відстань від 2 м до 10 м (від 10 м до 25 м) (рисунки Б.14, Б.17 г), Б.19 додатка Б). На велосипедній доріжці – від 2 м до 10 м.

10.2.21 Розмітку 1.21 можна застосовувати у поєднанні з розміткою 1.12 (стоп - лінія) у разі встановлення дорожнього знака 2.2 «Проїзд без зупинки заборонено» згідно з ДСТУ 4100. Її наносять на кожен смугу руху.

Відстань між розмітками 1.21 і 1.12 повинна бути (2 – 25) м. В залежності від дозволеної швидкості рекомендовано – від 2 м до 10 м (від 10 м до 25 м) (рисунок 23 додатка Б).

10.2.22 Розмітку 1.22 застосовують у разі наближення до пристрою примусового зниження швидкості згідно з ДСТУ 4123 (рисунок Б.7 додатка Б), а також перед іншими штучно створеними підвищеннями на проїзній частині (в місцях наземного пішохідного переходу чи велосипедного переїзду тощо).

Розмітку 1.22 наносять на відстані 0,1 м до пристрою примусового зниження швидкості згідно з ДСТУ 4123 чи розмітки (1.14.1 – 1.14.3).

10.2.23 Розмітку 1.23 застосовують для позначення поверхні пристрою примусового зниження швидкості згідно з ДСТУ 4123. Розміри і колір розмітки – відповідно до таблиці 1.

10.2.24 Розмітку 1.24 можна застосовувати у населених пунктах для позначення наближення до наземного пішохідного переходу чи велосипедного переїзду за межами перехрестя, за умови недостатньої їх видимості, відсутності чи недостатньої освітленості зони пішохідного переходу чи велосипедного переїзду, а також біля дошкільних закладів і шкіл та в інших випадках, за відповідного обґрунтування (рисунок Б.29 додатка Б).

прДСТУ ...

Розміри та схема влаштування розмітки 1.24 – відповідно до рисунка А.5 додатка А.

10.2.25 Розмітку 1.25 застосовують на смугах руху перед наближенням до кільцевої розв'язки, як правило, поза населеним пунктом з метою попередження водіїв ТЗ про необхідність знизити швидкість. Розмітку 1.25 рекомендовано влаштовувати у випадку:

- недостатньої видимості у напрямку руху перед перехрестям;
- виникнення ДТП, з причини перевищення швидкості руху ТЗ та в інших випадках, за відповідного обґрунтування.

Схема влаштування розмітки, розміри – відповідно до рисунка Б.30, додатка Б.

10.2.26 Розмітку 1.26 застосовують у поєднанні з розміткою 1.18 для позначення номера дороги та/чи напрямку маршруту у разі:

- перехрещення її з дорогою такої самої чи вищої категорії;
- якщо маршрут у місці перехрещення змінює свій напрямок.

Розміри елементів розмітки – відповідно до рисунка А.7 додатка А.

10.2.26.1 Розмітку 1.26 потрібно наносити посередині кожної смуги руху, що відповідає номеру дороги та/чи напрямку маршруту:

- перед перехрестями на відстані (1– 5) м до першої і останньої стрілки розмітки 1.18 (у т.ч. і на перехідно-швидкісних смугах) (рисунок Б.19 додатка Б);

- за перехрестям на відстані (20 – 40) м після перехрестя або закінчення смуги розгону.

10.2.26.2 Літерні позначення розмітки 1.26 повинні відповідати індексу, номеру та маршруту, зазначеному в чинному Переліку автомобільних доріг загального користування [4]. Розмітка позначена літерою "Е" застосовується на міжнародних автомагістралях на території України.

На дорогах державного значення, що співпадають за напрямком з міжнародними автомагістралями, рекомендовано застосовувати обидва

літерні позначення маршруту на відстані (1 – 2) м один від одного (перша позначка з літерою "Е").

10.2.27 Розмітку 1.27 застосовують для позначення виділеної смуги, призначеної виключно для руху маршрутних ТЗ згідно з ДБН В.2.3-5 [12]. При цьому дозволено наносити розмітку 1.27 на перехідно-швидкісну смугу руху. Розміри – відповідно до рисунка А.8 додатка А.

10.2.27.1 Розмітку наносять по осі за напрямком руху на початку смуги, після кожного перехрестя та місця зупинки маршрутних ТЗ (розташованого на відстані більше ніж 50 м від перехрестя).

10.2.27.2 Перший символ наносять на відстані 10 м, другий – через 20 м. Символ повторюють також на перегоні (довжиною більше ніж 200 м) через кожні 200 м (відстань дозволено змінювати залежно від умов руху) (рисунок Б.14 додатка Б).

10.2.28 Розмітку 1.28.1 застосовують для позначення виділеної смуги, призначеної для двох категорій учасників руху: маршрутних ТЗ та велосипедистів згідно з ДБН В.2.3-5 [12]. Наносити розмітку потрібно аналогічно розмітці 1.27 відповідно до 10.2.27.

Розміри елементів розмітки – відповідно до рисунків А.9 а), А.8 додатка А.

10.2.29 Розмітку 1.28.2 застосовують на доріжках позначених знаком 4.14 "Доріжка для пішоходів і велосипедистів" згідно з ДСТУ 4100. Розмітку наносять по осі доріжки у створі знаків 4.14 встановлених згідно з ДСТУ 4100.

Розміри розмітки – відповідно до рисунка А.10 а) додатка А.

10.2.30 Розмітку 1.28.3 застосовують для позначення коридору для руху велосипедистів у попутному напрямку з ТЗ (змішаний рух) на спільній проїзній частині вулиць і доріг місцевого значення (окрім пішохідних вулиць) відповідно до таблиці 5.10 ДБН В.2.3-5 [12]. Такі коридори потрібно передбачати тільки у випадку, якщо вони з'єднують велосипедні

прДСТУ ...

маршрути і немає можливості влаштувати велосипедну доріжку чи велосипедну смугу.

Розмітку наносять праворуч за напрямком руху на відстані 0,2 м від крайки проїзної частини через 20 м. Розміри розмітки – відповідно до рисунка А.10 б) додатка А.

10.2.31 Розмітки 1.29 – 1.32 застосовують для позначення (дублювання) на покритті дороги зображень відповідних дорожніх знаків згідно з ДСТУ 4100 з метою підвищення безпеки руху за рахунок покращення їх зорового сприйняття.

Розміри – відповідно до рисунків А.11 а), А.11 б), А.11 в) А.11 г) додатка А).

10.2.31.1 Розмітки 1.29 – 1.31 потрібно наносити по осі кожної смуги руху у напрямку до небезпечної ділянки у створі відповідних дорожніх знаків згідно з ДСТУ 4100 (у т. ч. і тих, що дублюються) (рисунок Б.7 додатка Б).

Розмітку 1.29 можна наносити перед нерегульованим пішохідним переходом, влаштованим біля дошкільних та навчальних закладів (не залежно від наявності дорожнього знака 1.32 "Пішохідний перехід" згідно з ДСТУ 4100.

10.2.31.2 Розмітку 1.32 застосовують у населених пунктах для позначення відведених майданчиків для паркування ТЗ за послідовного їх розташування вздовж тротуару чи краю проїзної частини дороги (вулиці), що позначені знаком 5.39 *Зона стоянки" (з табличкою 7.6.1 "Спосіб постановки ТЗ на стоянку") та 5.40 "Кінець зони стоянки" згідно з ДСТУ 4100. Розмітку наносять на початку та в кінці зони стоянки (орієнтовно посередині першого і останнього місця для тимчасової стоянки, окрім місць, призначених для паркування осіб з обмеженими фізичними можливостями).

Розміри майданчика для паркування приймають відповідно до 10.2.32.1.

10.2.32 Розмітку 1.33 синього (блакитного) кольору застосовують у населених пунктах для відокремлення відведених майданчиків для паркування ТЗ в межах проїзної частини дороги (вулиці) чи тротуару за обумовлених умов (оплата за стоянку, обмежений термін дії тощо), що підтверджено встановленням відповідних дорожніх знаків згідно з ДСТУ 4100.

10.2.32.1 Мінімальні розміри відведених майданчиків для паркування ТЗ в межах проїзної частини дороги (вулиці) або тротуару, за послідовного їх розташування, необхідно призначати з урахуванням розмірів одного місця для стоянки ТЗ (3,5 м × 6,0 м). Дозволено не розмічати, в даному випадку, окремі місця для паркування ТЗ розміткою 1.34, окрім виділених місць для осіб з обмеженими фізичними можливостями позначених розміткою 1.35 (рисунок Б.31 додатка Б).

У випадку розташування місць для паркування під кутом до проїзної частини – їх межі потрібно позначати розміткою 1.34. Розміри, одного місця, потрібно приймати в залежності від кутів паркування для легкових автомобілів (ТЗ, які перевозять осіб з обмеженими фізичними можливостями і позначені розміткою 1.35):

- 45° – 2,5 м × 5,0 м (3,5 м × 5,0 м);
- 60° – 2,5 м × 5,5 м (3,5 м × 5,5 м);
- 90° – 2,5 м × 6,5 м (3,7 м × 6,5 м).

10.2.32.2 Розміри окремих місць для паркування (не менше ніж зазначено у 10.2.32.1) приймають індивідуально при розробці проекту організації дорожнього руху згідно з ДСТУ 8752, враховуючи дорожні умови у конкретному випадку.

10.2.32.3 Розміри місць для стоянки ТЗ на спеціально обладнаних відкритих майданчиках та в гаражах приймають відповідно до ДБНВ.2.3-15 [13].

10.2.33 Розмітку 1.34 застосовують для позначення меж окремих місць для паркування (рисунок Б.15 а), Б.31 додатка Б):

прДСТУ ...

- на відведених майданчиках для паркування згідно з 10.2.32.1;
- місць для паркування ТЗ які перевозять осіб з обмеженими фізичними можливостями і позначені розміткою 1.35 згідно з 10.2.32.1;
- окремих місць для стоянки на спеціально обладнаних відкритих майданчиках та в гаражах згідно з ДБН В.2.3-15 [13].

Мінімальні розміри місць на відведених майданчиках для паркування вздовж проїзної частини – відповідно до 10.2.32.1, місць для стоянки ТЗ на спеціально обладнаних відкритих майданчиках та в гаражах – відповідно до ДБН В.2.3-15 [13].

10.2.34 Розмітку 1.35 застосовують для позначення виділених місць для паркування ТЗ, які перевозять осіб з обмеженими фізичними можливостями (рисунки Б. 15, Б.31 додатка Б). Розміри – відповідно до рисунка А.11 д) додатка А. Схема розташування розмітки 1.35 – згідно з рисунком Б.15 б) додатка Б.

Кількість виділених місць, позначених розміткою 1.35 на відведених майданчиках для паркування потрібно передбачати індивідуально, в залежності від конкретних умов, але їх не повинно бути менше ніж 10 % від загальної кількості місць згідно з ДБН В.2.2-17 [10] (але не менше одного).

10.2.35 Розмітку 1.36 застосовують для позначення велосипедної доріжки чи велосипедної смуги. Її наносять по осі доріжки (смуги) у створі знаків 4.12 "Доріжка для велосипедистів", 4.22 "Суміжні пішохідна і велосипедна доріжки" згідно з ДСТУ 4100 та повторюють через кожні 50 м та перед і після перехрещення велосипедної доріжки з автомобільною дорогою (вулицею) або на підході велосипедної смуги до перехрестя та після нього (рисунки Б.5, Б.6, Б.17 б) додатка Б).

Розміри розмітки 1.36 для позначення велосипедної смуги та велосипедної доріжки – відповідно до рисунків А.9 а), б) додатка А.

10.2.36 Розмітку 1.37 застосовують, за необхідності, із розміткою 1.36 для позначення напрямку руху на велосипедній доріжці чи

велосипедній смузі. Розміри та схема розташування - відповідно до рисунків А.12 а), б) додатка А.

10.2.37 Розмітку 1.38 застосовують для позначення місць для заправки електромобілів. Розміри та схема розташування – відповідно до рисунків А.11 е) додатка А.

10.2.38 Розмітку 1.39.1, 1.39.2 застосовують для попередження водія про наближення до ділянки дороги (вулиці) на які є вихід з території школи, що розташована в безпосередній близькості від дороги (вулиці).

Розмітку необхідно наносити у створі дорожніх знаків 1,33 "Діти" згідно з ДСТУ 4100. Розмітку 1.40.1 – у створі першого знака 1.33, встановленого на відстані 100 м від зони прилягання навчальних закладів; розмітку 1.40.2 - у створі другого знака 1.33, встановленого на відстані 50 м від початку небезпечної ділянки.

10.3 Вертикальна розмітка

10.3.1 Розмітку (2.1.1 – 2.1.6) застосовують для позначення торцевих частин штучних споруд, парапетів, опор штучного освітлення та інших вертикальних елементів дорожніх споруд чи масивних перешкод, розташованих на відстані менше ніж 5 м від краю проїзної частини, а за наявності бордюру – 0,75 м та в інших випадках, коли ці елементи є небезпечними для ТЗ, що рухаються по дорозі (вулиці).

Нижні краї похилих смуг розмітки повинні бути з боку проїзної частини дороги (рисунок Б.32 а) додатка Б).

10.3.1.1 Розмітку (2.1.4 – 2.1.6) необхідно застосовувати на ділянках концентрації ДТП, ділянках з підвищеною вірогідністю виникнення ДТП, ділянках з незабезпеченою видимістю у напрямку руху, на дорогах з високою інтенсивністю руху та в інших випадках, за відповідного обґрунтування.

10.3.1.2 Розмітку 2.1.2, 2.1.5 застосовують на торцевих частинах опор штучних споруд, розташованих на розділювальній смузі чи

прДСТУ ...

посередині проїзної частини, якщо їх ширина, не більше ніж 1,0 м. При більшій ширині – дозволено розмічати тільки ближні до проїзної частини її краї на ширину 0,5 м розміткою 2.1.1 та 2.1.3 відповідно (рисунок Б.32 а) додатка Б).

Висота розмітки (2.1.1 – 2.1.6), що нанесена на торцеві частини опор штучних споруд повинна бути не менше ніж 2,0 м.

10.3.1.3 Якщо розмітку (2.1.1 – 2.1.6) не можна нанести безпосередньо на поверхню споруд, її можна нанести на окремі щитки відповідного розміру і прикріпити до споруди чи встановити безпосередньо перед нею.

10.3.2 Розмітку 2.2.1 застосовують для позначення нижнього краю конструкції штучної споруди, коли відстань від нього до проїзної частини дороги дорівнює або менше ніж 5 м.

Розмітку 2.2.2 застосовують у випадку, якщо відстань від нижнього краю прогону штучної споруди до поверхні дорожнього покриття менше ніж 3,8 м, видимість у напрямку руху обмежена та в інших випадках, за відповідного обґрунтування.

10.3.2.1 Розмітку 2.2.1, 2.2.2 шириною 0,5 м та довжиною, не менше ніж 1,0 м наносять над серединою кожної смуги, якою здійснюється рух у напрямку штучної споруди (рисунок Б.32 а) додатка Б). За необхідності, розмітку можна нанести над всією шириною проїзної частини, по якій здійснюється рух у напрямку споруди.

10.3.2.2 Якщо розмітку 2.2.1, 2.2.2 не можна нанести безпосередньо на поверхню споруди, її можна нанести на окремі щитки відповідного розміру і прикріпити до споруди

10.3.3 Розмітки (2.3.1 – 2.3.3) застосовують для позначення вертикальних поверхонь сигнальних щитів, які встановлені під дорожніми знаками (4.7 – 4.9) "Об'їзд перешкоди" згідно з ДСТУ 4100 (рисунок Б.17 додатка Б); бічної поверхні початкового та кінцевого елементів

огородження бар'єрного типу, виготовленого з не оцинкованих матеріалів та торцевої поверхні амортизаційних пристроїв згідно з EN 1317-3 [18].

Нижні краї смуг розмітки повинні бути з боку проїзної частини дороги.

10.3.4 Розмітку 2.4 застосовують для позначення круглих сигнальних тумб, що встановлених із знаками (4.7 — 4.9) "Об'їзд перешкоди" згідно з ДСТУ 4100 на розділювальній смузі, напрямному островці або островці безпеки.

Замість сигнальних тумб рекомендовано застосовувати сигнальні щити з розміткою 2.3.1 – 2.3.3.

10.3.5 Розмітки 2.5.1, 2.5.2 застосовують для позначення напрямних стовпчиків згідно з ДСТУ 8751. Нижній край чорної смуги розмітки повинен бути повернутий в бік проїзної частини.

Посередині розмітки потрібно розміщувати світлоповертальний елемент згідно з 6.1.5.

10.3.6 Розмітку 2.6 застосовують для позначення бордюру на небезпечних ділянках дороги (напрямого островця та островця безпеки, початкової ділянки розділювальної смуги, центрального островця кільцевої розв'язки, на кривих у плані з радіусом менше ніж 50 м, на крутих спусках, у місцях звуження дороги тощо) (рисунок Б.32 б) додатка Б).

10.3.6.1 Допускається не наносити розмітку 2.6 на бордюри, якщо на них встановлені вставки розмічальні дорожні згідно з ДСТУ 4036 або вони мають світловідбивну поверхню білого кольору.

10.3.6.2. Допускається використання інших кольорів розмітки 2.6 на бордюрах, встановлених на дорогах та вулицях населених пунктів згідно з ДБН 360 [9], території об'єктів сервісу тощо, окрім тих, що прилягають до автомобільних доріг загального користування.

ДОДАТОК А
(обов'язковий)

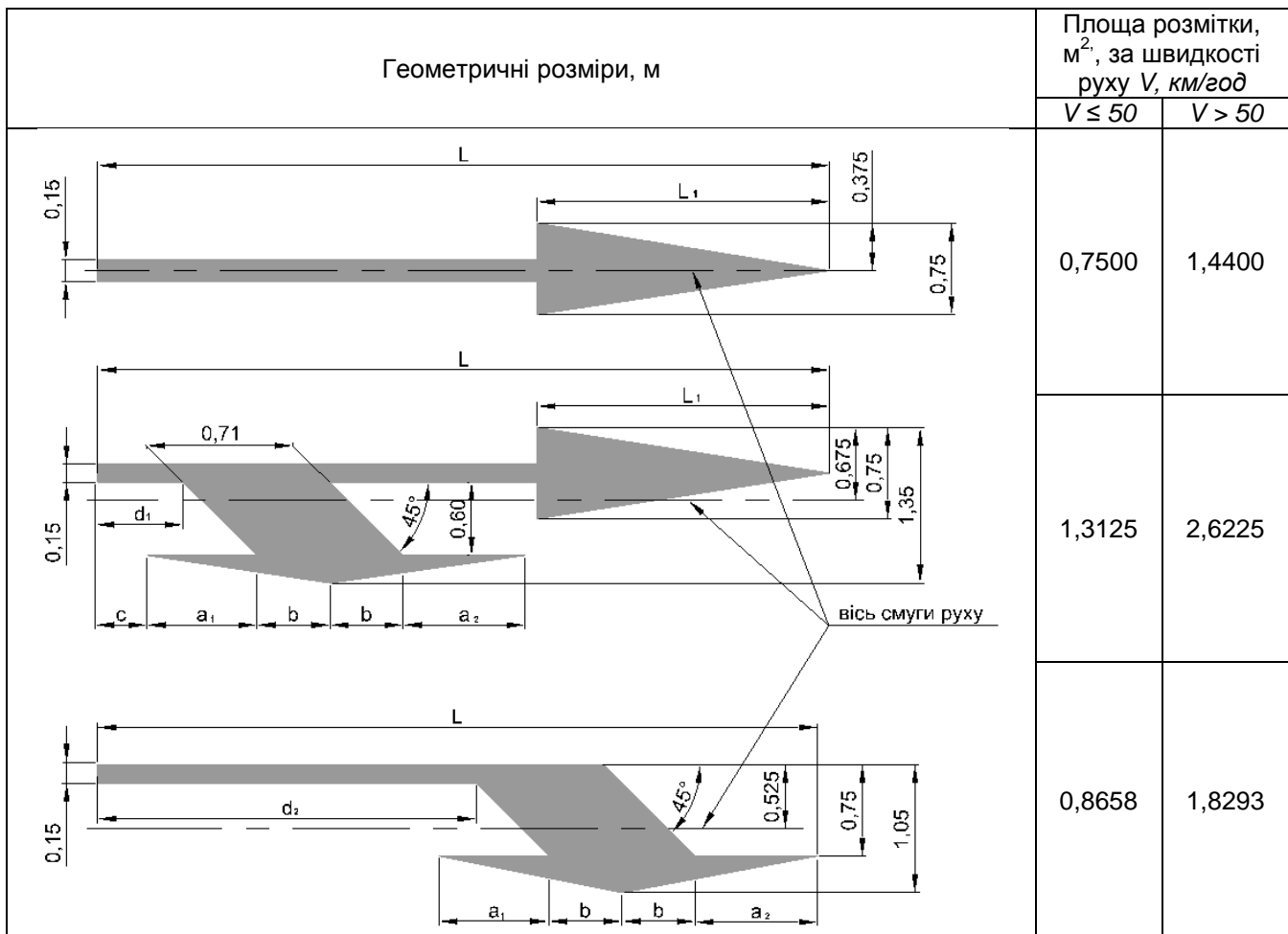
**ГЕОМЕТРИЧНІ РОЗМІРИ РОЗМІТКИ У ВИГЛЯДІ СТРИЛ, НАПИСІВ,
СИМВОЛІВ, СХЕМИ РОЗТАШУВАННЯ**

Геометричні розміри розмітки 1.18 наведено в таблиці А.1 та на рисунку А.1. Площа розмітки для різних швидкісних режимів руху наведена на рисунку А.1.

Таблиця А.1 – Розміри елементів горизонтальної розмітки 1.18

Розміри у метрах

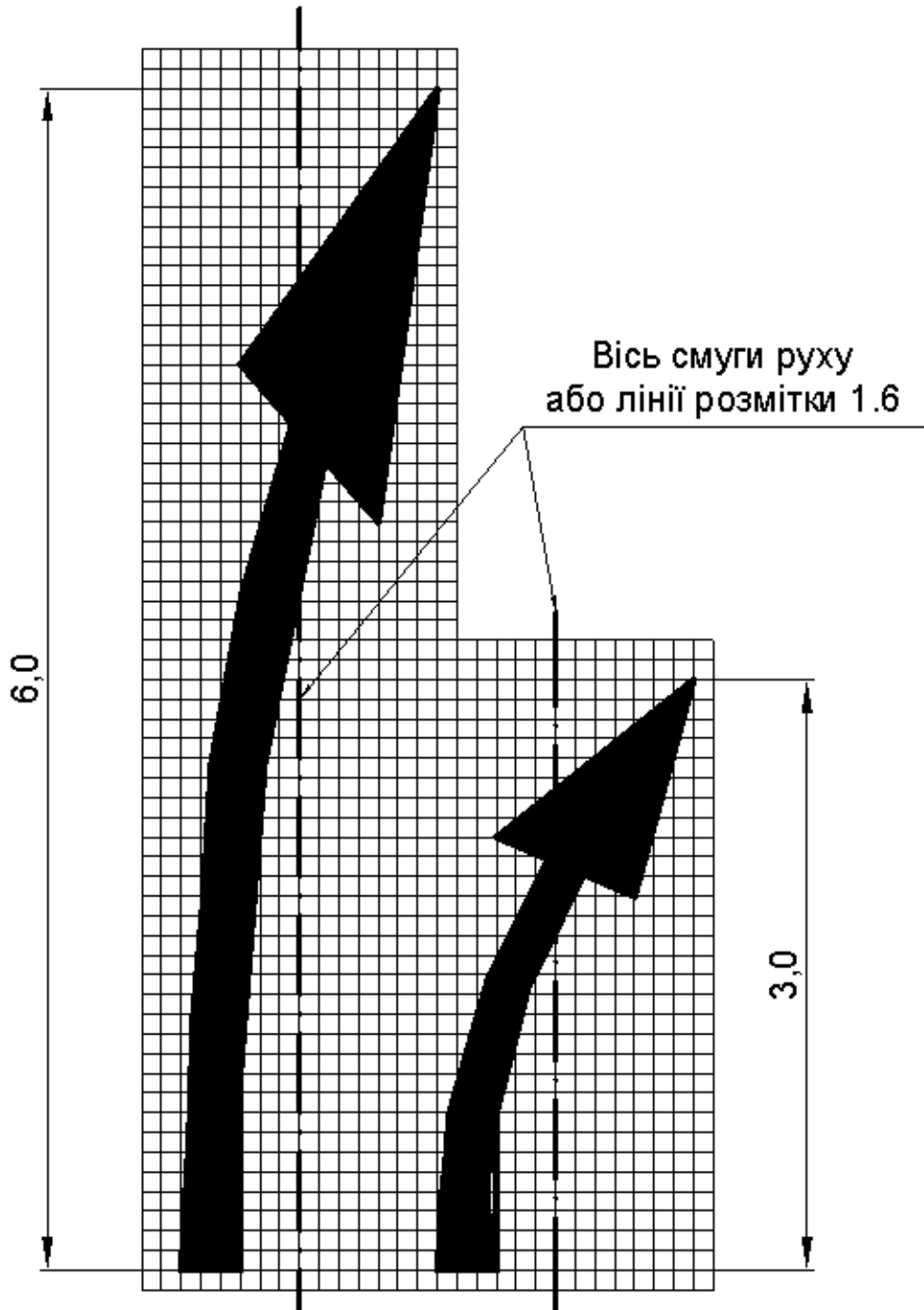
За швидкості руху, V , км/год.	L	L_1	a_1	a_2	b	c	d_1	d_2	e	f	k
$V \leq 50$	3,00	1,20	0,45	0,50	0,30	0,25	0,35	1,30	0,30	0,20	0,30
$V > 50$	6,00	2,40	0,90	1,00	0,60	0,50	0,70	3,20	0,40	0,30	0,80

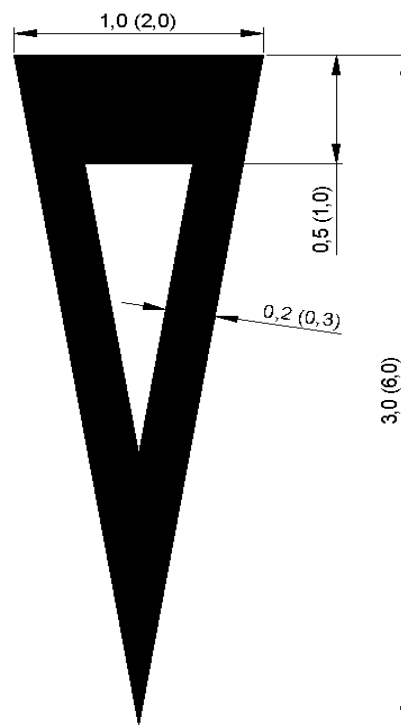
Рисунок А.1 – Розміри горизонтальної розмітка 1.18 та її площа

Геометричні розміри, м	Площа розмітки, м ² , за швидкості руху V, км/год	
	V ≤ 60	V > 60
	1,7619	3,3650
	1,4195	2,5895
	1,8102	3,3702

Рисунок А.1 – аркуш 2.

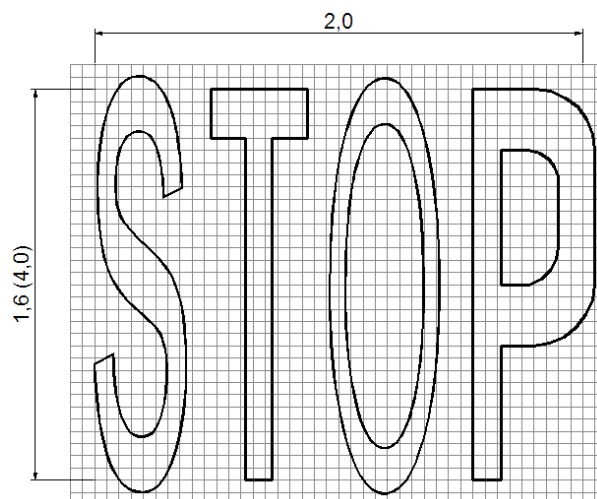

Рисунок А.2 – Розмітка 1.19 на масштабній сітці (для ділянок доріг з дозволеною швидкістю руху понад 50 км/год. довжина стрілок 6,0 м, до 50 км/год. – 3,0 м)

Примітка. Розмір у дужках відповідає розміру розмітки для ділянки дороги, де дозволено швидкість руху понад 50 км/год., розмір без дужок – до 50 км/год.

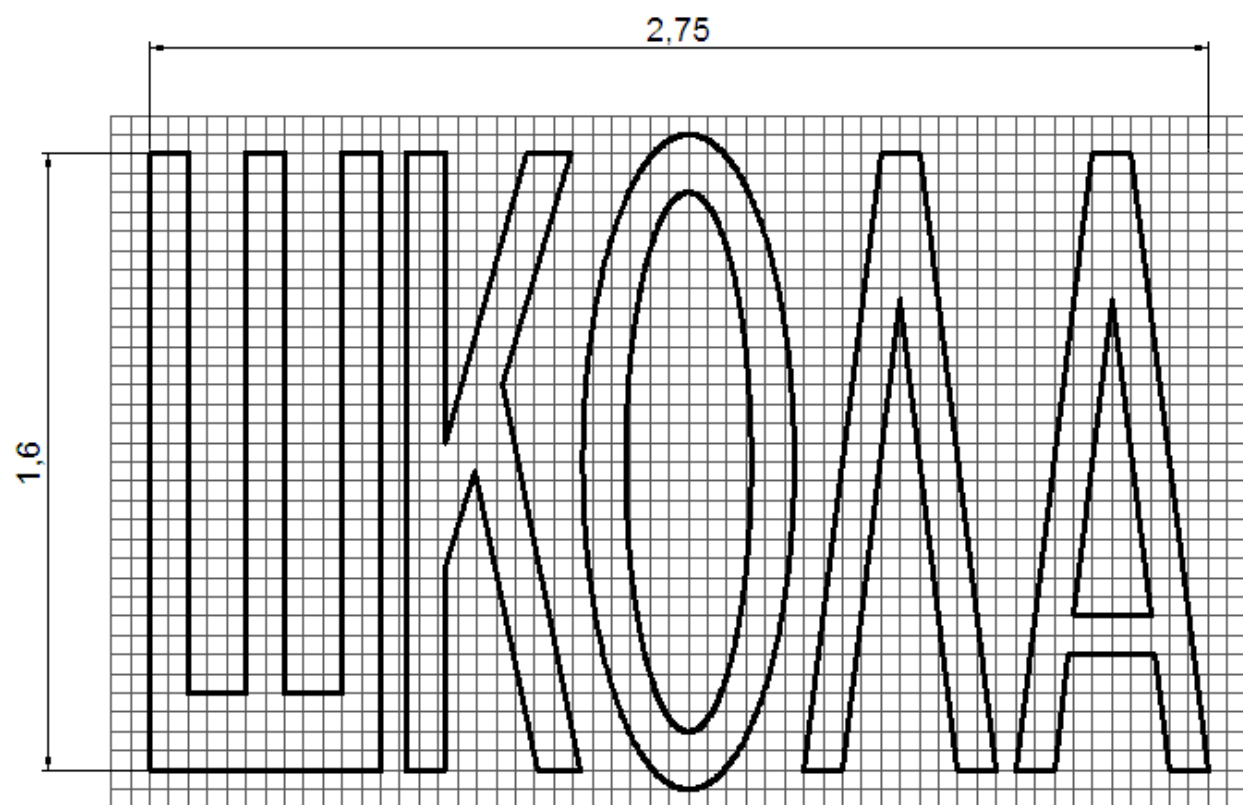
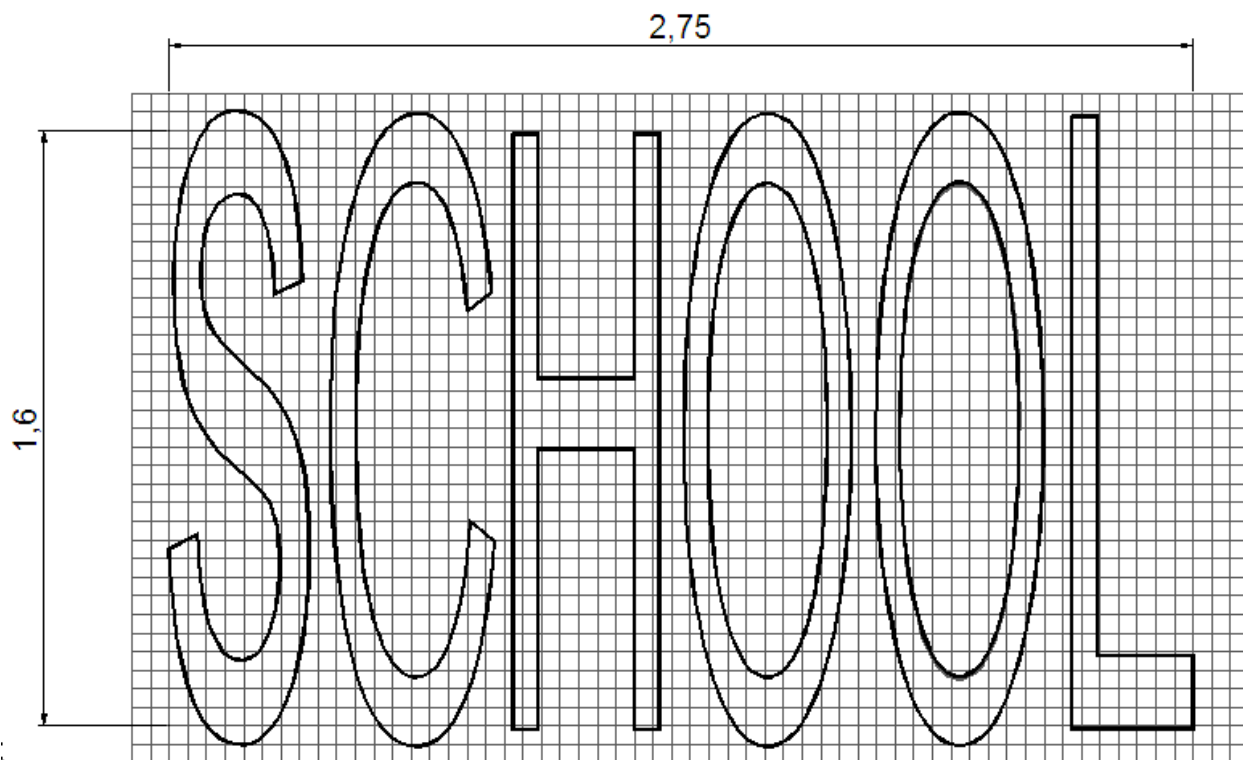
Рисунок А.3 – Розміри розмітка 1.20

Примітка. Розмір у дужках відповідає розміру розмітки для ділянки дороги, де дозволено швидкість руху понад 50 км/год., розмір без дужок – до 50 км/год. Площа розмітки висотою 1,6 м – 1,25 м².

а) розмітка 1.21 на масштабній сітці

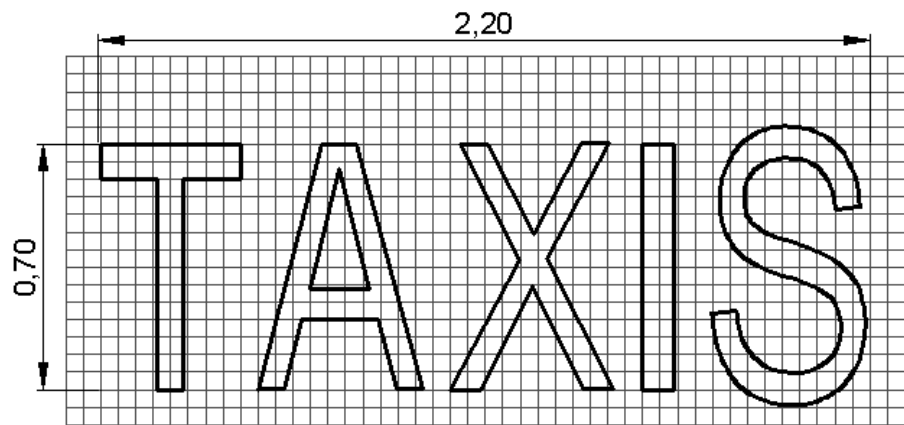
Рисунок А.4 – Розмітки 1.21, 1.39.1, 1.39.2 , 1.17.3 на масштабній сітці

Примітка. Площа розмітки 1.51 м², 1.89 м² відповідно

б) розмітка 1.39.1, 1.39.2 на масштабній сітці

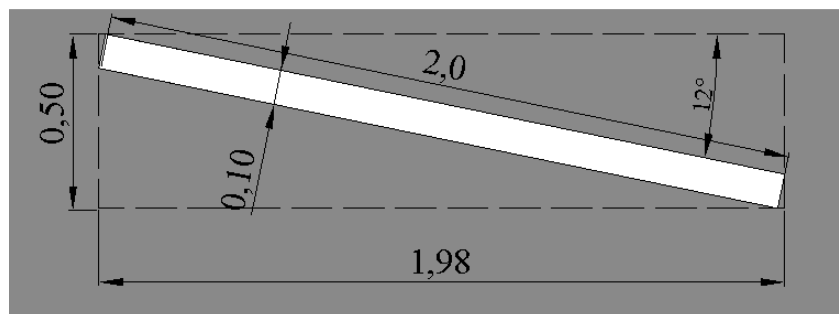
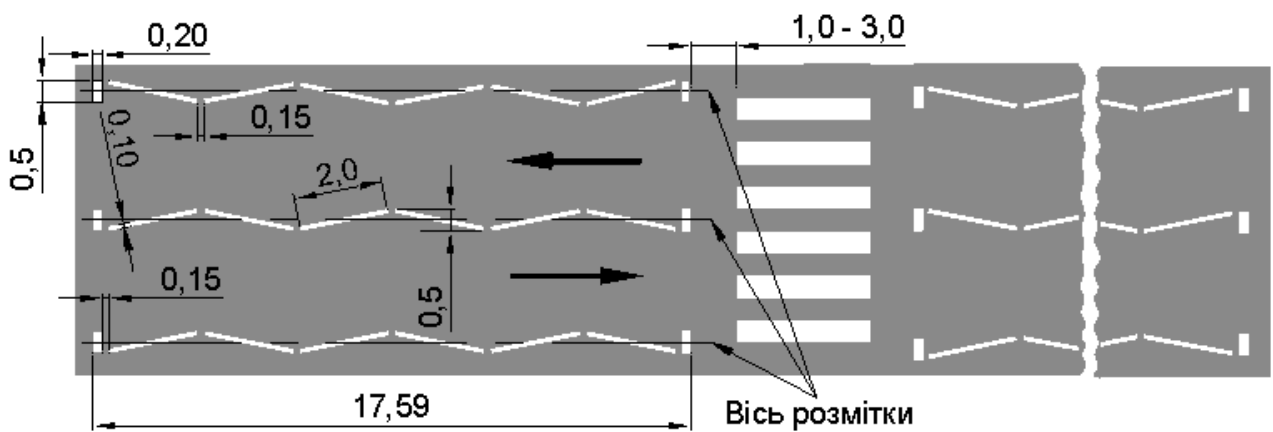
Рисунок А.4 – аркуш 2/

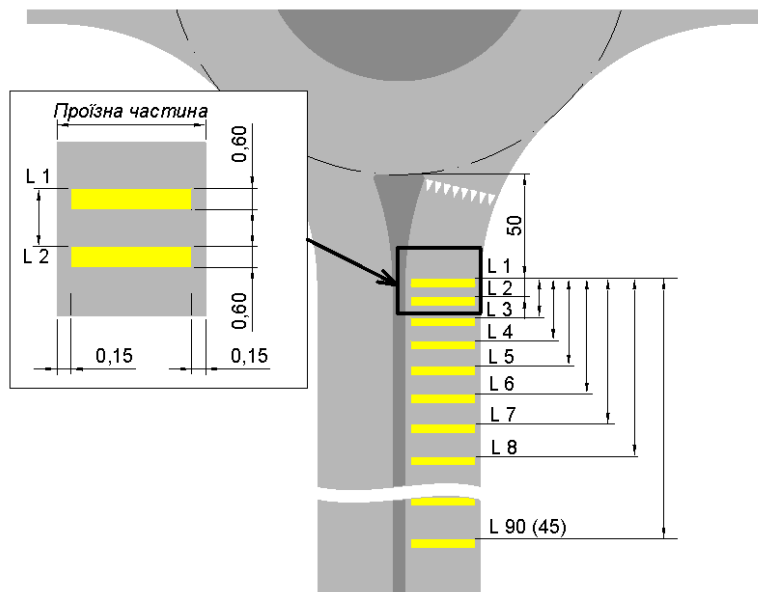
Примітка. Площа розмітки 0.52 м²

в) напис (легенда) розмітки 1.17.3 на масштабній сітці

Рисунок А.4 – аркуш 3

Рисунок А.5 – Розміри та схема влаштування розмітки 1.24 [21]

Таблиця А.3- Відстань (L) між першою і наступними жовтими смугами розмітки 1.25 на під'їзді до кільцевої розв'язки по головній дорозі

Розміри у метрах

№ смуги	Відстань від смуги L1	№ смуги	Відстань від смуги L1	№ смуги	Відстань від смуги L1	№ смуги	Відстань від смуги L1	№ смуги	Відстань від смуги L1
L1	0.00	L21	60.10	L41	133.75	L61	224.70	L81	338.15
L2	2.75	L22	63.45	L42	137.85	L62	229.80	L82	344.65
L3	5.50	L23	66.80	L43	142.00	L63	234.90	L83	351.35
L4	8.25	L24	70.15	L44	146.15	L64	240.10	L84	358.30
L5	11.05	L25	73.60	L45	150.40	L65	245.40	L85	365.50
L6	13.90	L26	77.05	L46	154.65	L66	250.70	L86	373.20
L7	16.80	L27	80.55	L47	158.95	L67	256.10	L87	380.90
L8	19.70	L28	84.10	L48	163.35	L68	261.50	L88	388.60
L9	22.60	L29	87.65	L49	167.75	L69	267.00	L89	396.25
L10	25.55	L30	91.30	L50	172.25	L70	272.60	L90	403.95
L11	28.55	L31	94.95	L51	176.75	L71	278.20		
L12	31.60	L32	98.65	L52	181.30	L72	283.90		
L13	34.64	L33	102.40	L53	185.95	L73	289.60		
L14	37.70	L34	106.15	L54	190.60	L74	295.45		
L15	40.80	L35	110.00	L55	195.35	L75	301.30		
L16	43.95	L36	113.85	L56	200.10	L76	307.25		
L17	47.15	L37	117.75	L57	204.90	L77	313.30		
L18	50.35	L38	121.70	L58	209.80	L78	319.35		
L19	53.55	L39	125.65	L59	214.70	L79	325.55		
L20	56.80	L40	129.70	L60	219.70	L80	331.75		

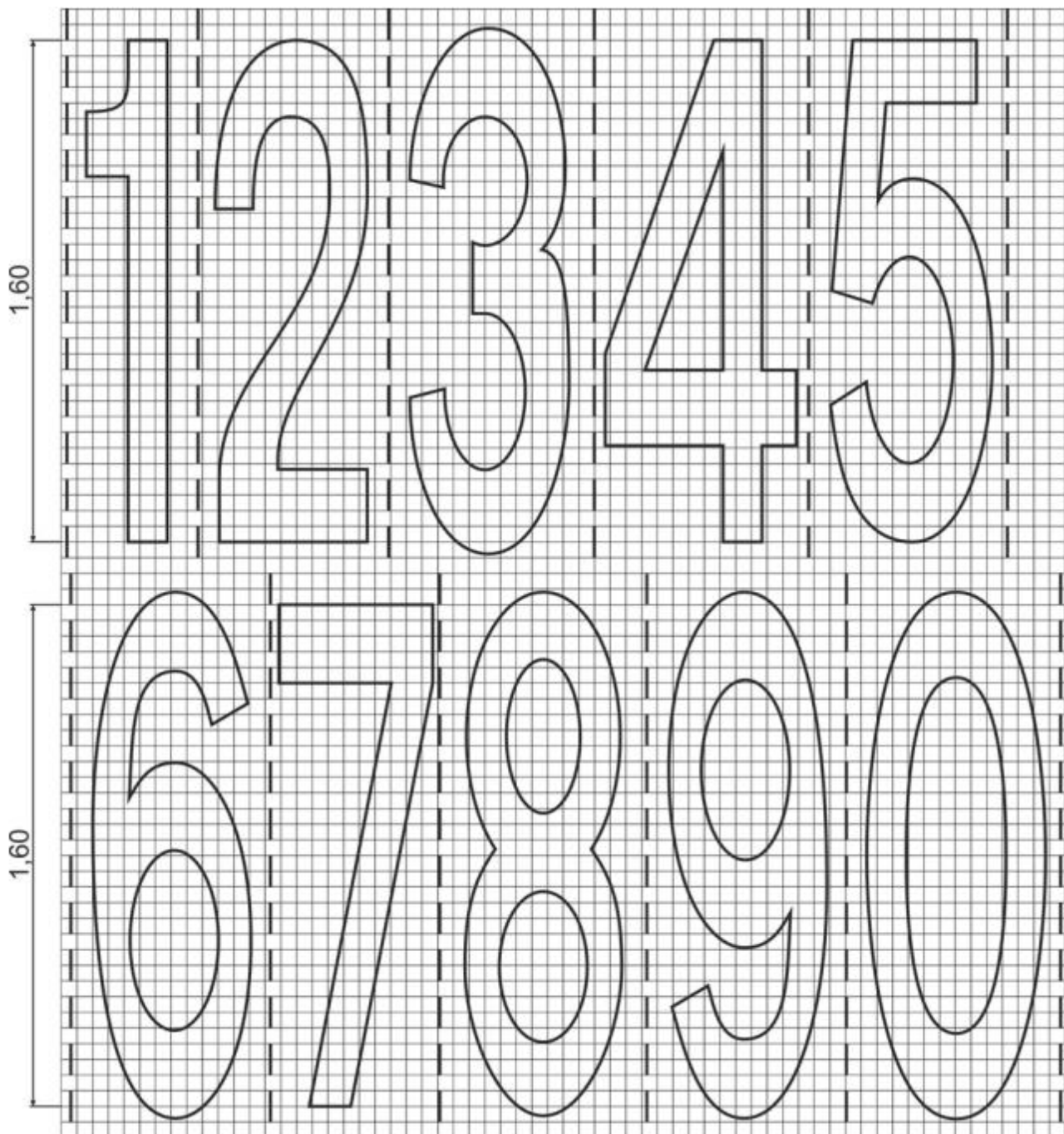
Рисунок А.6 – Розмітка 1.25 та схема її нанесення [21]

Таблиця А.4 — Відстань між першою і наступними жовтими смугами розмітки 1.25 на під'їзді до кільцевої розв'язки по другорядній дорозі

Розміри у метрах

№ смуги	Відстань від смуги L1	№ смуги	Відстань від смуги L1	№ смуги	Відстань від смуги L1	№ смуги	Відстань від смуги L1	№ смуги	Відстань від смуги L1
L1	0.00	L11	30.20	L21	67.20	L31	112.90	L41	170.00
L2	2.75	L12	33.55	L22	71.35	L32	118.00	L42	176.70
L3	5.55	L13	37.00	L23	75.60	L33	123.30	L43	183.90
L4	8.45	L14	40.50	L24	79.90	L34	128.70	L44	191.60
L5	11.35	L15	44.05	L25	84.30	L35	134.20	L45	199.30
L6	14.35	L16	47.70	L26	88.80	L36	139.80		
L7	17.40	L17	51.45	L27	93.45	L37	145.50		
L8	20.50	L18	55.30	L28	98.20	L38	151.35		
L9	23.70	L19	59.20	L29	103.00	L39	157.40		
L10	26.90	L20	63.15	L30	107.90	L40	163.60		

Рисунок А.6 – аркуш 2

Рисунок А.7 – Елементи розмітки 1.26 на масштабній сітці (для ділянок доріг, де дозволено швидкість руху до 50 км/год. включно, довжина елементів – 1,6 м; понад 50 км/год. – 4,0 м)

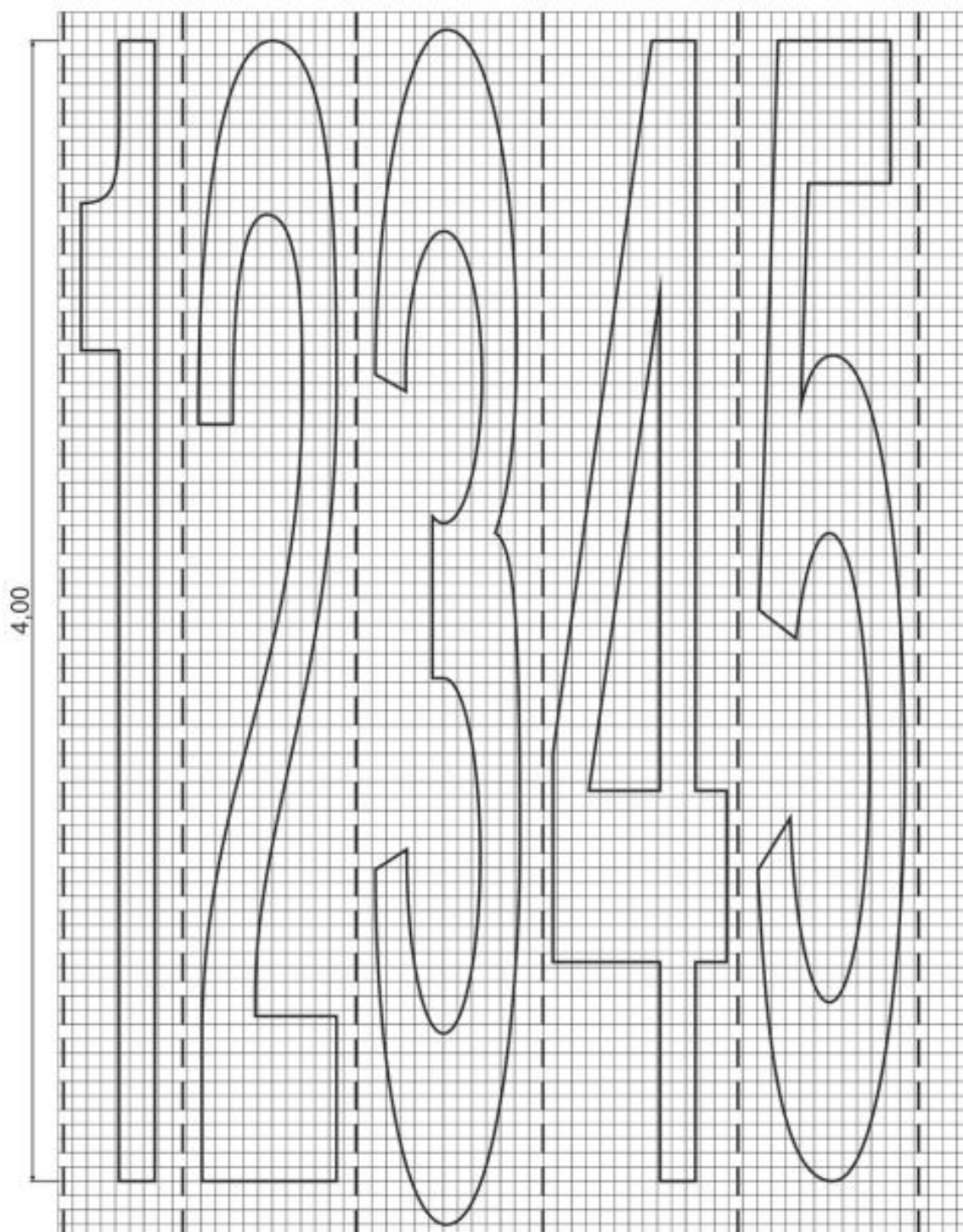
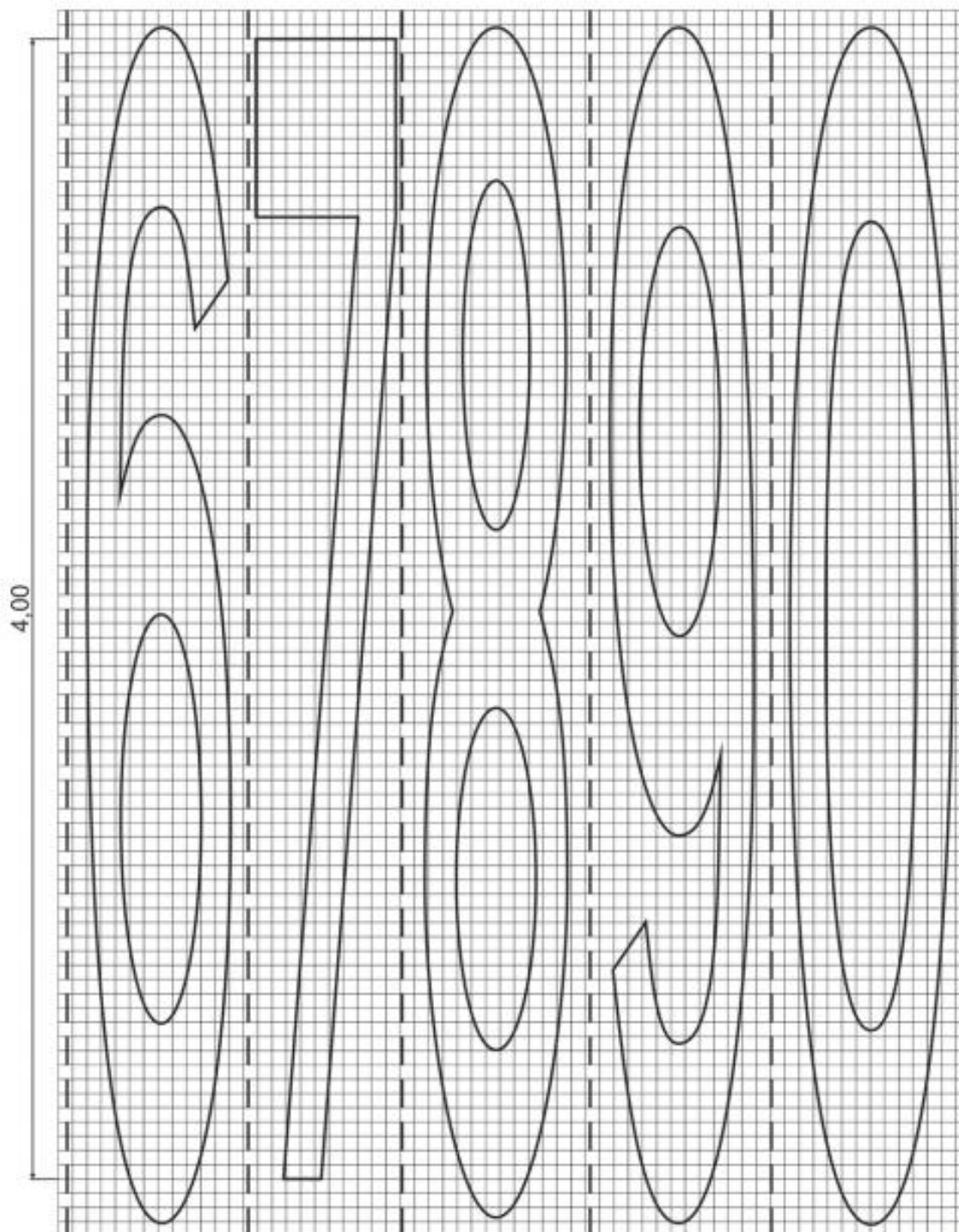

Рисунок А.7 – аркуш 2.

Рисунок А.7 – аркуш 3.

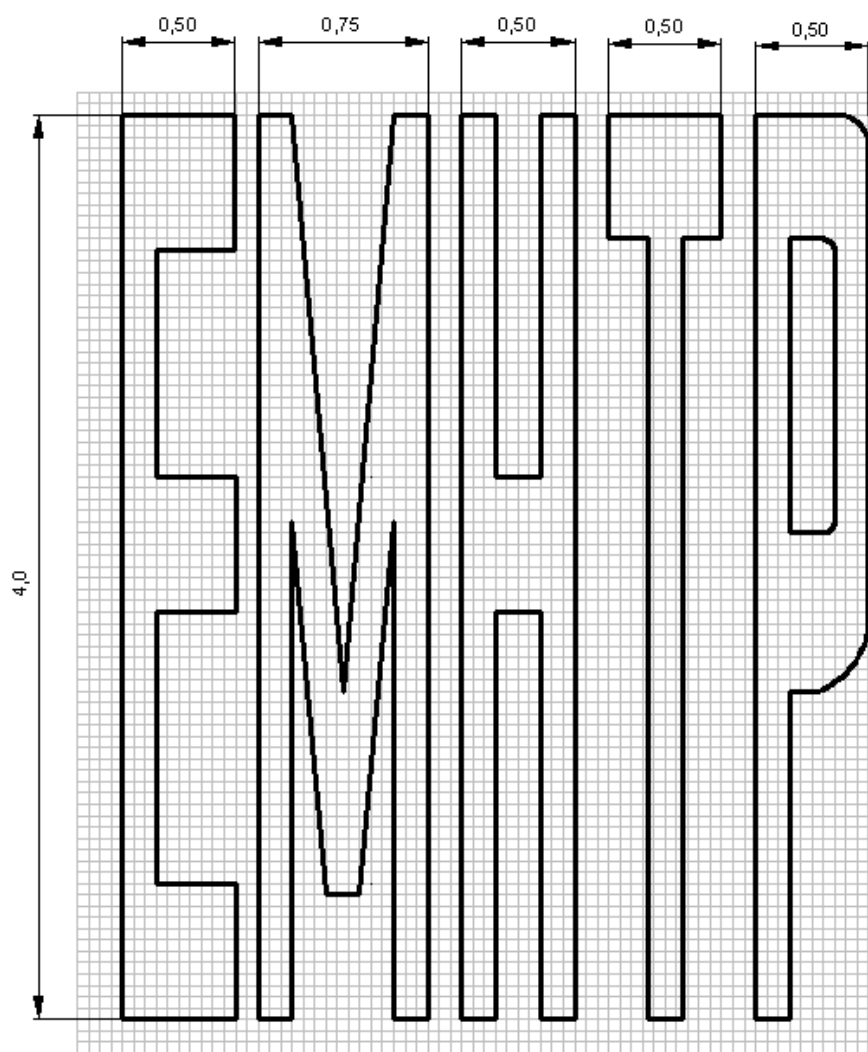
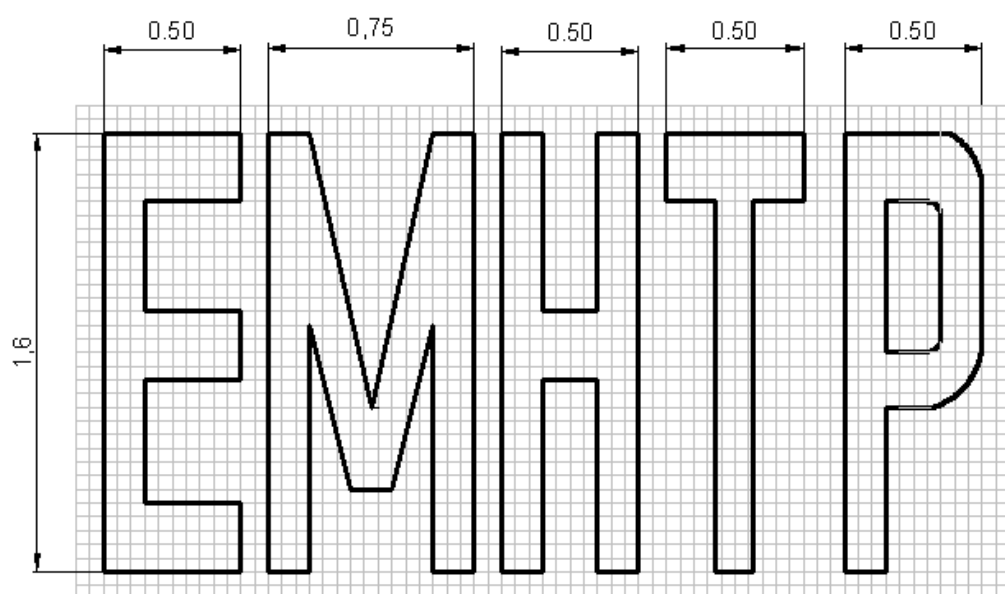
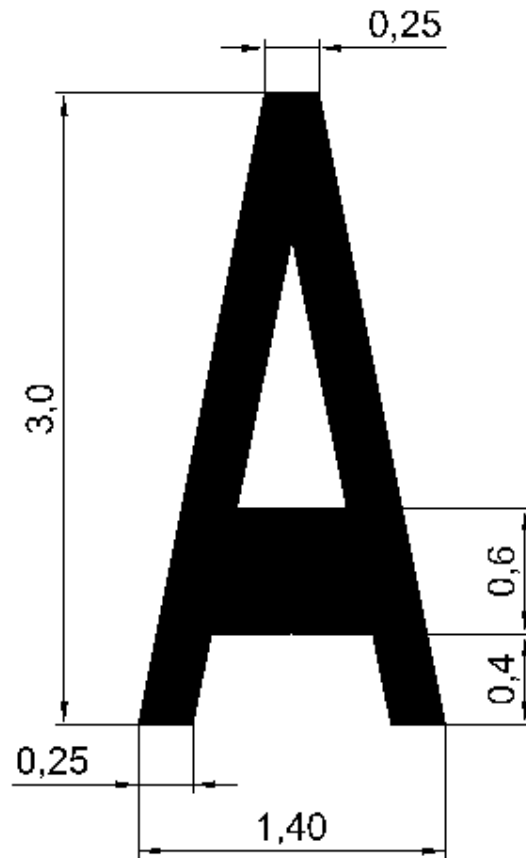
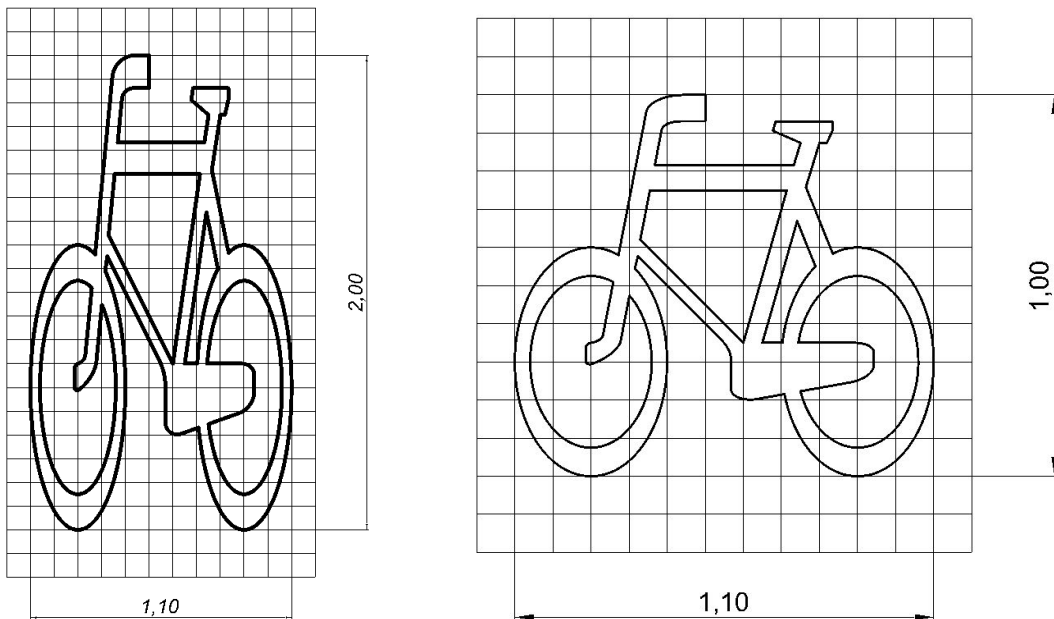

Рисунок А.7 – аркуш 4.

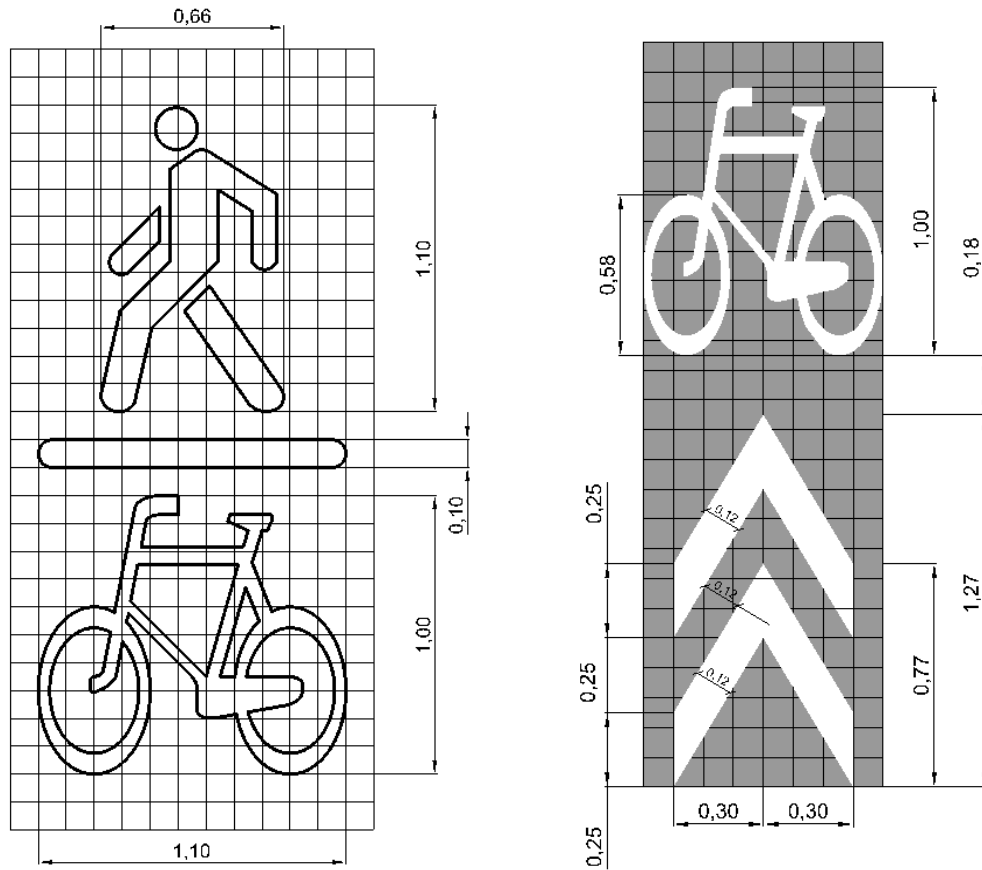
Рисунок А.8 – Розмітка 1.27 , елемент розмітки 1.28.1

а) елемент розмітки 1.28.1

б) елемент розмітки 1.28.3,
розмітка 1.36

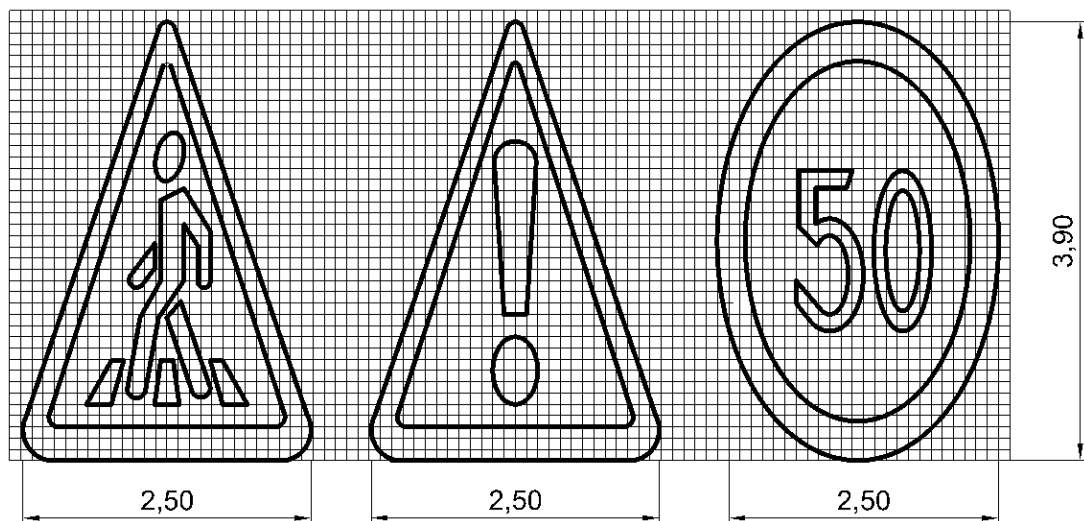
Рисунок А.9 – Елементи розмітки 1.28.1, 1.28.3 та розмітка 1.36 на масштабній сітці

а) розмітка 1.28.2

б) розмітка 1.28.3

Рисунок А.10 – Розміри розмітки 1.28.2, 1.28.3 на масштабній мітці

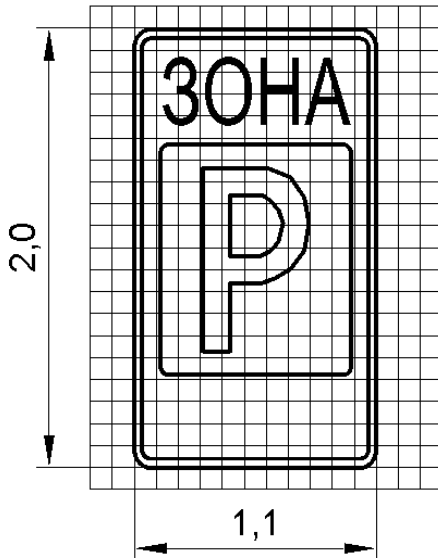

а) 1.29

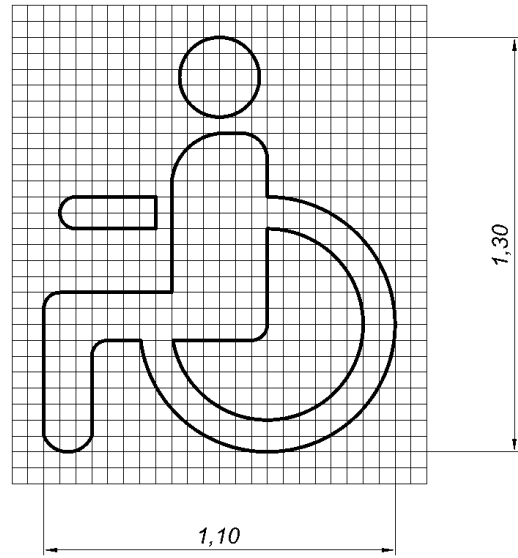
б) 1.30

в) 1.31

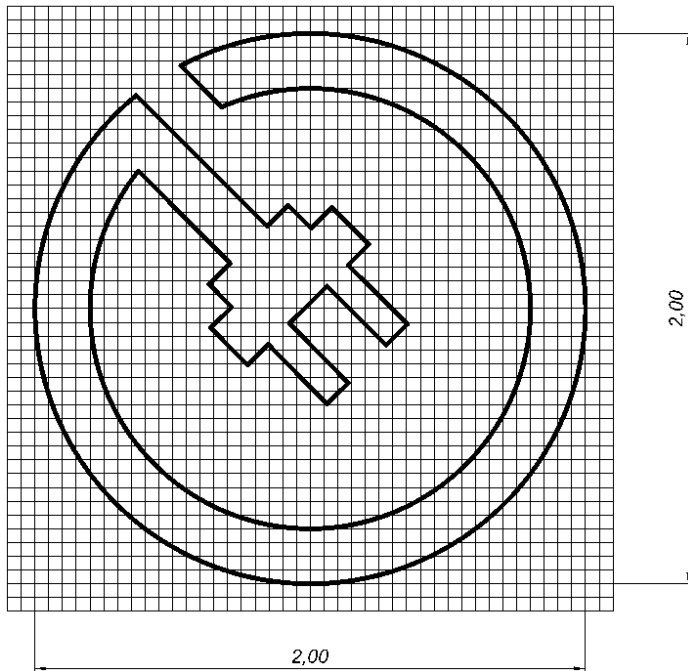
Рисунок А.11 – Розмітки 1.29 – 1.32, 1.35, 1,38 на масштабній сітці

г) 1.32

д) 1.35

е) розміри та схема розташування розмітки 1.38

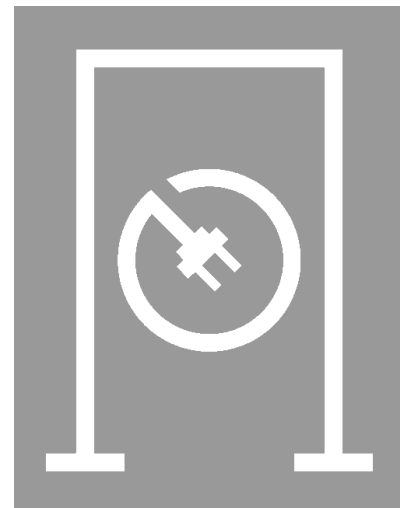
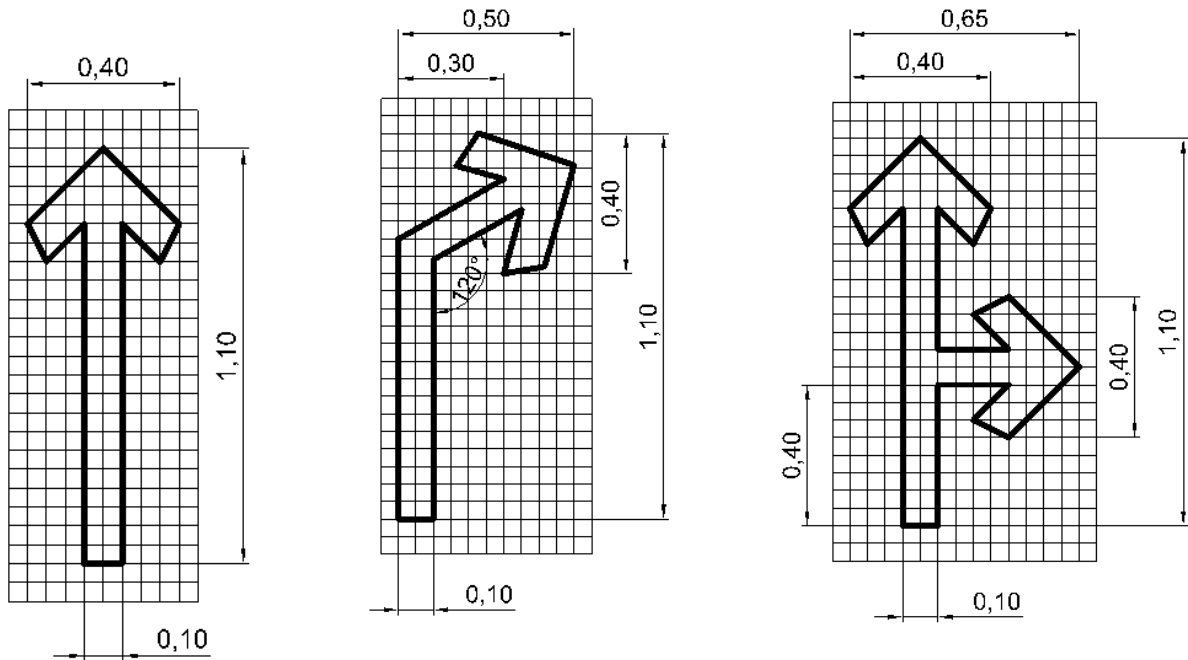

Рисунок А.11 – аркуш 2.

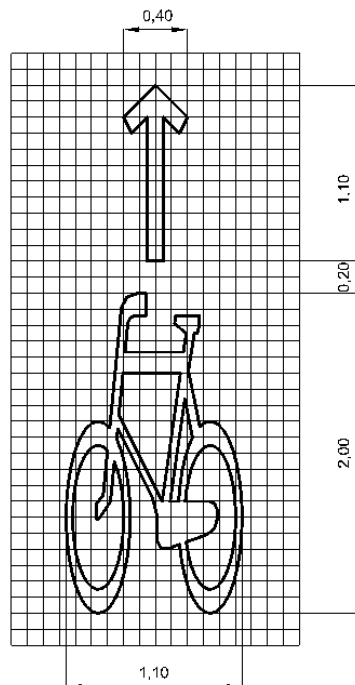

Площа
розмітки, м²: 0,15

0,17

0,22

а) розмітка 1.37 на масштабній сітці, площа розмітки

б) схема нанесення розмітки 1.37 з розміткою 1.36

Рисунок А.12 – Розмітка 1.37 на масштабній сітці, площа розмітки та схема нанесення з розміткою 1.36

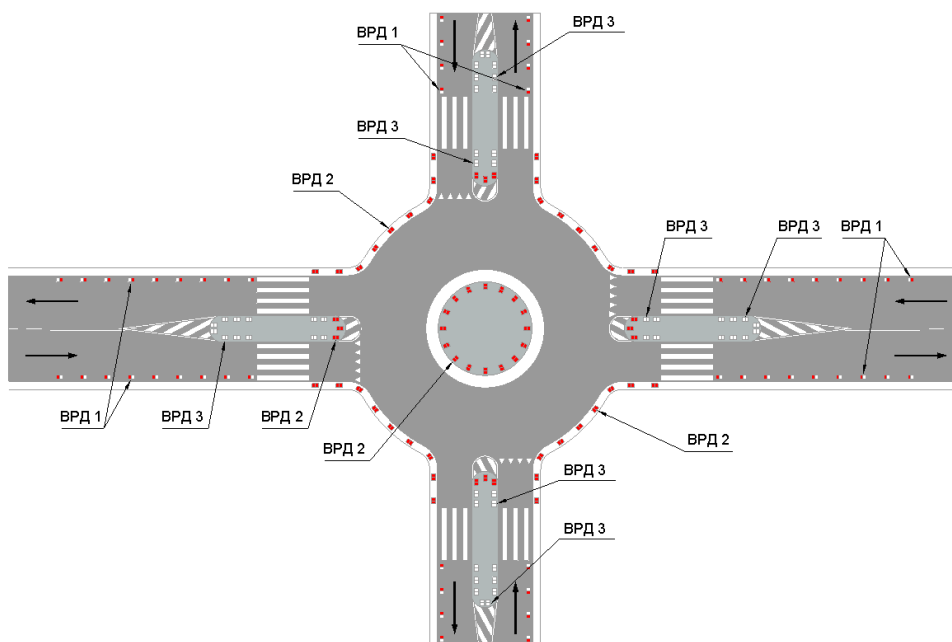
ДОДАТОК Б
(довідковий)

ПРИКЛАДИ ЗАСТОСУВАННЯ РОЗМІТКИ

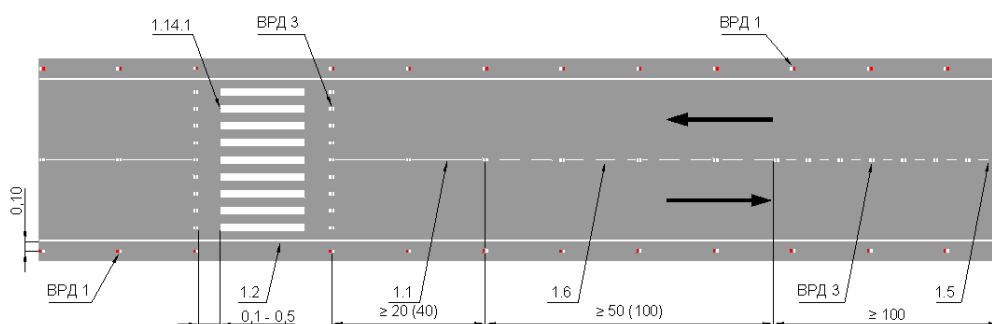
На рисунках:

– розміри подано у метрах (розміри у дужках відповідають розмірам розмітки для ділянки дороги з дозволеною швидкістю руху понад 50 км/год., розміри без дужок – до 50 км/год.);

– умовні позначення згідно з ДСТУ 8752, номери розмітки відповідно до таблиць 1 та 2.

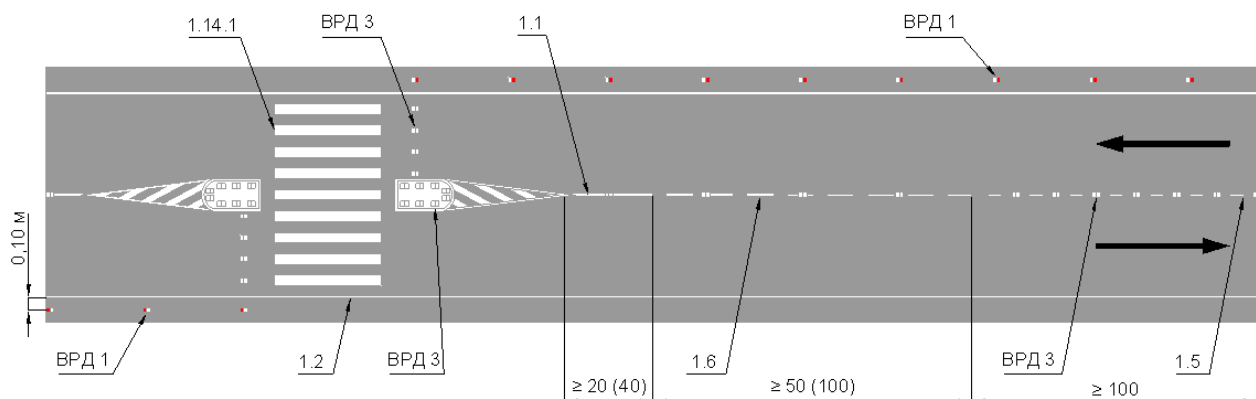

а) Застосування VRD на розв'язці кільцевого типу

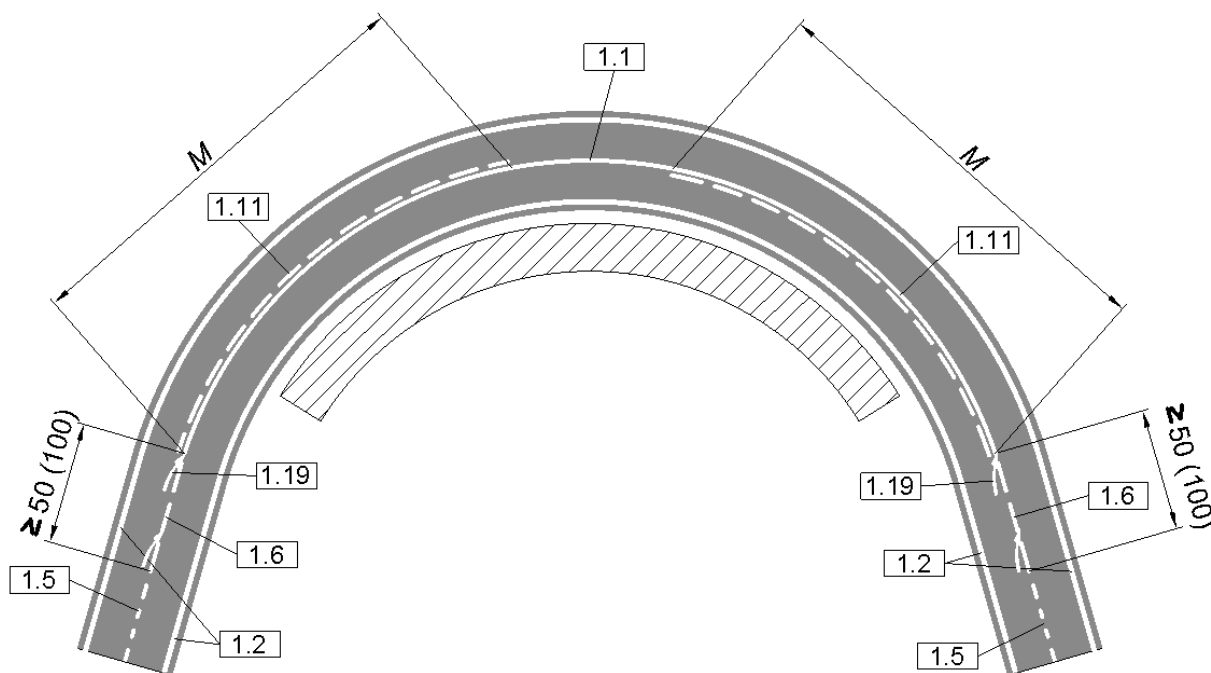
б) Застосування VRD перед наземним пішохідним переходом без острівця безпеки

Рисунок Б.1 – Приклади застосування VRD згідно з ДСТУ 4036

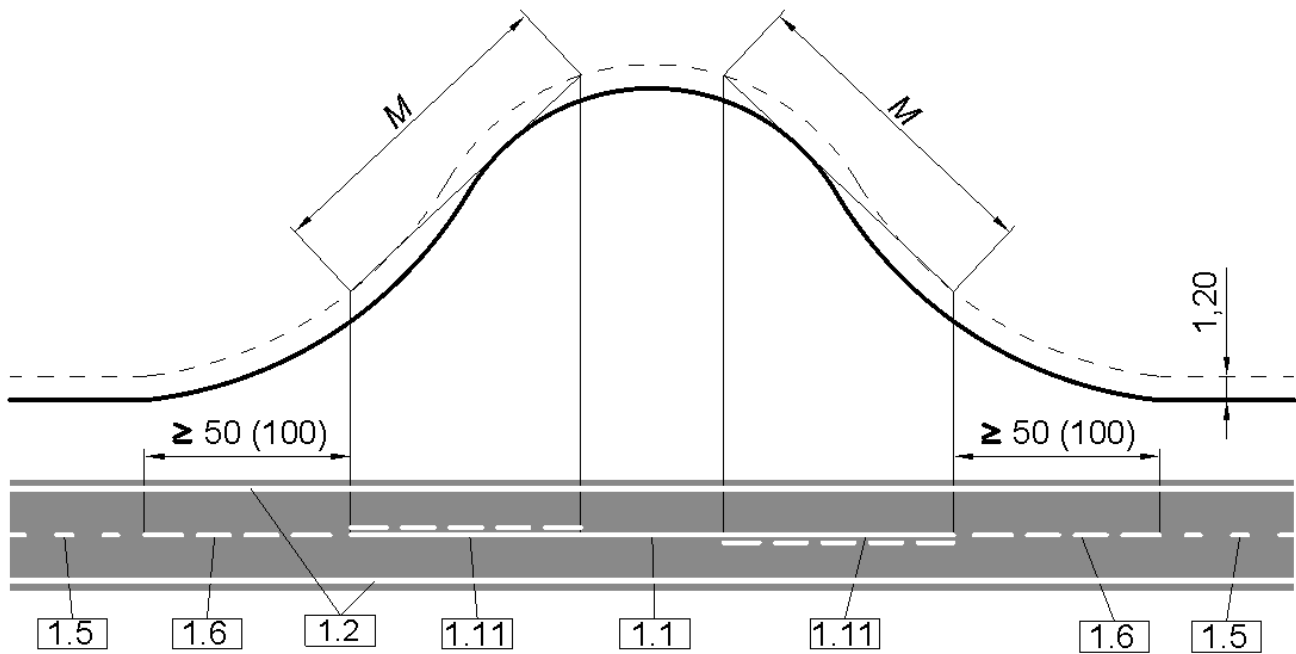
в) Застосування ВРД на наземному пішохідному переході з острівцем безпеки

Рисунок Б.1 – аркуш 2.

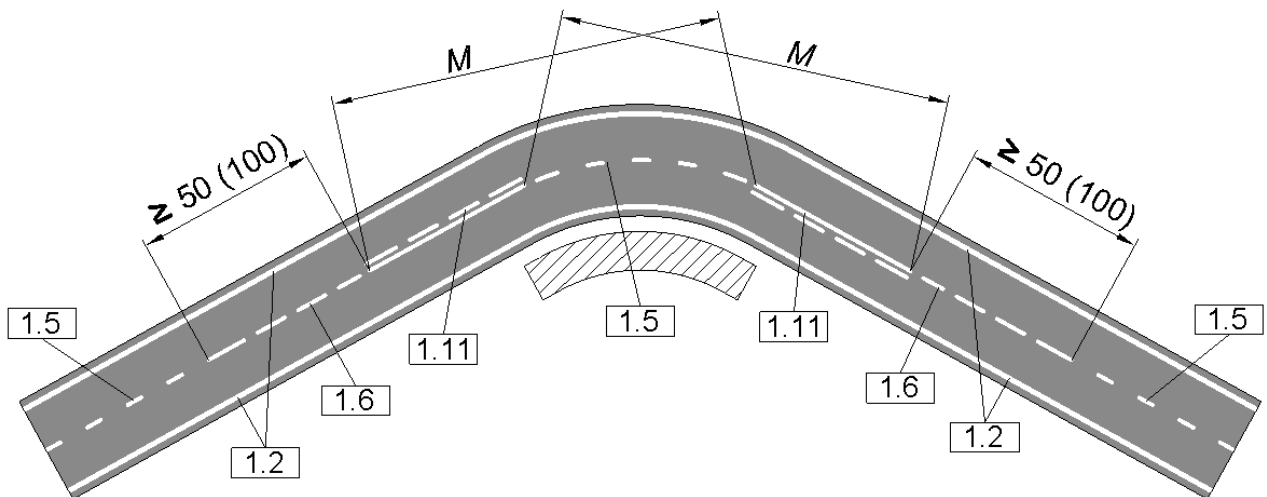

а) Нанесення розмітки на кривих у плані, де відстані видимості (M) для зустрічних напрямків не перетинаються

Рисунок Б.2 – Приклади нанесення розмітки на кривих у плані та повздовжньому профілі на яких не забезпечена відстань видимості у напрямку руху (M) відповідно до таблиці 19

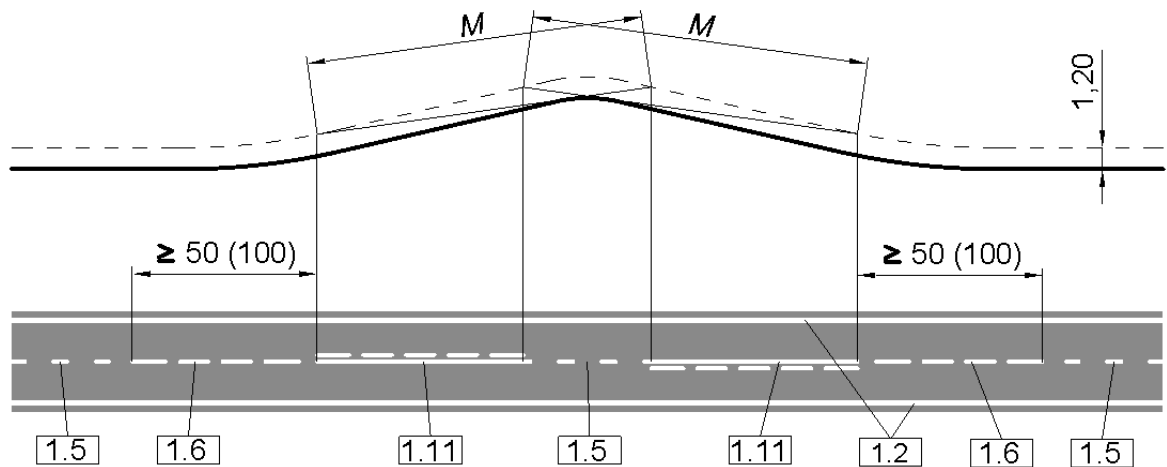

б) нанесення розмітки на кривих у поздовжньому профілі, де відстані видимості (M) для зустрічних напрямків не перетинаються

в) нанесення розмітки на кривих у плані, де відстані видимості (M) для зустрічних напрямків перетинаються

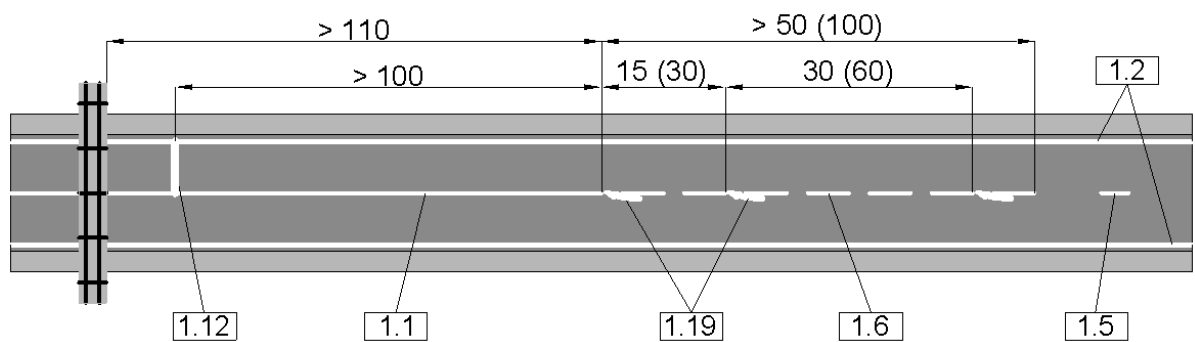
Рисунок Б.2 – аркуш 2.

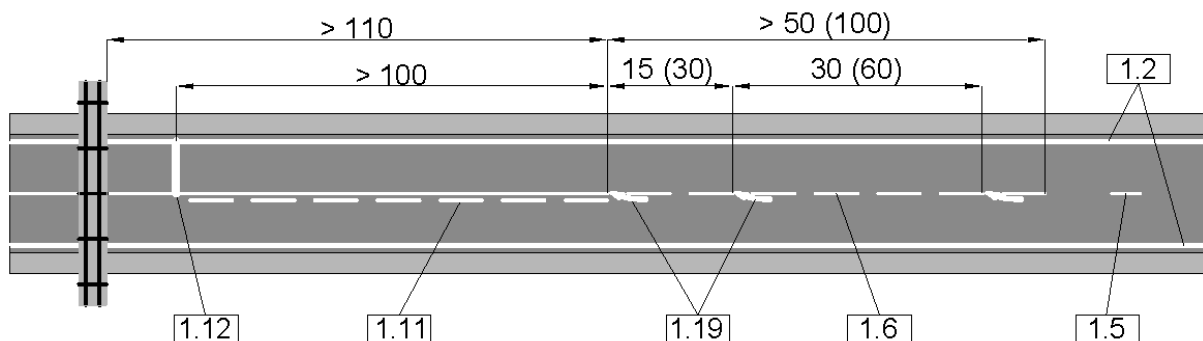
г) нанесення розмітки на кривих у поздовжньому профілі, де відстані видимості (M) для зустрічних напрямків перетинаються

Примітка. Замість розмітки 1.11 у варіантах (а - г) дозволено наносити розмітку 1.1.

Рисунок Б.2 – аркуш 3.

Рисунок Б.3 – Приклад нанесення розмітки на ділянці дороги з двома смугами руху на підходах до залізничного переїзду

Рисунок Б.4 – Приклад нанесення розмітки 1.11 на ділянці дороги з двома смугами руху на підходах до залізничного переїзду (при інтенсивності руху до 3000 од./добу*)

*) у приведених одиницях до легкового автомобіля. (Коефіцієнт приведення ТЗ до легкового автомобіля - відповідно до таблиці А додатка А ДБН В.2.3-4 [12]).

прДСТУ ...

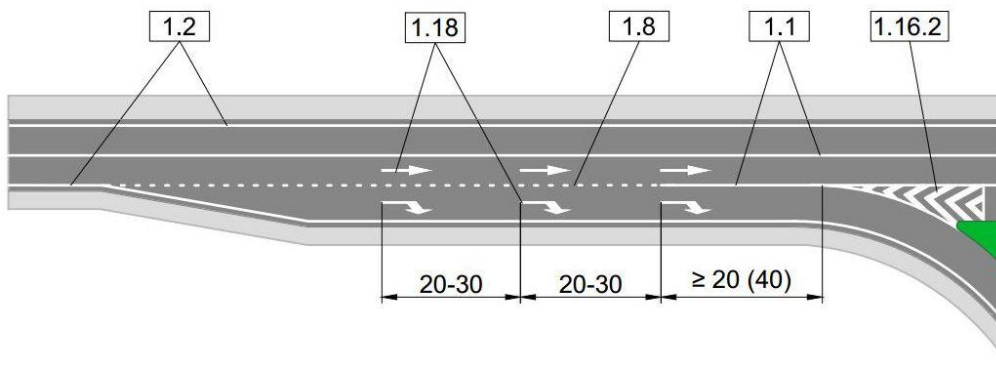
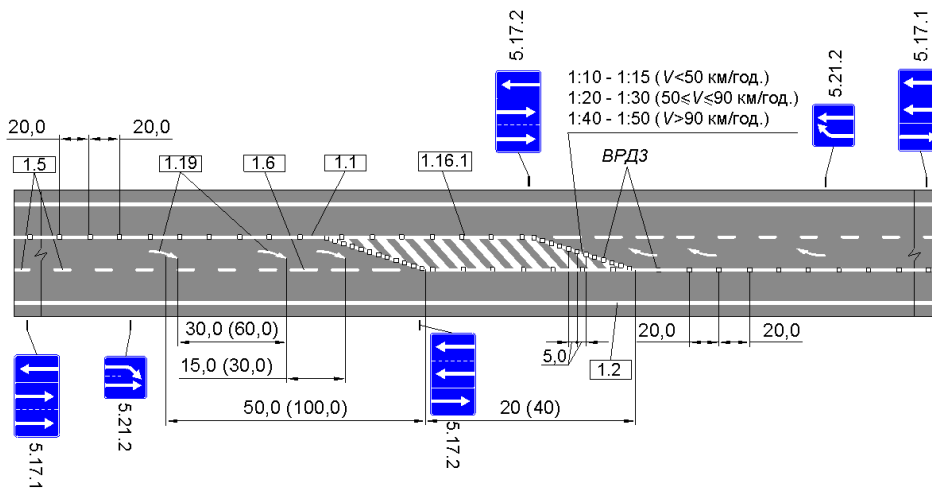
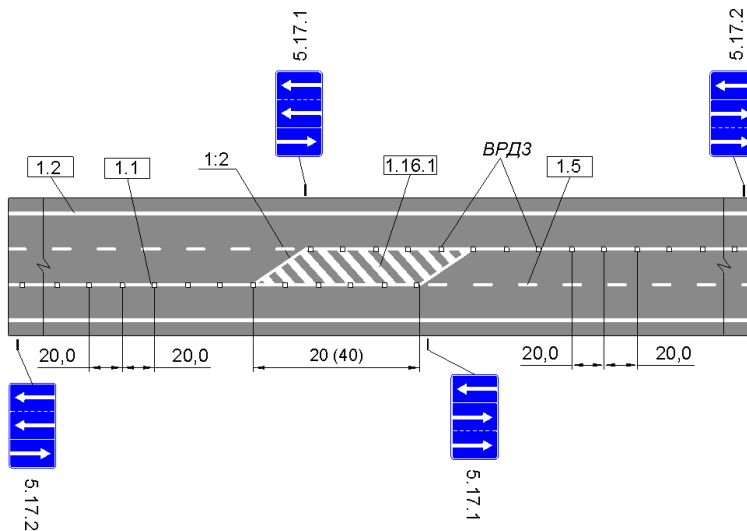

Рисунок Б.8 – Нанесення розмітки 1.1 перед напрямним островцем

а) при зміні схеми руху з двох смуг на одну за межами перехрестя

б) при зміні схеми руху з однієї смуги руху на дві за межами перехрестя

Рисунок Б.9 – Влаштування розмітки на дорогах з трьома (2+1) смугами руху в обох напрямках згідно з ДСТУ Б В.2.3-30

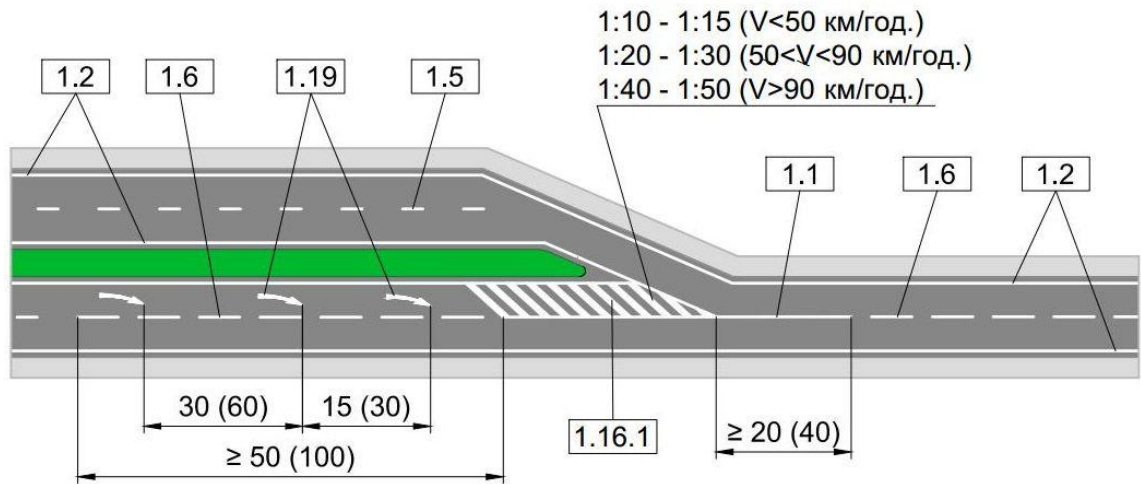

Рисунок Б.10 – Розмітка при зміні кількості смуг в одному напрямку

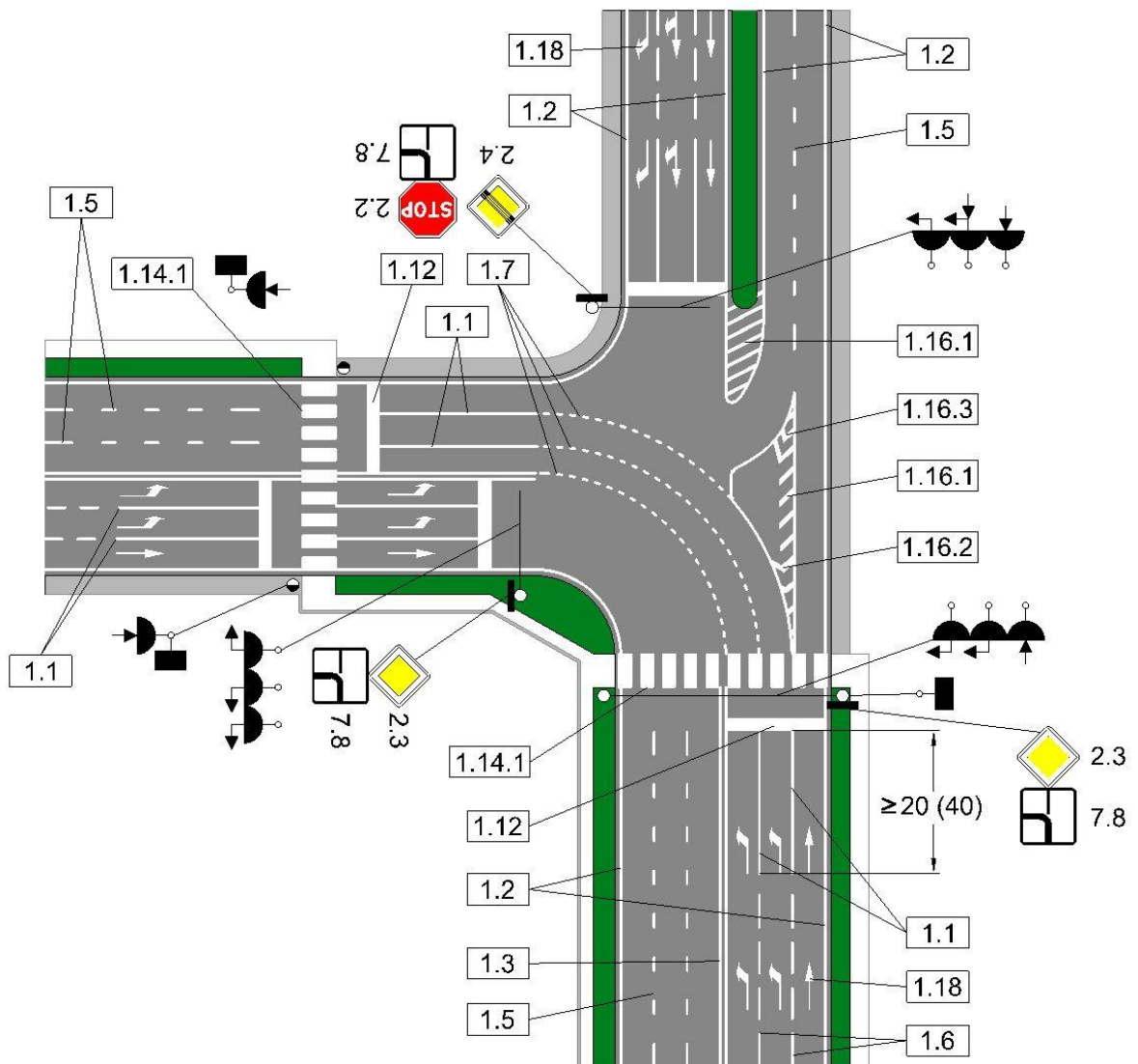
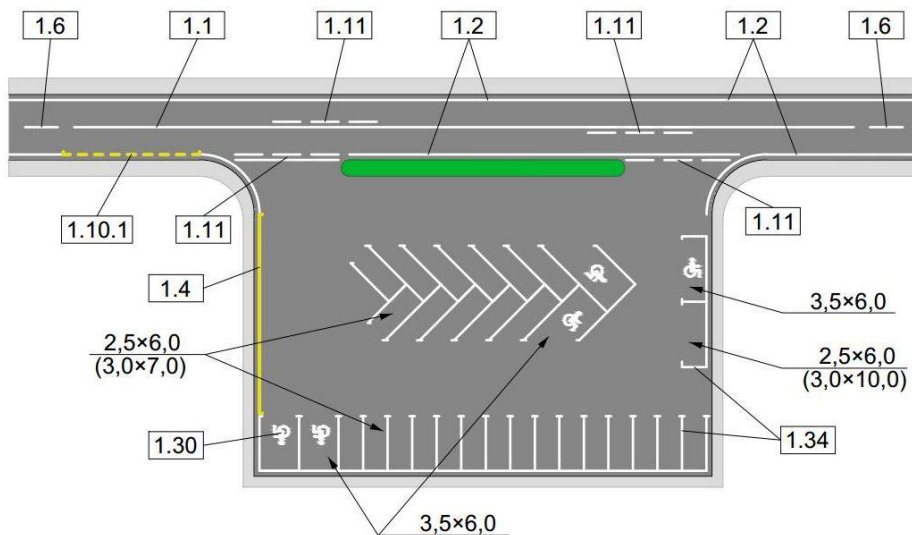

Рисунок Б.11 – Розмітка на перехресті доріг із світлофорним регулюванням

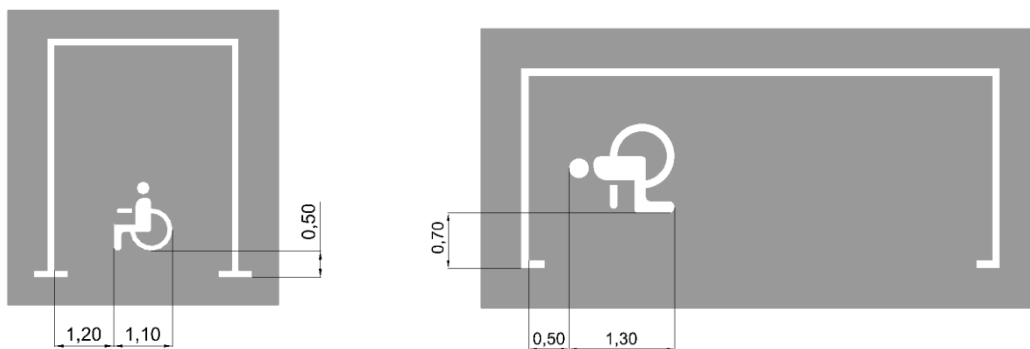

прДСТУ ...

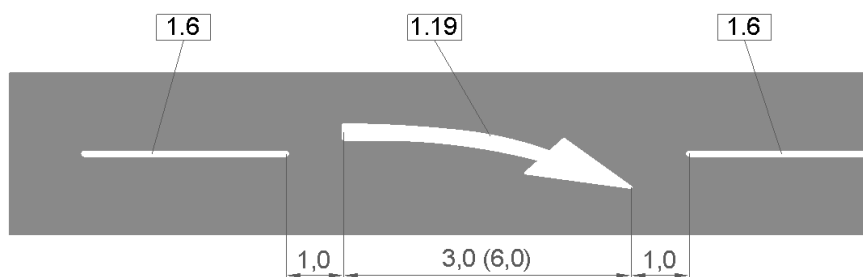

а) мінімальні розміри місць для паркування для легкових (вантажних) автомобілів та ТЗ, що перевозять осіб з обмеженими фізичними можливостями

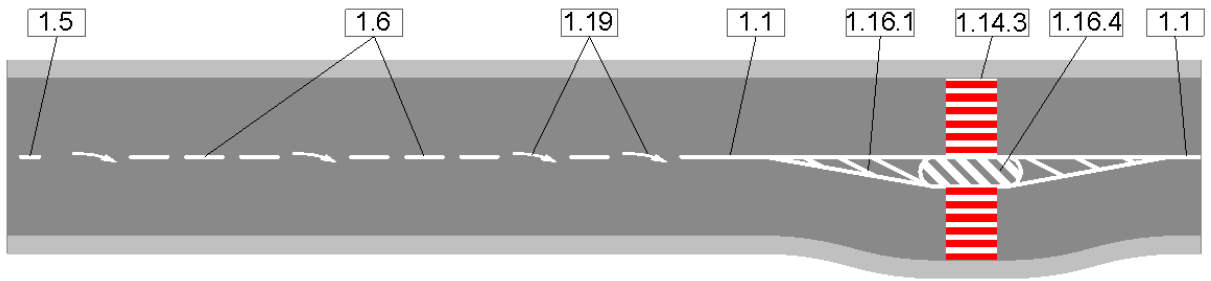
б) схема розташування розмітки 1.35 на відведених місцях для паркування осіб з обмеженими фізичними можливостями

Рисунок Б.15 – Розмітка на ділянці дороги до якої прилягає спеціально обладнаний майданчик для паркування згідно з [3]

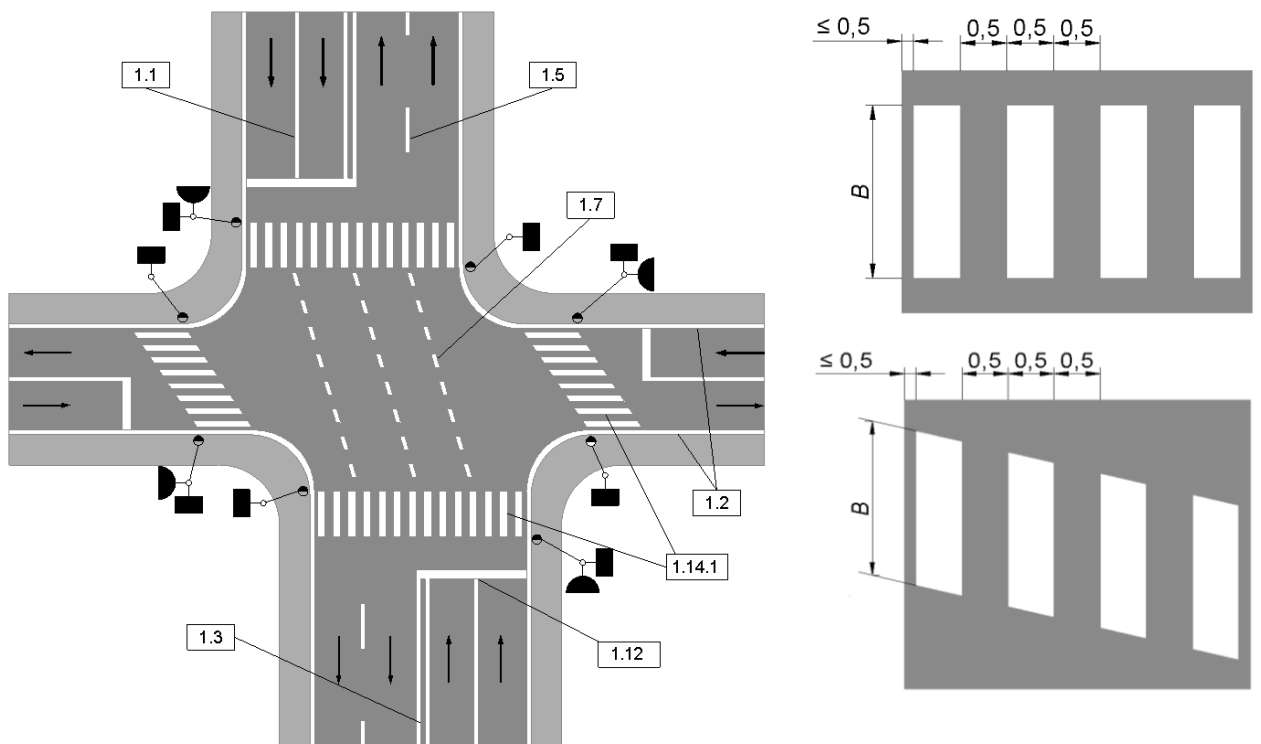
а) схема розташування стрілки розмітки 1.19 взамін штриха розмітки 1.6

Рисунок Б.16 – Застосування розмітки 1.6 сумісно з розміткою 1.19 (комплексна розмітка)

б) схема нанесення розмітки 1.19 (від 2 до 4 стрілок) з розміткою 1.19

Рисунок Б.16 – аркуш 2.

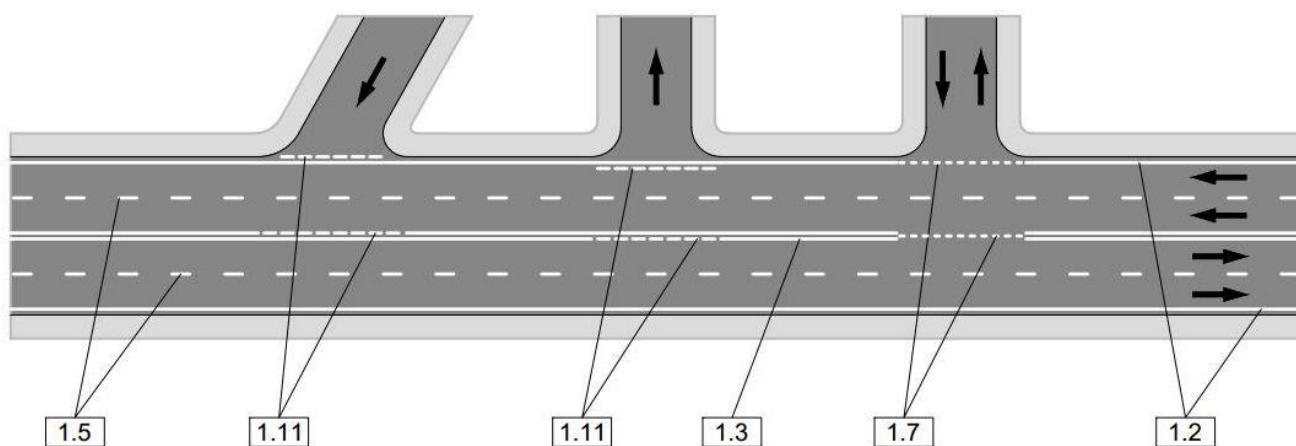

Примітка. Дозволено елементи розмітки пішохідного переходу, нанесені із похилом до осі дороги, виконувати у вигляді паралелограмів, сторони яких паралельні осі дороги і осі пішохідного переходу

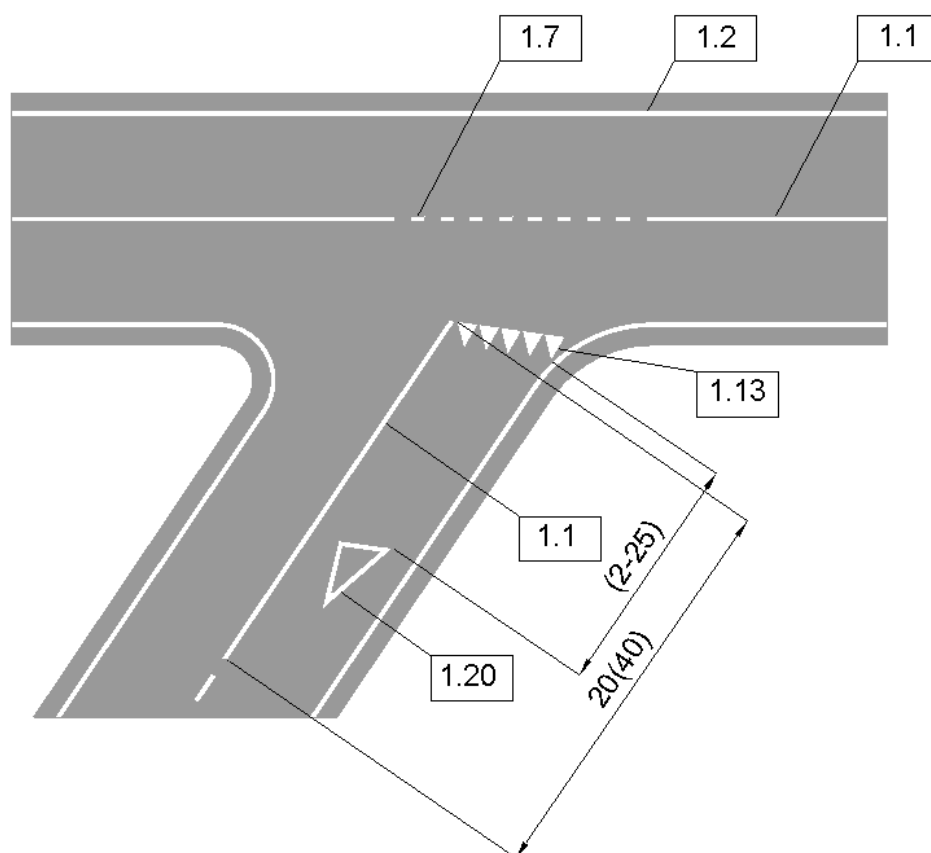
а) розмітка перехрестя зі зміщенням напрямку головної дороги за перехрестям та елементи розмітки пішохідного переходу, нанесені під прямим кутом та з похилом до осі дороги

Рисунок Б.17 – Розмітка доріг в межах перехрестя

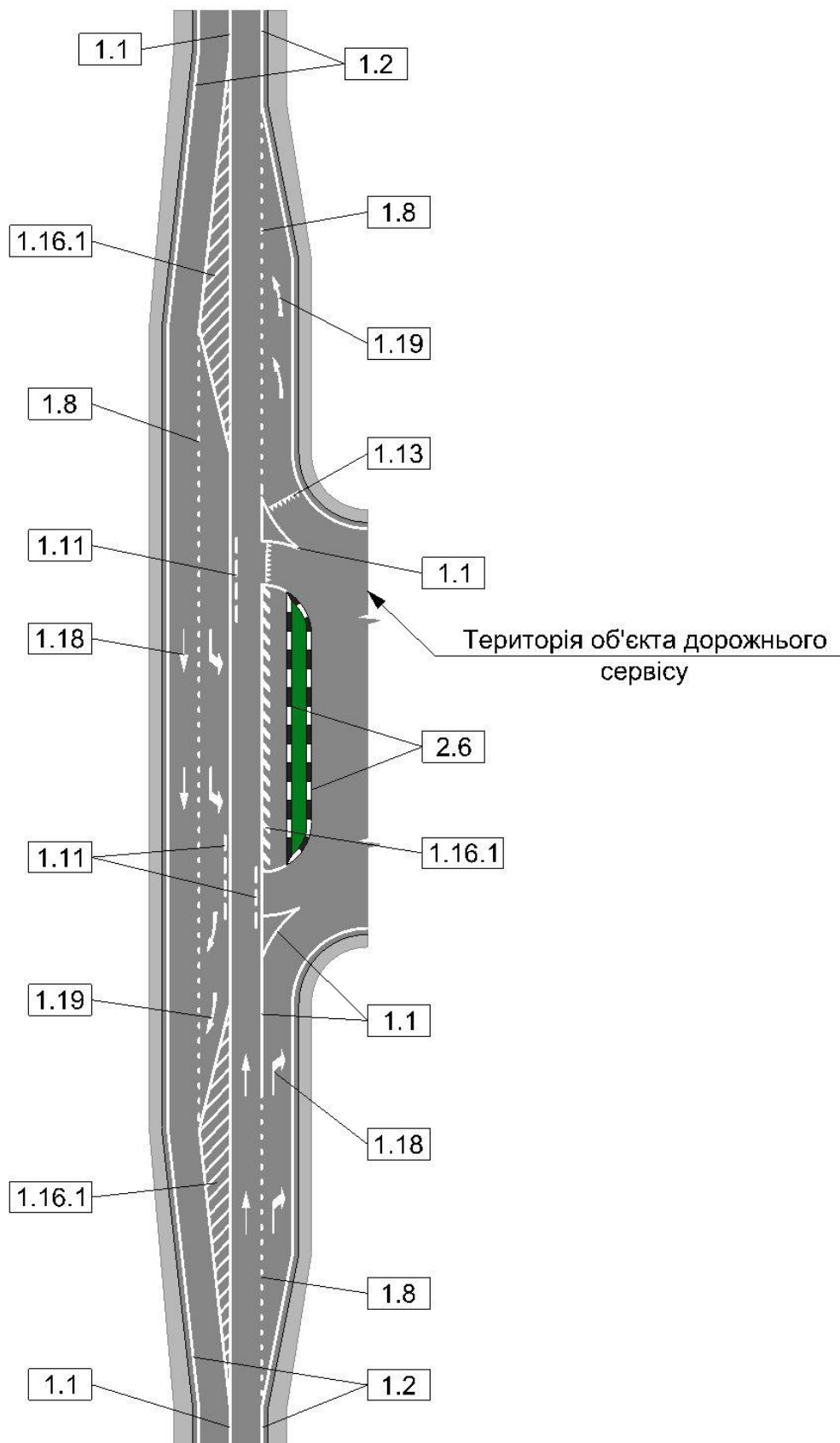

в) позначення розривів у розмітці 1.2 на в'їзді до прилеглої території і у розмітці 1.3 (у місці, де поворот ліворуч та розворот дозволено з обох напрямків (розмітка 1.7) та у місці, де поворот ліворуч і розворот дозволено тільки з одного напрямку (розмітка 1.11))

г) позначення розриву у розмітці 1.1 за умови дозволеного повороту ліворуч та розвороту з обох напрямків

Рисунок Б.17 – аркуш 3.

Рисунок Б.18 – Розмітка дороги на ділянці розташування об'єкта дорожнього сервісу

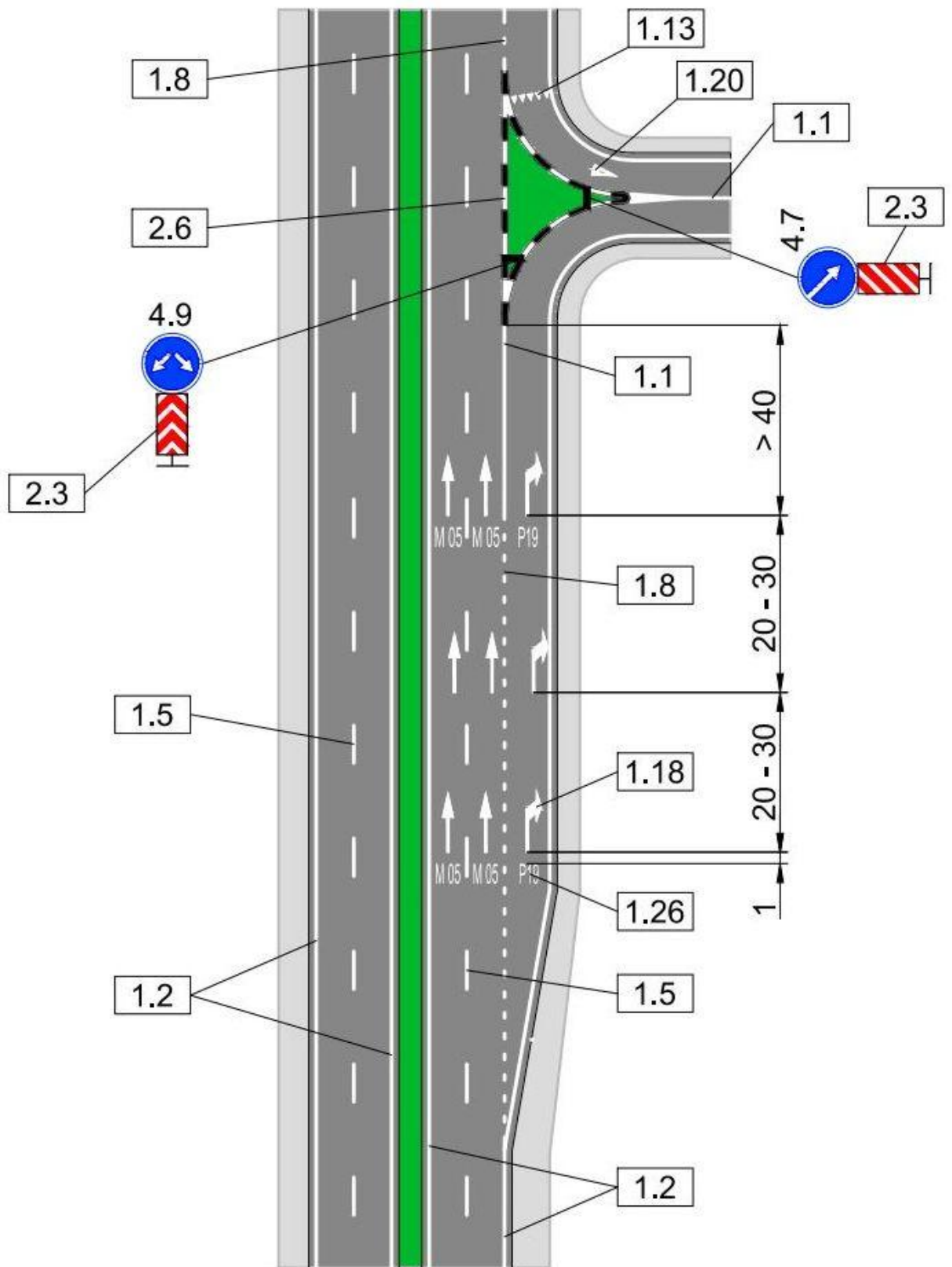
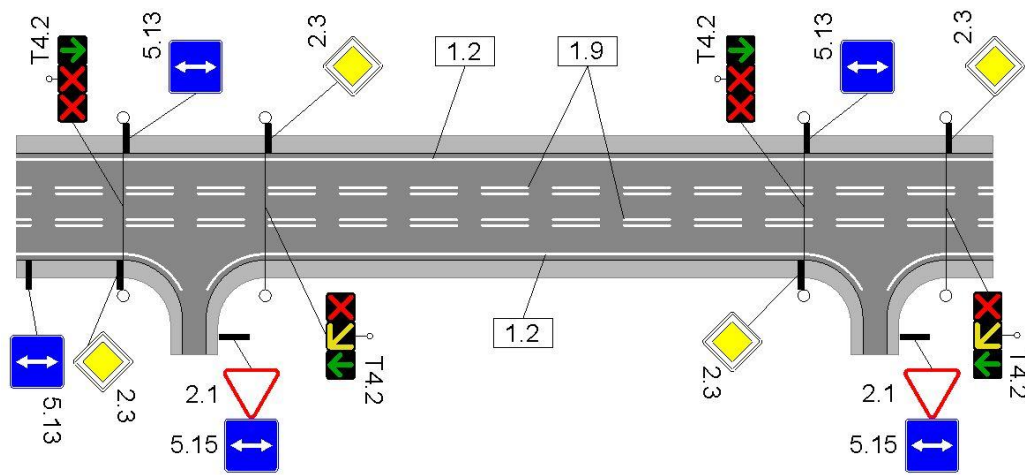
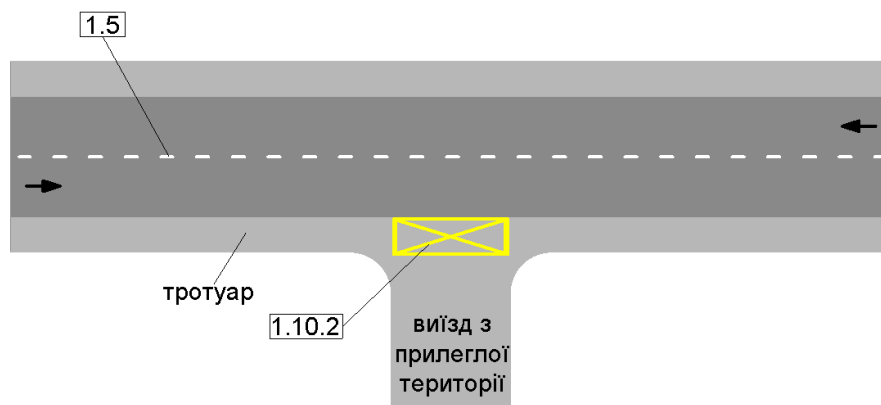

Рисунок Б.19 – Розмітка на ділянці дороги I категорії

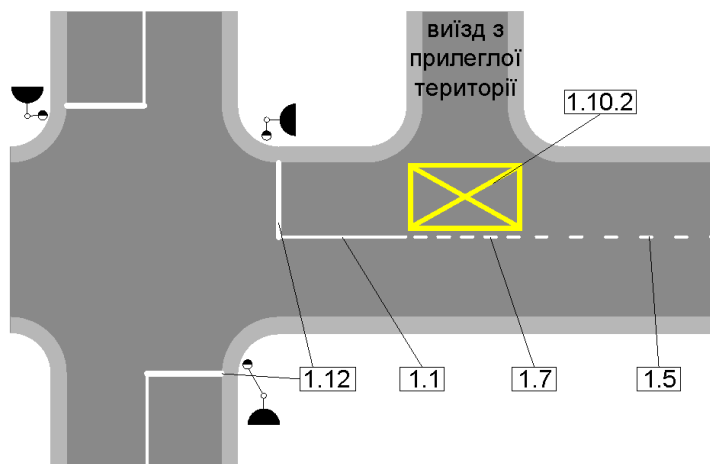
прДСТУ ...

Рисунок Б.20 – Схема ОДР на ділянці дороги з реверсивним рухом

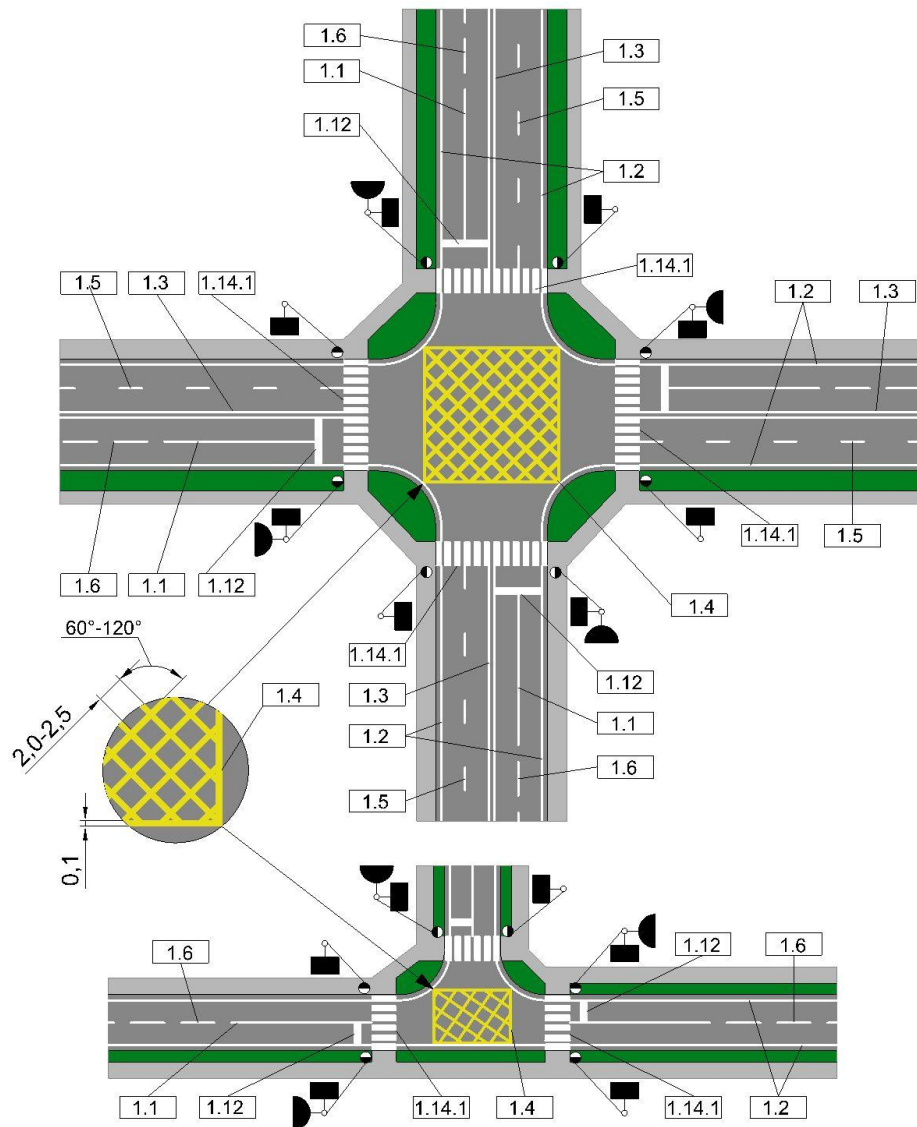

а) розмітка 1.10.2 нанесена при виїзді з прилеглої території у межах тротуару

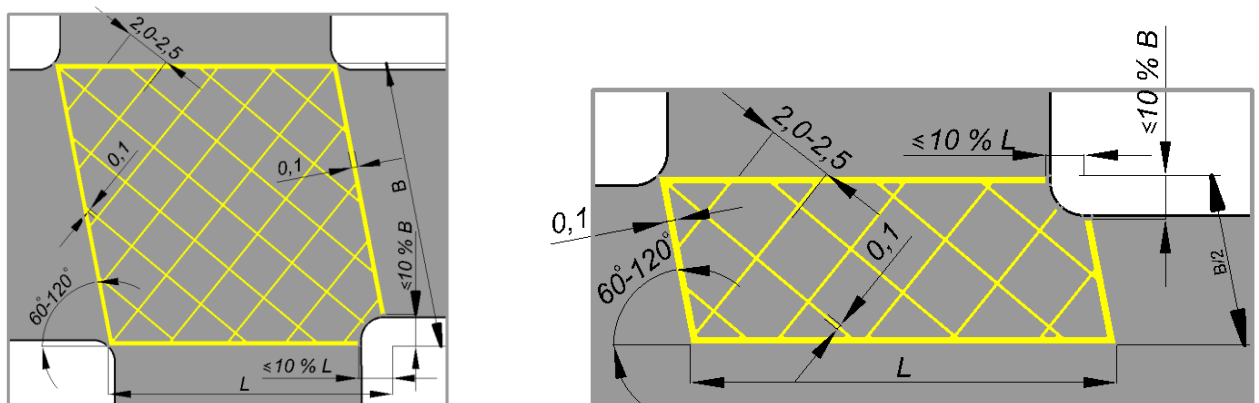

б) розмітка 1.10.2 нанесена при виїзді з прилеглої території на смугі руху у напрямку регульованого перехрестя

Рисунок Б.21 – Приклади застосування розмітки 1.10.2 при виїзді з прилеглої території

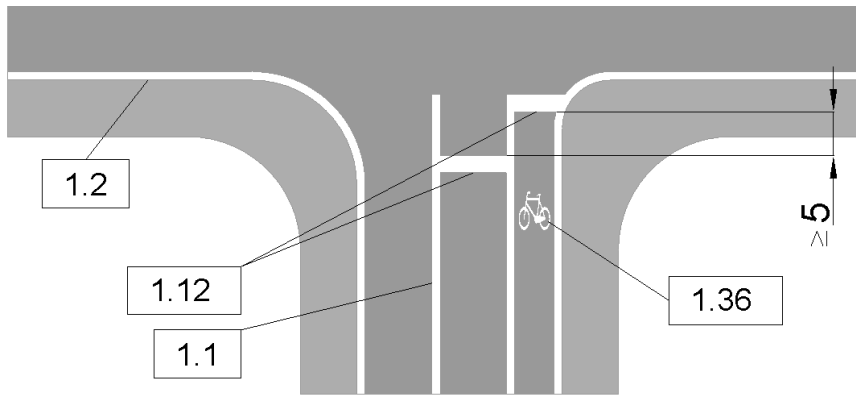

а) приклад нанесення розмітки 1.10.3 (коробчата розмітка) на перехресті під прямим кутом до осі проїзної частини

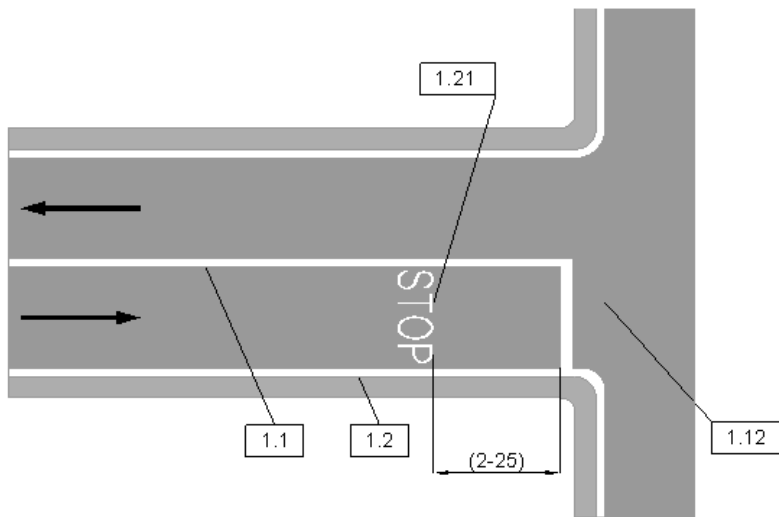

б) схема нанесення розмітки 1.10.3 не під прямим кутом до осі проїзної частини [21]

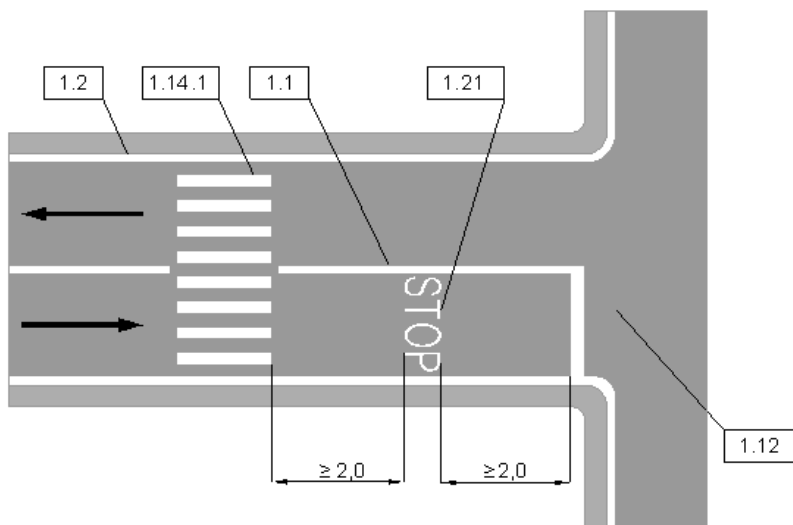
Рисунок Б.22 – Коробчата розмітка 1.10.3

а) схема нанесення розмітки 1.12 (Стоп-лінія) на велосипедній смузі

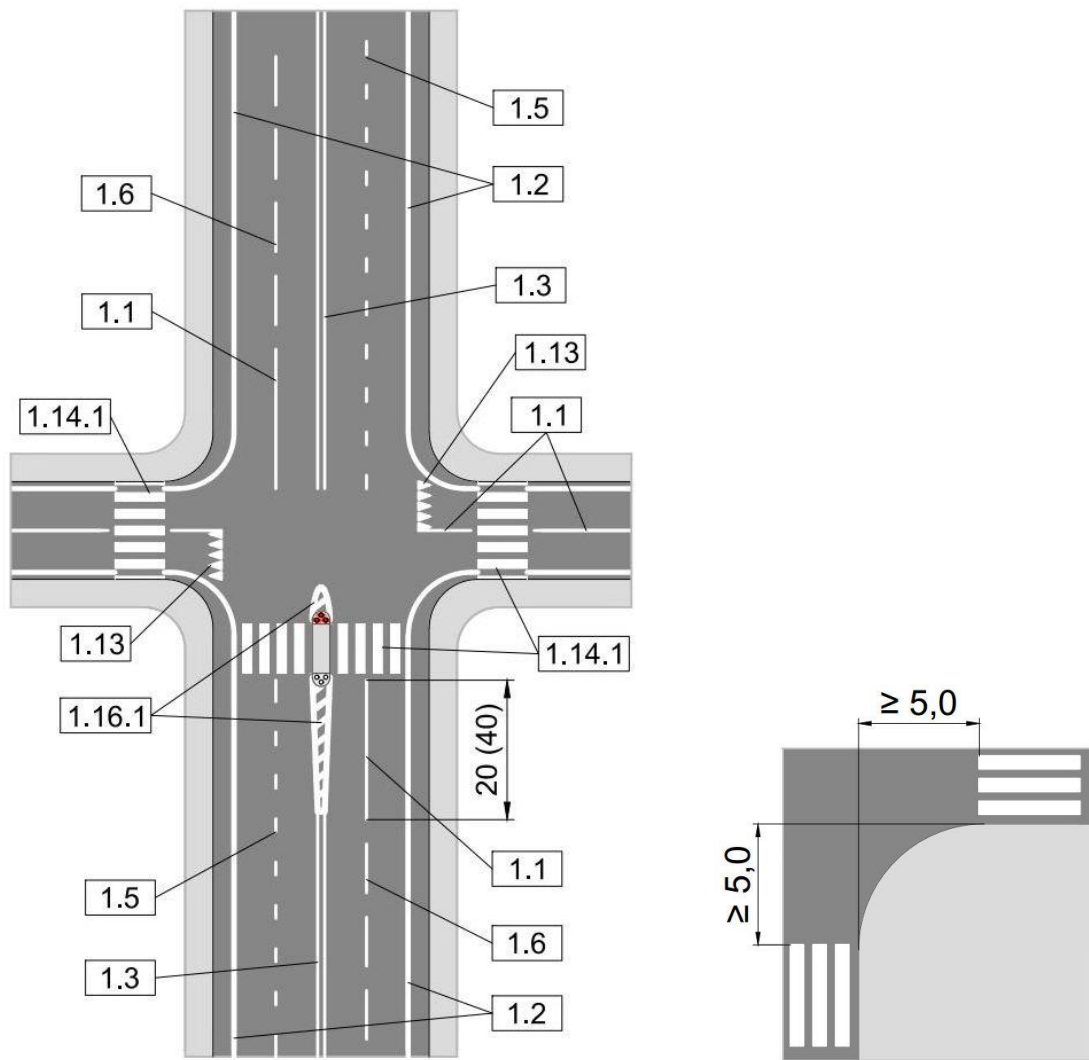

б) схема нанесення розмітки 1.21 перед розміткою 1.12 (Стоп-лінія)

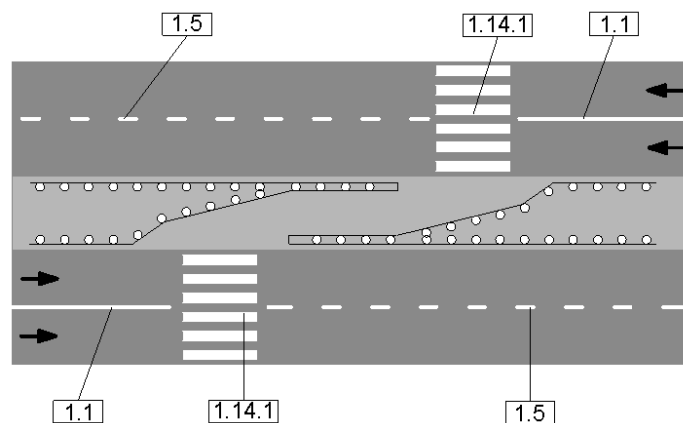

в) схема нанесення розмітки 1.21 перед розміткою 1.12 (Стоп-лінія) за наявності позначеного пішохідного переходу перед перехрестям

Рисунок Б.23 – Приклади застосування розмітки 1.12 (Стоп-лінія)

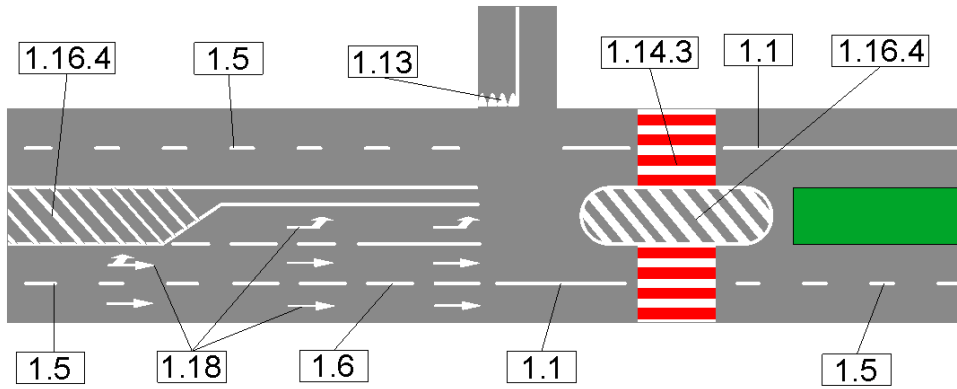

Рисунок Б.24 – Розташування розмітки пішохідного переходу на перехресті

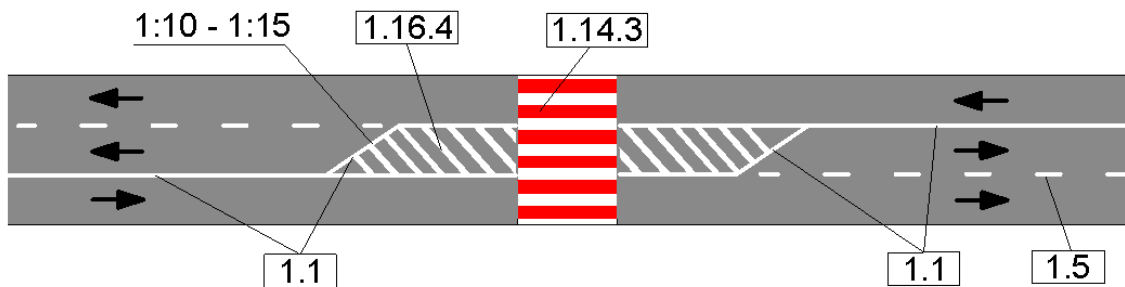

б) на автомобільній дорозі з розділювальною смугою (зигзагоподібний пішохідний перехід)

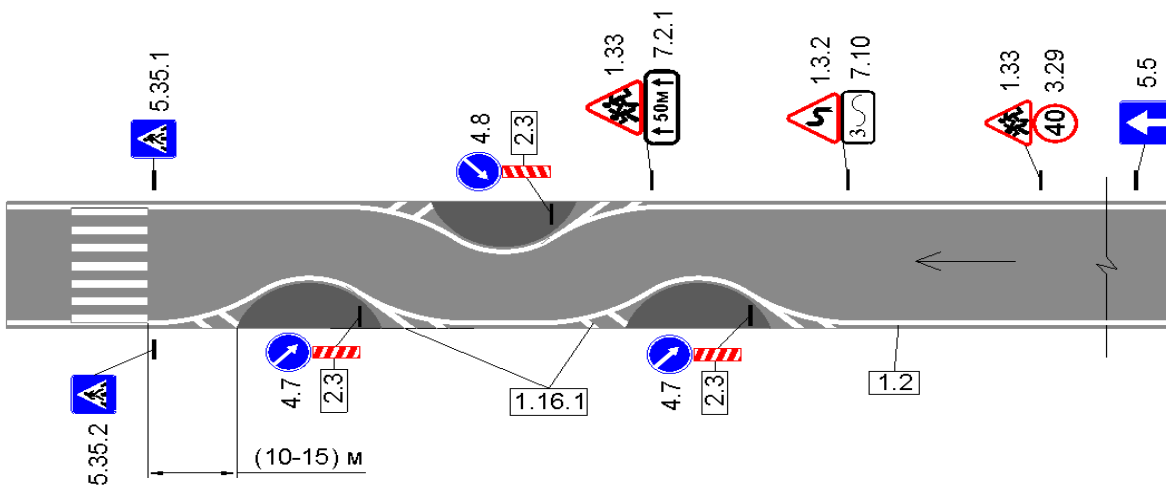
Рисунок Б.25 – Приклади розташування розмітки пішохідного переходу

б) на перехресті з додатковою смугою для лівого повороту

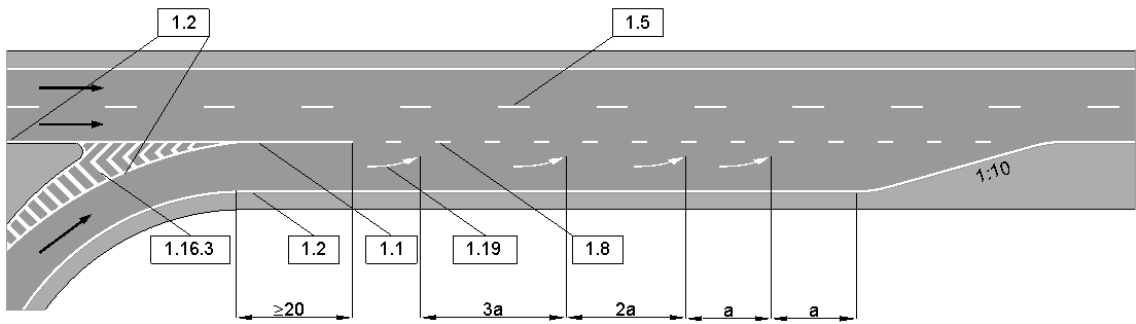

в) на автомобільній дорозі з трьома смугами руху за межами перехрестя

г) на автомобільній дорозі з одностороннім рухом та засобами примусового сповільнення руху

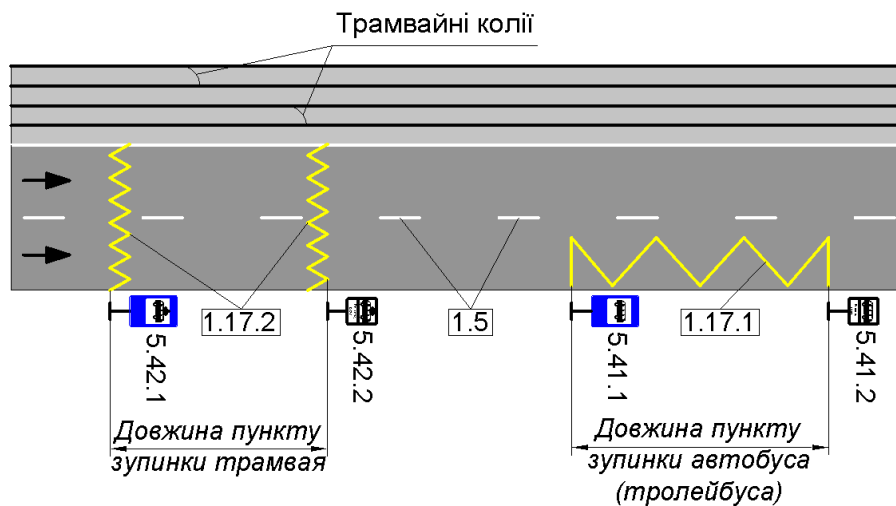
Рисунок Б.25 — аркуш 2.

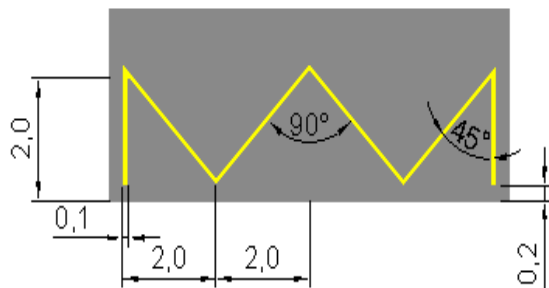
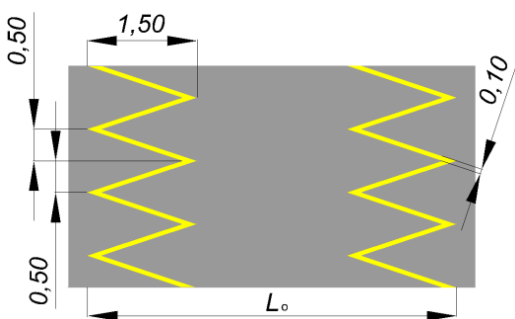
Умовні позначення:

а – відстань між стрілками розмітки 1.19 та між останньою стрілкою і початком відгону смуги розгону 15 м..

Рисунок Б.26 – Послідовність нанесення розмітки 1.19 на смугі розгону

а) схема нанесення розмітки зупинок громадського транспорту

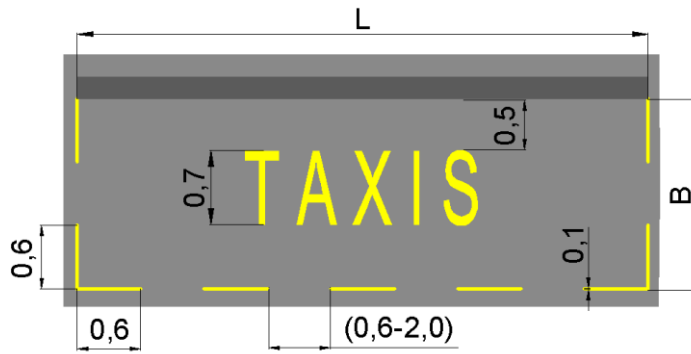
Умовні позначки:

L – Довжина пункту зупинки трамвая

б) розміри розмітки 1.17.2;

в) 1.17.1

Рисунок Б.27 – Розмітка зупинок громадського транспорту

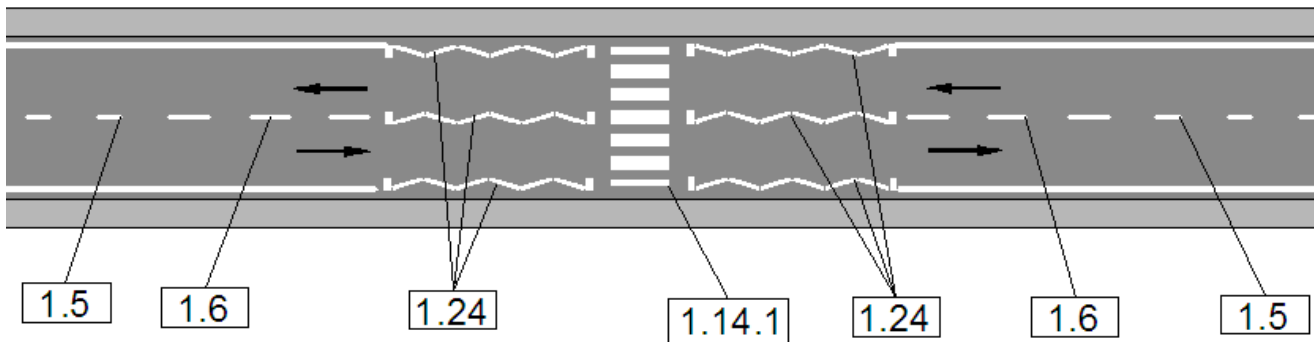
Умовні позначки:

L – довжина зони стоянки таксі, не менше ніж 20,0 м;

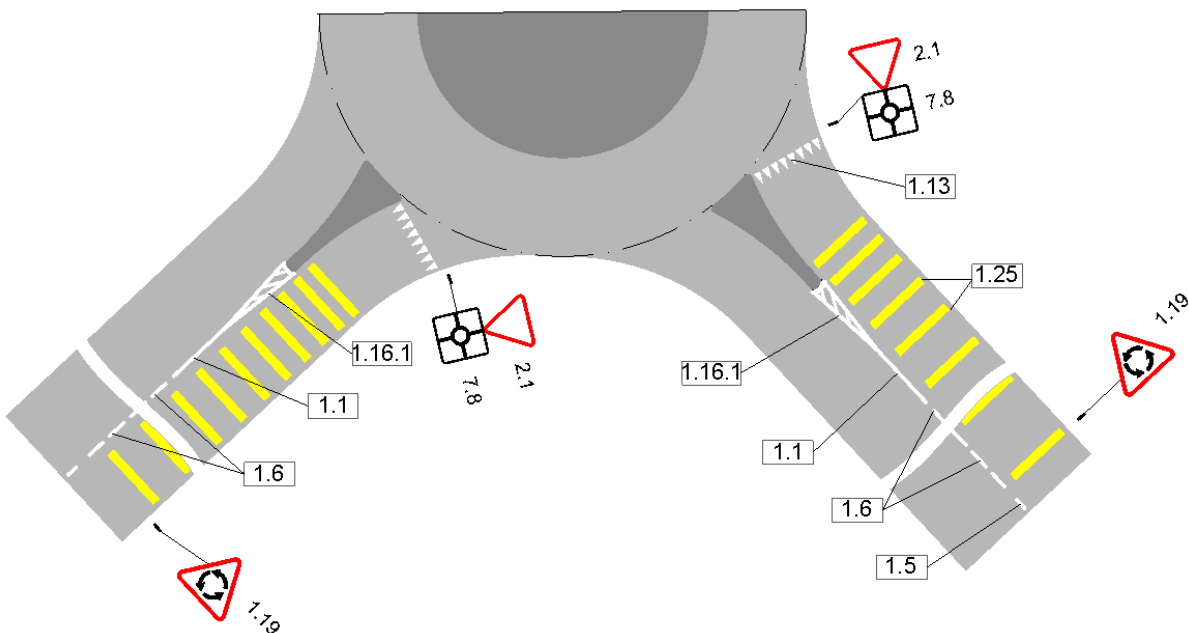
B – ширина зони стоянки таксі 2,5 (3,0) для легкових (вантажних) автомобілів

Примітка. Напис (легенда) розмітки відповідно до рисунка А.4 в)

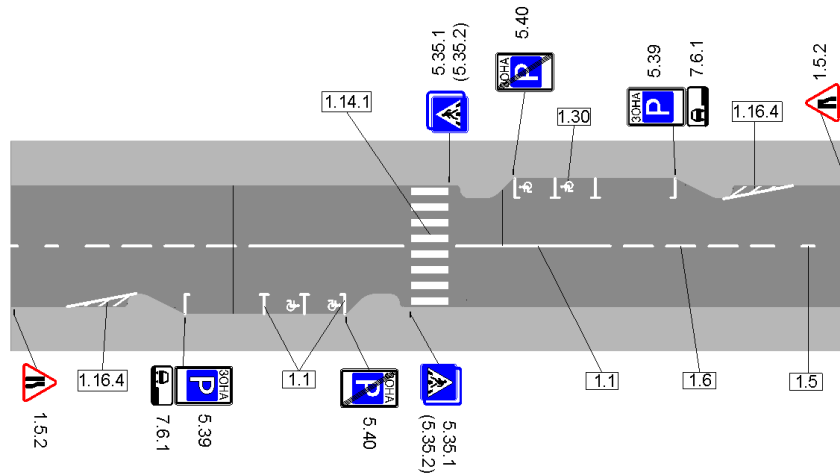
Рисунок Б.28 – Позначення зони стоянки таксі вздовж тротуару (розмітка 1.17.3)

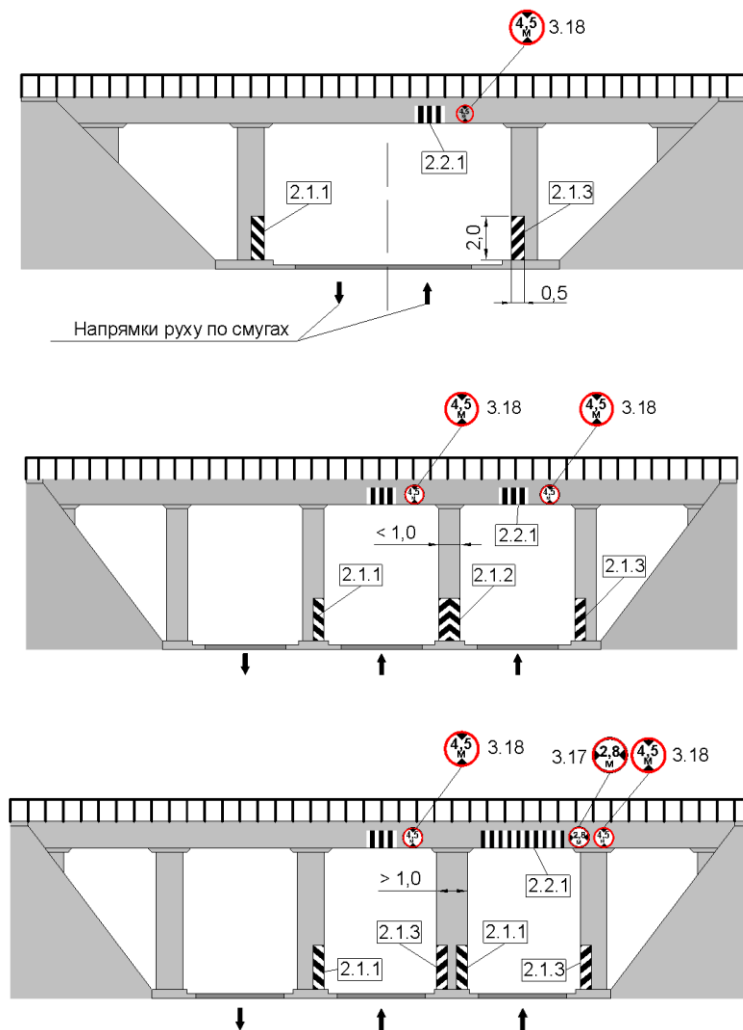
Рисунок Б.29 – Приклад застосування розмітки 1.24.

Рисунок Б.30 – Приклад застосування розмітки 1.25

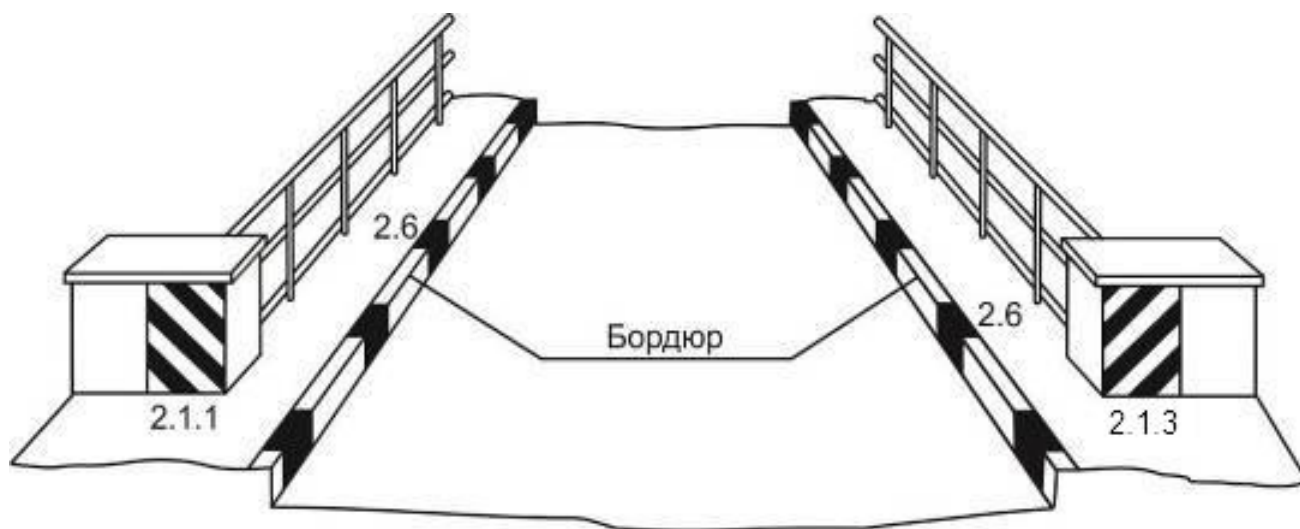
Рисунок Б.31– Приклад влаштування відведених майданчиків для паркування ТЗ за послідовного їх розташування

а) розмітка на штучній споруді

Рисунок Б.32 – Приклади застосування вертикальної розмітки

прДСТУ ...

б) розмітка небезпечної ділянки

Рисунок Б.32 – аркуш 2.

ДОДАТОК В
(обов'язковий)

**МЕТОД ВИЗНАЧЕННЯ КОЕФІЦІЄНТА ЯСКРАВОСТІ ПОВЕРХНІ
ГОРИЗОНТАЛЬНОЇ РОЗМІТКИ ПРИ РОЗСІЯННОМУ ДЕННОМУ ТА
ШТУЧНОМУ ОСВІТЛЕННІ (Q_d)**

В.1 Суть методу

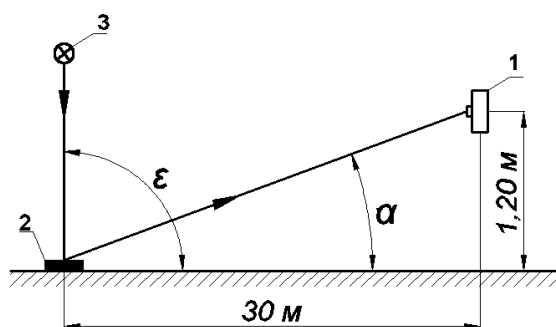
Суть методу полягає у визначенні кількості світла, що відбивається від поверхні розмітки в сторону спостерігача від джерела світла (денного освітлення) при певному куті освітлення (ε) та куті спостереження (α).

В.2 Умови вимірювання

Вимірювання проводять при температурі повітря, не нижче ніж 0°C та відносній вологості, не більше ніж 75 %.

Поверхня зони вимірювання розмітки повинна бути сухою та чистою.

Вимірювання проводять при куті спостереження $\alpha = (2,29 \pm 0,05)^\circ$ та куті освітлення $\varepsilon = (90 \pm 0,5)^\circ$. Стандартне джерело світла типу D_{65} згідно з ДСТУ ГОСТ 7721. Розташування джерела світла і фотоприймача відносно поверхні розмітки повинно відповідати схемі, наведеній на рисунку В.1.

Умовні позначки

1 – фотоприймач;

α – кут спостереження;

2 – розмітка;

ε – кут освітлення.

3 – стандартне джерело світла

Рисунок В.1 – Схема вимірювання коефіцієнта яскравості розмітки при розсіяному денному та штучному освітленні

прДСТУ ...

В.3 Засоби вимірювання, додаткове обладнання

Вимірювання проводять за допомогою яскравоміра, люксметра або їх аналогів, повірених в установленому порядку.

Обладнання повинно мати достатню чутливість та діапазон, як правило (від 1 до 318) мкд·м⁻²·лк⁻¹.

Апертура вимірювальних приладів не повинна перевищувати 0,33 °.

В.4 Порядок підготовки та проведення вимірювань

Умови проведення вимірювання повинні моделювати візуальну видимість розмітки для водія легкового автомобіля на відстані 30 м, за умови розташування погляду водія над поверхнею покриття проїзної частини – 1,20 м.

Площа горизонтальної розмітки, що вимірюється повинна бути не менша ніж 50 см². Поверхня розмітки повинна бути сухою та чистою.

Для профільованої розмітки зі значними проміжками між виступами, довжина вимірювання повинна бути достатньою, щоб по меншій мірі один такий проміжок попав в зону вимірювання. Найбільш достовірний результат досягається, коли загальна довжина включає точну кратну кількість проміжків. Вся поверхня дорожньої розмітки що вимірюється повинна мати рівномірну освітленість.

Розташування джерела світла та фотоприймача відносно поверхні зони вимірювання розмітки, повинно відповідати схемі, наведеній на рисунку В.1.

Денне освітлення при хмарному небі та видимому горизонті створює достатньо розсіяне освітлення, щоб забезпечити можливість виміряти коефіцієнт яскравості дорожньої розмітки при розсіяному денному освітленні. Такі вимірювання можуть виконуватися за допомогою яскравоміра, встановленого спереду на автомобілі під необхідним кутом спостереження.

Для визначення коефіцієнта яскравості розмітки при розсіяному денному та штучному освітленні (Q_d), вибирають ділянку автомобільної

дороги протяжністю 1000 м, так щоб вона охоплювала типову частину розмітки. Величину (Q_d) вимірюють на трьох рівномірно розташованих ділянках довжиною, не менше ніж 5 м, на кожній з яких виконують:

- 18 замірів (по 2 заміри у кожному напрямку на 9 рівномірно розташованих точках) – для суцільної лінії розмітки;
- 6 замірів (по 2 заміри у кожному напрямку) на трьох послідовно розташованих штрихах – для пунктирних ліній розмітки;

При визначенні коефіцієнта (Q_d) на інших видах розмітки (пішохідні переходи, стріли, символи, написи тощо) – кількість вимірів повинна бути, не менша ніж 3.

Вимірювання необхідно проводити відповідно до інструкції використання конкретного приладу.

В.5 Оброблення результатів вимірювання

Коефіцієнт яскравості поверхні розмітки при розсіяному денному та штучному освітленні (Q_d) при вимірюванні за допомогою люксметра, визначають за формулою:

$$Q_d = \frac{I}{E \times S}, \quad (\text{Г.1})$$

де I – сила світла горизонтальної розмітки, мкд;

E – освітленість поверхні горизонтальної розмітки в площині, перпендикулярній напрямку падіння світла, лк;

S – площа поверхні горизонтальної розмітки, що вимірюється, м².

Коефіцієнт яскравості поверхні розмітки при розсіяному денному та штучному освітленні (Q_d) при вимірюванні за допомогою яскравоміра, визначають за формулою:

$$Q_d = \frac{L}{E},$$

де L – яскравість поверхні розмітки під розсіяним освітленням, мкд·м⁻².

За кінцевий результат приймають середньоарифметичне значення отриманих результатів.

ДОДАТОК Г
(обов'язковий)

**МЕТОД ВИЗНАЧЕННЯ КОЕФІЦІЄНТА СВІТЛОПОВЕРТАННЯ
ГОРИЗОНТАЛЬНОЇ РОЗМІТКИ (R_L) ПРИ ЇЇ СУХОМУ,
ЗВОЛОЖЕНОМУ СТАНІ ТА ПІД ЧАС ДОЩУ**

Г.1 Суть методу

Умови проведення вимірювання повинні моделювати видимість розмітки із місця водія легкового автомобіля на відстані 30 м, при розташуванні погляду водія над поверхнею дорожнього покриття на рівні 1,2 м і розташуванні фар автомобіля 0,65 м.

Суть методу полягає у визначенні кількості світла, що відображається горизонтальною розміткою в сторону спостерігача від джерела світла (фари автомобіля чи аналогічної лампи) при певному куті освітлення (ε) та куті спостереження (α).

Д.2 Умови вимірювання

Вимірювання коефіцієнта світлоповертання дорожньої розмітки (R_L), проводять в темну пору доби із застосуванням однієї фари легкового автомобіля з повноцінним світлом, або з використанням аналогічної лампи.

Площа зони вимірювання розмітки повинна бути, не менша ніж 50 см^2 .

Для профільованої розмітки зі значними проміжками між виступами, довжина вимірювання повинна бути достатньої, щоб по меншій мірі один такий проміжок попав в зону вимірювання. Найбільш достовірний результат досягається, коли загальна довжина включає точну кратну кількість проміжків. Вся поверхня дорожньої розмітки що вимірюється повинна мати рівномірну освітленість.

Вимірювання проводять при температурі повітря, не нижче ніж 0°C .

Поверхня зони вимірювання розмітки повинна бути чистою та сухою за умови визначення коефіцієнта світлоповертання розмітки при її сухому стані (R_L).

При визначенні коефіцієнта світлоповертання дорожньої розмітки при її зволоженому стані та під час дощу, поверхня розмітки (в суху погоду) в зоні вимірювання повинна бути зволожена згідно з Г.2.1, або потрібно створити імітацію дощу згідно з Г.2.2.

Г.2.1 Умови зволоження поверхні дорожньої розмітки

Умови зволоження створюють виливши на поверхню розмітки приблизно 10 л чистої води з висоти ($0,5 \pm 0,05$) м. Воду рівномірно розливають по поверхні розмітки таким чином, щоб поверхня зона вимірювання і зона навколо неї були залиті водою. Коефіцієнт світлоповертання в умовах зволоження, потрібно виміряти через 1 хв. після полив водою.

Г.2.2 Умови імітації дощу

Умови для вимірювання створюють за допомогою пристосування для створення штучного дощу із середньою інтенсивністю (20 ± 2) мм/год. на поверхні, яка не менше ніж у два рази ширша і на 25 % довша за зону вимірювання розмітки.

Вимірювання коефіцієнта світлоповертання під час дощу потрібно провести через 5 хв. після початку імітації штучних опадів чи початку безперервного дощу, або під час дощу.

Примітка 1. Інтенсивність штучного дощу визначають шляхом об'єму води, зібраному у шість плоских чаш з вертикальними стінками за встановлений проміжок часу. Для вимірювання використовують шість чаш, які встановлені в один ряд рівномірно по ширині зони вимірювання. Розбіжність між максимальною і мінімальною кількістю опадів в чашах не повинна бути більша співвідношення 1 до 1,7.

Примітка 2. Перед вимірюванням необхідно усунути любий туман і мряку.

Примітка 3. Вимірювання також можуть бути виконані в лабораторних умовах з використанням зразків довжиною 2 м, нанесених на жорсткі пластини. Для забезпечення поверхневого водовідведення, зразки повинні бути нахилені на 2 % в бік, а опорна пластина повинна мати додаткову ширину ($10 \pm 0,5$) см на верхній стороні для надання похилу.

прДСТУ ...

Г.3 Засоби вимірювання, додаткове обладнання і матеріали

Для вимірювання коефіцієнта світлоповертання дорожньої розмітки застосовують:

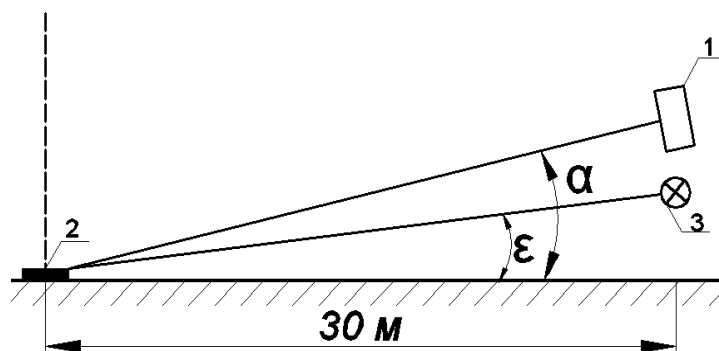
- вимірювальне обладнання (яскравомір, люксметр або їх аналоги з діапазоном вимірювання від 10 лк до 200 000 лк,) з необхідними паспортними даними;
- фотоприймач;
- ємність для води місткістю, не менше ніж 10 л;
- пристосування для створення штучного дощу із середньою інтенсивністю (20 ± 2) мм/год.;
- шість плоских чаш із вертикальними стінками для визначення інтенсивності штучного дощу.

Зона вимірювання повинна освітлюватися стандартним джерелом світла А згідно з ДСТУ ГОСТ 7721 .

Апертура вимірювальних приладів не повинна перевищувати $0,33^\circ$. Апертура освітлювальних приладів не повинна перевищувати $0,33^\circ$ в площині поверхні дорожньої розмітки та $0,17^\circ$ в площині вимірювання і освітлення.

Г.4 Порядок підготовки та проведення вимірювання

Коефіцієнт світлоповертання горизонтальної розмітки, визначають при куті спостереження $\alpha = (2,29 \pm 0,05)^\circ$ та куті освітлення $\varepsilon = (1,24 \pm 0,05)^\circ$. Порядок виконання вимірювань – відповідно до інструкції приладу вимірювання. При цьому, фотоприймач повинен бути розташований безпосередньо над джерелом світла в одній площині на висоті 1,2 м від поверхні дорожнього покриття і вимірювання здійснюють для точки, віддаленої на відстань 30 м від цих приладів. Розташування джерела світла і фотоприймача відносно зони вимірювання горизонтальної розмітки повинно відповідати схемі, наведеній на рисунку Г.1.

Умовні позначки

1 – фотоприймач;

α – кут спостереження;

2 – розмітка;

ϵ – кут освітлення.

3 – стандартне джерело світла;

Рисунок Г.1 – Схема вимірювання коефіцієнта світлоповертання розмітки при її сухому, зволоженому стані та під час дощу

Примітка 1. Необхідно, щоб фара автомобіля мала інтенсивність освітлення 100 000 кд чи більше, для того щоб забезпечити освітленість (E), більше ніж 100 лк. Пучок світла фари повинен бути достатньо широким, щоб забезпечити рівномірну освітленість зони вимірювання.

Примітка 2. Потрібно усунути любе відображене освітлення, що попадає на налаштоване обладнання (за допомогою встановлення перед обладнанням екранів або темних матових поверхонь. Відображення на дорожній розмітці від освітлювальних об'єктів (світла фар автомобілів що наближаються, ліхтарів штучного освітлення, відблисків світловідбивних поверхонь) також повинні бути усунені. Особливо це є важливим при вимірюванні на зволоженому покритті та під час дощу.

Для визначення коефіцієнта світлоповертання дорожньої розмітки при її сухому та зволоженому стані та під час дощу вибирають ділянку автомобільної дороги протяжністю 1000 м, так щоб вона охоплювала типову частину розмітки. Величину коефіцієнта світлоповертання вимірюють на трьох рівномірно розташованих ділянках довжиною, не менше ніж 5 м, на кожній з яких виконують:

– 18 замірів (по 2 заміри у кожному напрямку на 9 рівномірно розташованих точках) – для суцільної лінії розмітки;

– 6 замірів (по 2 заміри у кожному напрямку) на трьох послідовно розташованих штрихах – для пунктирних ліній розмітки;

прДСТУ ...

При визначенні коефіцієнта світлоповертання на інших видах розмітки (пішохідні переходи, стріли, символи, написи тощо) – кількість вимірів повинна бути, не менша ніж 3.

Г.5 Оброблення результатів вимірювання

Коефіцієнт світлоповертання розмітки (R_L) при вимірюванні за допомогою яскравоміра, визначають згідно з формулою:

$$R_L = \frac{L}{E}, \quad (\text{Г.1})$$

де L – яскравість зразка при освітленні точковим джерелом світла із порівняно невеликою апертурою, мкд·м⁻²;

E – освітленість поверхні зразка розмітки в площині, перпендикулярній напрямку падаючого світла, лк;

Коефіцієнт світлоповертання розмітки (R_L) при вимірюванні за допомогою люксметра, визначають для кута спостереження (α) і кута освітлення (ϵ) згідно з формулою:

$$R_L = \frac{I}{E \times 4S}, \quad (\text{Г.2})$$

де I – сила світла горизонтальної розмітки, мкд;

E – освітленість поверхні горизонтальної розмітки в площині, перпендикулярній напрямку падіння світла, лк;

S – площа поверхні горизонтальної розмітки, що вимірюється, м².

За кінцевий результат приймають середньоарифметичне значення отриманих результатів.

ДОДАТОК Д
(обов'язковий)

**МЕТОД ВИЗНАЧЕННЯ ЗНОШЕНОСТІ
ГОРИЗОНТАЛЬНОЇ РОЗМІТКИ ПО ПЛОЩИНІ**

Д.1 Визначення зношеності горизонтальної розмітки за допомогою шаблону

Д.1.1 Суть методу

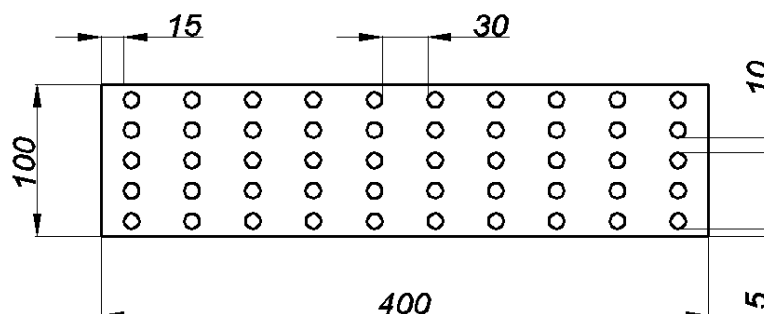
Метод заснований на підрахунку відносної кількості ділянок розмітки з відсутністю розміточного матеріалу на поверхні дорожнього покриття за допомогою шаблону.

Д.1.2 Точності результатів вимірювання

Даний метод забезпечує отримання результатів з точністю до 2%.

Д.1.3 Засіб вимірювання

Для вимірювання використовують шаблон, який являє собою металеву пластину розмірами (400 x 100) мм, на якій рівномірно розташовані 50 отворів діаметром 10 мм (рисунок Д.1).

Рисунок Д.1 – Шаблон для вимірювання зношеності розмітки по площині

Д.1.4 Порядок підготовки і проведення вимірювань

Перед визначенням зношеності розмітки по площині проводять візуальний контроль ділянки і обирають характерні ділянки з більшою зношеністю.

Горизонтальна розмітка має бути сухою і очищеною від пилу (при необхідності).

прДСТУ ...

Шаблон послідовно укладають на лінію розмітки через (1 – 3) мм і підраховують всі отвори, де розмітка відсутня, більше ніж на 50 %: Один отвір відповідає 2 % зношеності розмітки.

Зношеність горизонтальної розмітки (у відсотках) визначають як середньоарифметичне значення отриманих результатів, з округленням до цілих чисел.

Д.2 Визначення зношеності горизонтальної розмітки за допомогою фотоапарата

Д.2.1. Суть методу

Метод заснований на підрахунку відносної кількості ділянок розмітки з відсутністю розміточного матеріалу на поверхні дорожнього покриття з використанням фотозйомки.

Д.2.2 Точність результатів вимірювання

Даний метод вимірювання забезпечує отримання результату з точністю до 1 %.

Д.2.3 Засіб вимірювання

Для вимірювання використовують цифровий фотоапарат з дозвільною здатністю матриці, не менше ніж 5 млн. пікселів.

Д.2.4 Порядок підготовки і проведення вимірювання

Перед визначенням зношеності розмітки по площині проводять візуальний контроль ділянки і обирають характерні ділянки з більшою зношеністю.

Горизонтальна розмітка має бути сухою і очищеною від пилу (при необхідності).

За допомогою фотоапарата проводять фотозйомку горизонтальної розмітки з висоти ($1,0 \pm 0,1$) м перпендикулярно поверхні розмітки.

На кожному отриманому фотознімку визначають площу просвітів в горизонтальній розмітці (S) і площу самої горизонтальній розмітки з урахуванням просвітів (S_0). Площу визначають за допомогою графічних програм (AutoCAD, CorelDraw та ін.).

Д.2.5 Порядок обробки результатів вимірювань

Зношеність розмітки, визначають згідно з формулою

$$K = \frac{S \times 100}{S_0}, \quad (\text{Д.1})$$

де K – зношеність розмітки, %;

S – площа просвітів в горизонтальній розмітці, см²;

S_0 – площа горизонтальної розмітки, см².

Зношеність горизонтальної розмітки (у відсотках) визначають як середньоарифметичне значення отриманих результатів, з округленням до цілих чисел.

Д.3 Визначення зношеності профільованої розмітки

Профільована розмітка згідно з ДСТУ-Н Б В.2.3-37 повинна мати сумарну площу виступаючих елементів (ступінь заповнення лінії розмітки) від (25 % до 75 % відносно площі суцільної лінії розмітки і висоту виступів над поверхнею основи дорожньої розмітки (7 - 13) мм згідно з ДСТУ 8732.

ДОДАТОК Е
(обов'язковий)

**МЕТОД ВИЗНАЧЕННЯ ВІДСТАНІ ВИДИМОСТІ
ДОРОЖНЬОЇ РОЗМІТКИ**

Е.1 Для експрес контролю розмітки використовують показник фактичної відстані її видимості в світлу пору доби, сутінки та в темну пору доби.

Фактичну відстань видимості розмітки на ділянці дороги заміряють рулеткою згідно з ДСТУ 4179, або іншими вимірювальними інструментами та приладами, повіреними у встановленому порядку.

Е.2 Для визначення відстані видимості горизонтальної розмітки за номерами 1.5—1.8, 1.9, 1.11 (відповідно до таблиці 1) з місця водія легкового автомобіля, що стоїть на середині смуги руху, підраховують кількість видимих елементів розмітки (штрихів). Відстань видимості визначають згідно з формулою:

$$S = (L_1 + L_2) \times m + \frac{L_2}{2}, \quad (\text{Е.1})$$

де S – відстані видимості горизонтальної розмітки, м;

L_1 – довжина елемента розмітки (штриха), м;

L_2 – відстань між двома сусідніми елементами розмітки (штрихами), м;

m – кількість елементів розмітки (штрихів), видимих водієм з автомобіля, од.

Е.3 Для визначення відстані видимості горизонтальної розмітки за номерами 1.1, 1.2 і 1.3 (відповідно до таблиці 1) з місця водія легкового автомобіля візуально визначають місце, за яким розмітку не видно (межу видимості розмітки). Межу видимості фіксують стосовно якихось об'єктів або суб'єктів. Далі вимірюють відстань від автомобіля до межі видимості розмітки.

Е.4 Для визначення відстані видимості інших видів розмітки потрібно визначити межу видимості елемента розмітки, що контролюють, повільним наближенням до нього чи віддаленням від нього легкового

автомобіля з мінімально можливою швидкістю. Далі вимірюють відстань від автомобіля до зазначеного елемента розмітки.

Е.5 Для визначення відстані видимості розмітки у сутінках та в темну пору доби на ділянці дороги без штучного освітлення легковий автомобіль (з відрегульованими згідно з Правилами ЄЕК ООН [20] фарами) встановлюють посередині смуги руху з увімкнутим дальнім світлом. Вимірювання виконують відповідно до (Е.2 – Е.4).

Е.6 На ділянках доріг із штучним освітленням вимірювання відстані видимості розмітки відповідно до (Е.2 – Е.4), виконують для світлої пори доби та сутінок.

ДОДАТОК Ж
(довідковий)

БІБЛІОГРАФІЯ

- 1 Закон України «Про автомобільні дороги»
- 2 Постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306 «Про Правила дорожнього руху»
- 3 Постанова Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1342 «Про затвердження Правил паркування транспортних засобів»
- 4 Постанова Кабінету Міністрів України від 16.09.2015 N 712 «Про затвердження переліку автомобільних доріг загального користування державного значення»
- 5 Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 21.05.2007 № 246 "Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 23.07.2007 за № 846-14113.
6. НАПБ А.01.001-2014 «Правила пожежної безпеки в Україні», затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 05.03.2015 за № 252/26697
7. НПАОП 0.00-4.12-05 Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затверджене Державним комітетом України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду України від 26.01.05 № 15, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 15.02.05 за № 231/10511
8. НПАОП 63.21-1.01-09 Правила охорони праці під час будівництва, ремонту та утримання автомобільних доріг, затверджені наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 28.12.2009 № 216, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 05.03.2010 за № 218/17513

9 ДБН 360-92** Містобудування. Планування та забудова міських і сільських поселень

10 ДБН В.2.2-17:2006 Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення, затверджені наказом Мінбуду від 02.11.2006 № 362

11 ДБН В.2.3-4:2015 Автомобільні дороги. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво, затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.09.2015 № 234

12 ДБН В.2.3-5:2018 Вулиці та дороги населених пунктів, затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 11.04.2001 № 89

13 ДБН В.2.3-15:2017 Споруди транспорту. Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів, затверджені наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 07.02.2007 р. № 44

14 ДБН В.2.5-28-2006 Інженерне обладнання будинків і споруд. Природне і штучне освітлення, затверджені наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 15.05.2006 № 168

15 ГБН В.2.3-37641918-550:2018 Автомобільні дороги. Зупинки маршрутного транспорту. Загальні вимоги проектування, затверджені наказом Міністерства інфраструктури України від 07.03.2018 № 111, зареєстровані Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.03.2018 № 37472062/Г000030

16 ГБН В.2.3-37641918-555:2016 Автомобільні дороги. Транспортні розв'язки в одному рівні. Проектування, затверджені наказом Міністерства інфраструктури України від 21.03.2016 № 114

прДСТУ ...

17 Конвенція про дорожні знаки і сигнали (Відень, 8 листопада 1968 року). {Конвенція ратифікована із застереженням і заявами Указом Президії ВР УРСР № 2615-VIII від 25.04.74. Дата внесення до Єдиного реєстру нормативно-правових актів 22.10.2013. Реєстраційний код акта: 69347/2013}

18 EN 1317-3:2010 Road restraint systems – Part 3: Performance classes, impact test acceptance criteria and test methods for crash cushions

19 EN 1436:2004 (E) "Road marking materials - Road marking performance for road users"

20 Правила СЕК ООН № 1, № 8

21 Traffic Signs Manual/ Chapter 5. Road Markings, 2003. London: TSO

Код УКНД згідно з ДК 004 93.080.30

Ключові слова: безпека дорожнього руху, вертикальна розмітка, відстань видимості розмітки, горизонтальна розмітка, коефіцієнт світлоповертання горизонтальної розмітки, коефіцієнт яскравості горизонтальної розмітки,